

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK
HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

VID FÖRSVARET ÅR 1947

AV

FÖRSVARETS SJUKVÅRDSFÖRVALTNING

STOCKHOLM 1948

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

181954

INLEDNING TILL

**Hälso- och sjukvård vid försvaret / Försvarets sjukvårdsstyrelse.
– Stockholm, 1912-1970. - (Sveriges officiella statistik).**

Täckningsår: 1911-1969.

1911-1913: Arméförvaltningens sjukvårdsstyrelses underdåniga berättelse.

1914-1930: Hälso- och sjukvård vid armén.

**1931-1936: Hälso- och sjukvård vid armén samt flygvapnet /
Arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse ; Flygstyrelsen.**

**1937-1942: Hälso- och sjukvård vid armén och flygvapnet samt veterinärvård
vid armén / Arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse ;
Flygförvaltningen ; Överfältveterinären.**

**1943-1944: Hälso- och sjukvård vid försvaret och veterinärvård vid armén /
Försvarets sjukvårdsförvaltning; Överfältveterinären.**

**Från 1943 ingår även Hälso- och sjukvård vid marinen, som utkom 1911-
1942, i denna serie.**

1911-1936 ingår veterinärvård vid armén i ett särskilt avsnitt i denna serie.

Föregångare:

Bidrag till Sveriges officiella statistik. K, Hälso- och sjukvården. 1,
Sundhetskollégii underdåniga berättelse för år ... – Stockholm : Norstedt,
1864-1912. - Sundhetskollégium ersattes 1879 av Medicinalstyrelsen.
Täckningsår: 1861-1910 = Ny följd 1-50.

Efterföljare:

Hälso- och sjukvård vid försvaret / Försvarets sjukvårdsstyrelse. – Stockholm :
1973–1975. – (Sveriges officiella statistik).
Täckningsår: 1970/72-1973/74.

Veterinärvård vid armén / Överfältveterinären. – Stockholm : 1946-1957. –
(Sveriges officiella statistik).
Täckningsår: 1945-1955.

Översiktspublikation:

Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och del II
publicerade t.o.m. år 1950 / Statistiska centralbyrån. – Stockholm, 1960.
S. 163; Tab. 157. Militära sjukvården 1903-1947.

Hälso- och sjukvård vid försvaret. År 1947. – (Sveriges officiella statistik).
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2011.

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK
HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

VID FÖRSVARET ÅR 1947

AV

FÖRSVARETS SJUKVÅRDSFÖRVALTNING

STOCKHOLM 1948

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

181954

STATISTIQUE OFFICIELLE DE LA SUÈDE

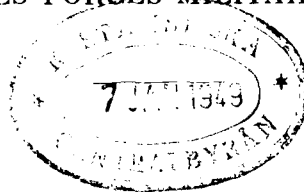

HYGIÈNE ET SERVICE MÉDICAL

AUX FORCES MILITAIRES EN 1947

PUBLIÉ PAR

L'ADMINISTRATION MÉDICALE
DES FORCES MILITAIRES

Till K O N U N G E N.

Försvarets sjukvårdsförvaltning får härmed avgiva underdånig berättelse över sin verksamhet under år 1947.

I föreliggande publikation hava jämväl influtit armé-, marin- och flygöverläkarnas berättelser över hälso- och sjukvården vid respektive försvarsgrenar under år 1947.

Stockholm i september 1948.

U n d e r d å n i g s t

D. LINDSJÖ

KARL ERIKSSON

Gunnar Hävermark.

INNEHÅLL.

TEXTAVDELNING.

	Sid.
<i>I Verksamhet arseende samtliga försvarsgrenar</i>	1
A. Besiktningen av värnpliktiga	1
B. Verksamheten vid försvarets sjukvårdsförvaltning	3
C. Glasögondepåns verksamhet	9
D. Tuberkulosbekämpandet vid försvaret	9
E. Militärapoteket	11
F. Tandvården vid försvaret	13
G. Skyddskoppympningen vid försvaret	14
H. Desinfektionsverksamheten vid försvaret	14
I. Sjuklighet, sjukdomar och sjukvård vid försvaret	15
<i>II Armén</i>	20
A. Fältläkarkåren	20
B. Utbildningsfrågor	21
C. Hälso- och sjukvårdsförhållanden vid armén	21
<i>III Marinen</i>	22
A. Marinläkarkåren	22
B. Hälso- och sjukvårdsförhållanden vid marinen	23
1. Sjukvårdspersonalen	23
2. De sanitära förhållandena i land	23
3. De sanitära förhållandena till sjöss	24
4. Sjukvårdslokaler	25
5. Sjukvårdsmaterielen	25
<i>IV Flygvapnet</i>	26
A. Läkare vid flygvapnet	26
B. Hälso- och sjukvårdsförhållanden vid flygvapnet	26
1. Sjukvårdspersonalen	26
2. De sanitära förhållandena vid flygförbanden	27
3. Sjukvårdslokaler	27
4. Läkareundersökning av flygande personal	27
5. Olycksfall i samband med flygning	28
6. Sjuktransportflygningar	29

BILAGOR.

Tab. 1. Sjukligheten bland försvarets personal	30
2. Smittsamma könssjukdomar bland manskap vid försvaret	36
3a. Sjukdomar bland personal vid armén	37
3b. Sjukdomar bland personal vid marinen och flygvapnet	42
4. Sjukdomar vid arméns truppförband	52
5. Sjukdomar vid marindistrikt, kustartilleri och marinens skolor	58
6. Sjuklighet och sjukdomar å flottans fartyg	60
7a. Avlidna efter dödsorsak vid armén	62
7b. Avlidna efter dödsorsak vid marinen	62
7c. Avlidna efter dödsorsak vid flygvapnet	63

Tab. 8a. Å garnisonssjukhusen vårdade militära och civila patienter	63
• 8b. Samtliga å garnisonssjukhusen vårdade sjuka	64
• 9. Å garnisonssjukhusen intagna militära sjukdomsfall	65
• 10. Läkareundersökningar av den till första flygutbildning inryckande personalen	69
• 11. Olycksfall i samband med flygning	69
• 12. Sjuktransportflygningar år 1947 jämte översikt för äldre år	69

TABLE DES MATIÈRES.

	Page
<i>I Activité concernant l'armée, la marine et les forces aériennes</i>	1
A. Examen des conscriptionnaires	1
B. Activité dans l'administration médicale des forces militaires	3
C. Activité du bureau de lunettes	9
D. La lutte contre la tuberculose	9
E. Pharmacie militaire	11
F. Soins dentaires	13
G. Vaccination et revaccination	14
H. Désinfection	14
I. Morbidité, maladies et soins aux malades	15
<i>II L'armée</i>	20
A. Les médecins de l'armée	20
B. Des cas de cours professionnel	21
C. Hygiène et service médicale à l'armée	21
<i>III La marine</i>	22
A. Les médecins de la marine	22
B. Hygiène et service médicale à la marine	23
1. Les infirmiers	23
2. Les conditions d'hygiène à terre	23
3. Les conditions d'hygiène à bord	24
4. Les locaux du service de santé	25
5. Le matériel de santé	25
<i>IV Les forces aériennes</i>	26
A. Les médecins des forces aériennes	26
B. Hygiène et service médicale aux forces aériennes	26
1. Les infirmiers	26
2. Les conditions d'hygiène aux régiments d'aviation	27
3. Les locaux du service de santé	27
4. Examens médicaux sur le personnel d'aviation	27
5. Accidents d'aviation	28
6. Transferts des malades par aviation	29
Tabl. 1. Morbidité dans l'armée	30

Col. 1: Régiments. Col. 2: Malades restés de l'année précédente. Col. 3—14: Malades entrés par mois. Col. 15: Total des malades entrés. Col. 16: Sortis capables de continuer leur service militaire. Col. 18: Sortis incapables de reprendre leur service militaire. Col. 19: Décédés. Col. 20: Nombre de malades restant l'année suivante. Col. 21—24: Nombre de journées de traitement, (21) à la chambre et à l'infirmerie, (22) à l'hôpital militaire, (23) à l'hôpital civil, (24) totaux. Col. 25: Journées de malades pour 100 jours d'exercice.

Tabl. 2.	Maladies vénériennes	36
» 3 a.	Maladies dans l'armée	37
	Groupe I: Vices de formation ou de développement. Groupe II: Maladies d'infection aiguës. Groupe III: Maladies zooparasitaires. Groupe IV: Maladies d'infection chroniques. Groupe V: Maladies constitutionnelles. Groupe VI: Maladies d'intoxication chroniques. Groupe VII: Maladies mentales. Groupe VIII: Maladies du système nerveux. Groupe IX: Maladies des yeux. Groupe X: Maladies des oreilles. Groupe XI: Maladies de l'appareil circulatoire. Groupe XII: Maladies de l'appareil respiratoire. Groupe XIII: Maladies de l'appareil digestif. Groupe XIV: Maladies non vénériennes de l'appareil génito-urinaire. Groupe XV: Maladies de l'appareil locomoteur et du système osseux. Groupe XVI: Maladies de la peau et du tissu cellulaire. Groupe XVII: Tumeurs. Groupe XVIII: Cas de lésions corporelles et d'empoisonnements. Col. 36: Maladies indéterminées. Col. 37: Cas d'observation. Col. 38: Total des malades entrés.	
» 3b.	Maladies dans la marine et les forces aériennes	42
» 4.	Maladies dans les régiments de l'armée	52
» 5.	Maladies dans les stations navales et l'artillerie de côte et les écoles de la marine	58
» 6.	État maladif et maladies à bord	60
» 7a.	Mortalité et causes du décès dans l'armée	62
» 7 b.	Mortalité et causes du décès dans la marine	62
» 7 c.	Mortalité et causes du décès dans les forces aériennes	63
» 8a.	Conscrits malades, traités dans les hôpitaux de garnison	63
» 8b.	Total des malades traités dans les hôpitaux de garnison	64
» 9.	Cas de maladies parmi les conscrits traités dans les hôpitaux de garnison	65
» 10.	Examens médicaux du personnel entrant pour sa première information d'aviation	69
	Approuvés. Non approuvés. Causes de réformation. — Maladies des yeux etc., Maladies des oreilles etc., Autres maladies ou vices, Combinaisons, Totaux.	
» 11.	Accidents d'aviation au cours des années 1938—1947	69
	Nombre des accidents d'aviation avec décès, Nombre des décès dans 90 jours, Nombre des hommes (officiers, sous-officiers, conscrits) frappés gravement, resp. légèrement.	
» 12.	Transferts des malades par aviation	69
	Nombre d'ascensions, Nombre de transferts, Durée d'ascensions en tout et par ascension, Nombre de kilomètres d'ascension en tout et par ascension, Nombre des personnes transférées (malades, personnel du service médical, autres, totaux).	

I. Verksamhet avseende samtliga försvarsgrenar.

A. Besiktningen av värnpliktiga.

Besiktningen av värnpliktiga har verkställt jämligt Kungl. Maj:ts kungörelse av den 16 januari 1942 (SF nr 23) angående läkarbesiktning av värnpliktiga och av dem, som söka fast anställning vid krigsmakten m. m. (besiktningskungörelse). Besiktningsreglementet av den 14 januari 1944 (SF nr 14) har därvid tjänat till ledning.

Här nedan anföras huvuddragen av ovannämnda kungörelse.

Bestämmelser beträffande värnpliktiga.

Vid sådan läkarbesiktning, som skall äga rum vid inskrivning av värnpliktiga, under de värnpliktigas tjänstgöring eller eljest enligt inskrivningsförordningen av den 30 december 1941 (SF nr 969), hänföras de värnpliktiga enligt 6 § nämnda förordning efter kroppsbeskaffenhet och hälsotillstånd till någon av följande besiktningsgrupper:¹

a) besiktningsgrupp 1)	} dugliga till krigstjänst
» 2)	
» 3)	
» 4)	

b) besiktningsgrupp T — tillfälligt odugliga till krigstjänst; samt

c) besiktningsgrupp O — odugliga till krigstjänst.

Till *besiktningsgrupperna 1 och 2* hänföras värnpliktiga, vilka med hänsyn till kroppsbeskaffenhet, hälsotillstånd och förståndsgåvor äro fullt dugliga till krigstjänst. Värnpliktiga med mycket god kropps-konstitution och i övrigt för krävande tjänst lämpliga egenskaper hänföras till besiktningsgrupp 1, övriga till besiktningsgrupp 2.

Till *besiktningsgrupperna 3 och 4* hänföras värnpliktiga, behäftade med sådana fel, lyten eller sjukdomar, som begränsa deras duglighet till krigstjänst. Värnpliktiga, vilkas militära användbarhet är i väsentlig grad begränsad, hänföras till besiktningsgrupp 4, övriga till besiktningsgrupp 3.

Finnes vid inskrivning av värnpliktig, vilken ej kan anses oduglig till krigstjänst, skäl antaga, att hans förutsättningar för fullgörande av tjänstgöring kunna säkrare bedömas vid en senare tidpunkt, skall den värnpliktige ändå hänföras till någon av besiktningsgrupperna 1—4. Sådan värnpliktig må jämligt 4 § andra stycket värnpliktslagen befrias från tjänstgöringsskyldighet under viss tid. Om vid förnyad besiktning det förhållande som föranlett befrielsen kvarstår, må tiden för befrielsen förlängas. Slutligt avgörande om sådan värnpliktigs tjänstgöringsskyldighet skall dock träffas senast det år den värnpliktige fyller tjugotvå år.

¹ I 1937 års besiktningskungörelse betecknas T med TO samt upptager kungörelsen särskilda beteckningar för studenter och likställda: SV, vapenföra, och SB, endast i viss befattning. Dessa hava utgått i 1942 års kungörelse, enligt vilken studenter och likställda klassificeras som övriga värnpliktiga.

I 1926 års besiktningskungörelse användas beteckningarna A = odugliga till krigstjänst, B = icke vapenföra, C = studenter endast i viss befattning, D = nuvarande besiktningsgrupperna 3 och 4, E och F = 1 och 2, H = TO. Vapenföra studenter och likställda betecknades därvid EF.

Till *besiktningsgrupp T* hänföras värnpliktiga, vilka på grund av övergående sjukdom, försenad eller otillräcklig kroppsutveckling eller annan dylik anledning tillfälligt äro odugliga till krigstjänst.

Till *besiktningsgrupp O* hänföras värnpliktiga, vilka till följd av lyte, stadigvarande sjukdom, bestående kroppslig svaghet eller annan dylik orsak äro odugliga till krigstjänst.

Beträffande resultaten av besiktningarna av värnpliktiga år 1947 föreligga sammanställningar, som utförts inom centrala värnpliktsbyrån. Däribland märkas åtskilliga uppgifter av intresse ur medicinsk synpunkt.

Tab. A. Kroppsfel och sjukdomar hos prövade vid besiktningarna år 1947.

	20-åriga				Överåriga			
	O	T	4	3	O	T	4	3
Bildnings- och utvecklingsfel	2.8	5.5	2.6	5.7	2.6	—	5.3	3.5
Tuberkulos	5.3	29.6	1.8	1.1	11.9	60.0	3.2	2.3
Övriga infektionssjukdomar	0.8	5.5	1.1	0.5	2.6	5.0	2.2	4.6
Ämnesomsättn., endokrina o. blodsjukd.	11.1	0.5	1.4	1.0	1.7	—	2.2	—
Sinnessjukdom	4.1	2.4	1.2	0.9	18.6	8.3	5.3	1.2
Sinnesslöhet (nedsatt fattningsförm.)	29.5	0.1	30.8	20.0	18.6	—	9.7	11.6
Fallandesot	5.5	0.4	0.4	0.1	2.6	—	—	—
Övriga sjukd. i nervsystemet	7.7	1.3	2.2	1.4	7.6	1.7	2.2	1.2
Ögonsjukdomar	5.7	0.5	8.2	24.4	3.4	—	6.4	18.6
Öronsjukdomar	3.8	0.8	8.2	3.9	6.8	—	12.9	3.5
Cirkulationsorganens sjukd.	4.3	3.0	12.2	6.3	7.6	1.7	12.9	9.3
Andningsorganens sjukdomar	1.9	2.1	3.8	1.7	0.8	—	1.1	1.2
Munhållans, matsmältningsorg. och buk- väggens sjukdomar	0.6	5.3	1.8	2.6	0.8	6.6	—	5.8
Urin- och könsorganens sjukdomar	2.0	2.4	0.9	0.9	1.7	1.7	2.2	1.2
Hudsjukdomar och sjukdomar i bind- väven	0.6	0.7	1.2	0.7	—	—	—	2.3
Svulster	0.3	0.2	—	0.0	—	—	—	—
Stödje- och rörelseorganens sjukd.	13.9	3.2	22.2	28.7	12.7	5.0	34.4	30.2
Försenad el. otillr. kroppsutveckling	0.1	24.3	—	—	—	—	—	—
Svag kropps-konstitution o. tub. belast- ning	—	0.1	—	—	—	—	—	—
Tillfällig sjukdom el. svaghet efter sjukdom (olycksfall)	—	12.1	0.0	—	—	10.0	—	—
Utan angiven sjukdom	—	—	—	0.1	—	—	—	3.5
Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

För dem som förts till besiktningsgrupperna O, T, 4 och 3 ges bl. a. en specifikation av de kroppsfel och sjukdomar, som föranlett de värnpliktigas placering i angivna grupper. En sammanfattande översikt lämnas i *Tab. A*.

De viktigaste kassationsorsakerna (grupp O) bland 20-åringarna voro psykiska sjukdomar (sinnessjukdom och sinnesslöhet), stödje- och rörelseorganens sjukdomar samt ämnesomsättnings-, endokrina och blodsjukdomar med respektive 33,6, 13,9 och 11,1 % av samtliga frikallade. Motsvarande procenttal voro föregående år 35,4, 16,5 och 8,3. Bland de överåriga voro psykiska sjukdomar, stödje- och rörelseorganens sjukdomar och tuberkulos de vanligaste, omfattande 37,2, 12,7 och 11,9 % av de frikallade.

Av de tillfälligt odugliga (grupp T) 20-åringarna redovisade 29,6 % tuberkulos och 24,3 % försenad eller otillräcklig utveckling, av de överåriga 60,0 % tuberkulos.

De vid besiktningarna till grupp 4 förda 20-åringarna ledo framför allt av psykiska sjukdomar (32,0 %), stödje- och rörelseorganens sjukdomar (22,2 %), cirkulationsorganens sjukdomar (12,2 %), öronsjukdomar (8,2 %) och ögonsjukdomar (8,2 %); de överåriga ledo främst av stödje- och rörelseorganens sjukdomar (34,4 %), psykiska sjukdomar (15,0 %), cirkulationsorganens sjukdomar (12,9 %) och öronsjukdomar (12,9 %).

Bland de till grupp 3 uttagna 20-åringarna dominerade stödje- och rörelseorganens sjukdomar (28,7 %), ögonsjukdomar (24,4 %) och psykiska sjukdomar (20,9 %); bland överåriga förekommo främst stödje- och rörelseorganens sjukdomar (30,2 %), ögonsjukdomar (18,6 %) och psykiska sjukdomar (12,8 %).

Till dessa kroppsfel och sjukdomar hos de värnpliktiga vid *läkarbesiktningarna vid inskrivningen* komma ytterligare de som framträda vid *besiktning å truppförbanden efter inryckning*.

Vid besiktningarna 1947 noterades liksom tidigare år kroppslängden hos de tjugooåringar, som prövades vid personlig inställelse. Dessa tjugooåringar fördelade sig efter kroppslängd enligt följande tablå:

Kroppslängd	%	Kroppslängd	%
T. o. m. 153 cm	0.1	178—183 cm	25.0
154—159 cm	0.7	184—189 "	7.4
160—165 "	6.1	190— " "	1.2
166—171 "	23.1		
172—177 "	36.4	Summa	100.0

Medellängden uppgick till 174,80 cm mot 174,92 föregående år.

B. Verksamheten vid försvarets sjukvårdsförvaltning.

Under år 1947 ha sammanlagt 15 939 diarieförda ärenden handlagts vid försvarets sjukvårdsförvaltning. Av dessa ärenden ha 449 varit av hemlig natur.

Av de under året handlagda ärendena inom sjukvårdsförvaltningens verksamhetsområde må följande nämnas.

Besiktningssreglemente. Sjukvårdsförvaltningen har utfärdat vissa ändrade bestämmelser (Tsjv nr 5/1947) i besiktningssreglementet. Ändringarna beröra föreskrifterna om synskärpa och färgsinne samt om särskilda undersökningar för utväljande av avståndsmätarpersonal och av ubåts- och dykarpersonal vid marinen.

Blanketter vid läkarundersökningar. Med hänsyn till önskvärdheten av att expeditonsarbetet på förbandens sjukavdelningar i möjligaste mån förenklas bland annat genom reducering av antalet blanketter har försvarets sjukvårdsförvaltning utarbetat ny sammanställningsblankett, benämnd »För-

teckning över undersökningar och ympningar m. m.», avsedd att användas vid läkarundersökningar etc. av nyinryckt eller nyanställd personal. Blanketten ersätter fem tidigare använda blanketter.

Vidare har utarbetats förslag till en ny blankett avseende en sammanslagning av hittillsvarande läkarkort och sjukkort läkare och avsedd att prövas vid 1948 års inskrivningsförrättningar.

Sjukredovisningen. Vissa ändringar och kompletteringar av gällande sjukredovisningssystem ha vidtagits med ledning av de senaste årens erfarenheter (Tsjuv nr 8/1947).

Tuberkulosbekämpandet. Se härom under avdelning D. »Tuberkulosbekämpandet vid försvaret».

Psykiatriska undersökningar. Liksom nästföregående år ha även under 1947 militärpsykiatriska undersökningar av vissa värnpliktiga m. fl. ägt rum i samband med inryckning till första tjänstgöring. För undersökningarna ha anlitats specialister, med vilka sjukvårdsförvaltningen träffat avtal därom. Antalet gjorda undersökningar har uppgått till cirka 2 200.

Tandvård. Se härom under avd F. »Tandvården vid försvaret».

Hygien. För att öka intresset och förståelsen för hälsovårdsfrågor bland personer i befälsställning inom försvaret har under året inletts kursutbildning i militärhygien, varvid början gjorts med ett antal intendenter. Verksamheten ingår som ett led i strävandena att dels hålla försvarsväsendets hälsovårdsstandard under fred i nivå med samhällets i övrigt, dels skapa förutsättningar för vidmakthållande av hälsovårdsstandarden under krig. Utbildningen har omfattats med stort intresse.

För tillgodoseende av hygienin inom försvarets marketenterilokaler ha särskilda bestämmelser i anslutning till hälsovårdsstadgans föreskrifter utfärdats av sjukvårdsförvaltningen (Tsjuv nr 10/1947).

Jämlikt instruktionen för sjukvårdsförvaltningen har ämbetsverket avgivit yttranden ur hygienisk synpunkt över förslag till ny- och ombyggnader av lokaler, tillhörande försvaret.

Angående desinfektionsverksamhet vid försvaret se avdelning H.

Epidemibekämpandet. Ympning mot epidemisk influensa med amerikanskt virusympämne har under året fortsättningsvis företagits å viss försvarsmakten tillhörande personal. Effekten av ympningen är föremål för vetenskaplig undersökning.

Såsom ett led i kampen mot smittsamma sjukdomar i epidemilagens mening ha särskilda bestämmelser utfärdats angående behandling av tvättgods från personer lidande av sådan sjukdom (Tsjuv nr 17/1947).

Bakteriologisk krigföring. Skyddet vid bakteriologisk krigföring har i samråd med försvarsstaben gjorts till föremål för viss utredning.

Ekoradiosjuka. Efter framställning av flygöverläkaren har försvarets sjukvårdsförvaltning företagit viss utredning angående de sjukdomssymtom, som uppträtt hos personal, sysselsatt med ekoradio. Utredningen har visserligen givit vid handen, att en direkt och skadlig inverkan av kortvågsfältet på den mänskliga organismen icke med säkerhet kan uteslutas. Det vill

emellertid synas som om denna inverkan skulle kunna ha någon praktisk betydelse endast vid intensiv bestrålning, såsom vid laboratoriearbete och direkt explosion.

Köldskador. Försvarets sjukvårdsförvaltning har den 26 februari 1947 utfärdat råd och anvisningar vid behandling av köldskador. Vederbörande förbandsläkare ha därvid ålagts tillse, att varje man bibringas upplysning om köldskadornas natur och symtom. Anvisningarna avse såväl förebyggande åtgärder som behandling.

Garnisonssjukhusen. På framställning av försvarets sjukvårdsförvaltning efter samråd med försvarets civilförvaltning har Kungl. Maj:t godkänt föreslagna grunder för beredande av särskilda lönetillägg (arvoden) åt läkare vid garnisonssjukhusen för arbete förenat med vården av å sjukhusen mottagna civila patienter.

Den civila handräckningspersonalen vid garnisonssjukhusen har under budgetåret 1947/48 ökats enligt medgivande av statsmakterna.

Stockholm. Såsom av årsredogörelsen för nästföregående år framgår anvisade 1946 års riksdag för budgetåret 1946/47 till nytt garnisonssjukhus i Stockholm ett investeringsanslag av 2 000 000 kronor. För samma ändamål har 1947 års riksdag för budgetåret 1947/48 anvisat ett investeringsanslag av en miljon kronor. I anslutning därtill har Kungl. Maj:t genom brev den 16 maj 1947 uppdragit åt byggnadskommittén för garnisonssjukhuset att, när läget på byggnadsmarknaden bedömes medge påbörjande av byggnadsföretaget, genom fortifikationsförvaltningen inkomma med förslag rörande dispositionen av ifrågavarande anslag.

Byggnadskommittén har under året i samråd med sjukvårdsförvaltningen utarbetat ritningar till sjukhusbyggnaden.

Boden. De år 1946 inledda förhandlingarna mellan representanter för kronan och Norrbottens läns landsting angående en ytterligare utvidgning av garnisonssjukhuset i Boden, betingad av vissa förslag rörande utbyggnad av landets centrallasarett, ha under år 1947 fortsatts. Sedan enighet härvid nåtts om, bland annat, ett reviderat förslag till ombyggnad av köksbyggnaden vid garnisonssjukhuset och detta förslag framlagts för Kungl. Maj:t, ha statsmakterna (prop. 1947: 114, rd. skr. nr 191) beviljat medel för bestridande av de merkostnader, som förslaget medför. Ett samtidigt framlagt förslag om anordnande av en särskild sopförbränningsanläggning i anslutning till befintlig panncentral har likaledes vunnit statsmakternas godkännande.

Efter framställning av försvarets sjukvårdsförvaltning har 1947 års riksdag anvisat ett reservationsanslag av 109 000 kronor för anskaffande av inventarier för personalbostäder vid garnisonssjukhuset.

Å garnisonssjukhusets stat ha på därom av sjukvårdsförvaltningen gjord framställning från och med budgetåret 1947/48 tillkommit ett antal nya befattningar. Sålunda ha inrättats tre nya regementsläkarbeställningar i Ca 29, avsedda för överläkarna vid barnavdelningen och öronavdelningen samt vid ett blivande kliniskt laboratorium. Sistnämnda beställning må dock ej tillsättas förrän vid den tidpunkt, då detta enligt Kungl. Maj:ts bedömande

är erforderligt. Vidare ha nyinrättats två befattningar som förste underläkare i Cg 26 för kirurgiska avdelningen och en befattning som underläkare i Cg 25 vid röntgenavdelningen. Därjämte har tillkommit en ordinarie befattning såsom social kurator i Ca 15 samt en befattning som sysselsättnings-terapeut i Ce 12.

Skövde. Den under ett antal år vid sjukhuset använda fältröntgenapparaten av arméns större modell har visat sig förorsaka onormalt stora kostnader för röntgenrör och reparationer, varför röntgenavdelningens drift blivit anmärkningsvärt dyrbar. För att tillförsäkra sjukhuset en fullgod apparat för skelettröntgen och därmed nedbringa driftskostnaderna anhöll försvarets sjukvårdsförvaltning i sina medelsäskanden för budgetåret 1947/48 om anslag å 30 000 kronor för anskaffning av en ny röntgenapparat. Framställningen har bifallits av statsmakterna.

Linköping. Enligt beslut av 1947 års riksdag (skr. nr 256) skall garnisons-sjukhuset i Linköping nedläggas, vilket beräknats kunna ske den 1 juli 1949, och sjukhusbyggnaden jämte tillhörande tomtområde överlätas till Östergötlands läns landsting mot en köpeskilling av 300 000 kronor. I samband härmed åtager sig landstinget att ställa erforderligt antal platser för vård av militära patienter till kronans förfogande å lasarettet i Linköping.

Förbandssjukhusen. Under året har arbetet med förbättring av sjukhus-vården vid förbanden fortsatt. Förbandssjukhus ha nyuppförts vid Svea Livgarde i Sörentorp, Skånska pansarregementet i Hässleholm, Svea artilleri-regemente i Rissne, arméns underofficersskola i Uppsala, Älvsborgs kust-artilleriregemente i Göteborg samt Södertörns flygflottilj i Tullinge. Trupp-förbandssjukhuset vid Upplands regemente har moderniserats.

De om- och tillbyggnader av sjukhusen vid Livregementets grenadjärer, Hallands regemente, Smålands artilleriregemente och Göta trängkår, varom 1946 års riksdag beslutade, ha nödvändiggjort en komplettering av inventarientrustningen för sjukhusen. På framställning av försvarets sjukvårds-förvaltning har 1947 års riksdag anvisat ett reservationsanslag av 88 000 kronor för detta ändamål. —

På framställning av Gotlands läns landsting har mellan landstinget och kronan efter Kungl. Maj:ts medgivande avtal slutits rörande vård av civila patienter å Gotlands kustartillerikårs sjukhus i Färösund. Härigenom torde ha lämnats ett värdefullt bidrag till avhjälpande av bristen på vårdplatser för länets befolkning. Det torde vara att förvänta, att motsvarande anordning kommer att provas även vid Gotlands infanteriregementes sjukhus.

Hjärtstationer. Sedan försvarets sjukvårdsförvaltning närmare utrett behovet av undersökningscentraler för utförande av vissa specialundersökningar av hjärta och cirkulationsorgan på personal tillhörande försvaret, har ämbetsverket beslutat att försöksvis upprätta s. k. hjärtstationer vid vissa garnisonssjukhus och vid förband å större garnisonsorter. Vederbörande chefläkare och förbandsläkare ha visat stort intresse för frågan. Sjukvårdsförvaltningen har gått i författning om anskaffning av apparatur för hjärtstationerna och beredande av särskild utbildning för personal, avsedd att tjänstgöra därstädes.

Sjukgymnastik. De gynnsamma resultat, som ej minst under beredskapsåren nåddes genom sjukgymnastisk behandling i anslutning till såväl den öppna som den slutna sjukvården vid förbanden, ha föranlett försvarets sjukvårdsförvaltning att i samråd med försvarets civilförvaltning utfärda bestämmelser, enligt vilka förbandschef må träffa avtal med lämplig legitimerad sjukgymnast att, mot viss ersättning, efter remiss av läkare, vid förbandet meddela i 54 § statens allmänna avlöningsreglemente avsedd sjukgymnastik, massage m. m.

Kvinnlig sjukvårdspersonal. Ikraftträdandet av de nya avlöningsförfattningarna ävensom införandet av reglerad arbetstid för sjuksköterskor ha medfört behov att revidera bestämmelserna angående sjuksköterskors anställnings- och avlöningsförhållanden. Dylika reviderade bestämmelser ha utarbetats av försvarets sjukvårdsförvaltning i samråd med vissa därav berörda myndigheter samt med Svensk sjuksköterskeförening. Bestämmelserna finnas intagna i Tsjv nr 13 och 16/1947.

Vissa nya benämningar ha jämlikt statsmakternas beslut från och med den 1 juli 1947 införts å sjuksköterskor vid försvaret. Vid arméns garnisonssjukhus finnas följande befattningar, nämligen, första föreståndarinna, Ce 19 (endast i Boden), föreståndarinna, Ce 16 (endast i Skövde, Eksjö, Sollefteå), översköterska Ca 12 och Ce 12 samt sjuksköterska, Ce 11. Översköterska, som bestrider befattning motsvarande föreståndarinna, äger uppbära särskilt avlöningstillägg till belopp motsvarande lönefyllnad till vederbörlig löneklass av lönegrad Ce 16. Vid förbanden finnas översköterskor, Ce 12. Dessutom finnas vid trängkårerna, enligt särskilt Kungl. Maj:ts beslut, från och med den 1 oktober 1947 instruktionssköterskor, Ce 15.

Efter samråd med försvarsgrensöverläkarna har sjukvårdsförvaltningen utfärdat instruktion för sjuksköterska och sjukvårdsbiträde vid förbandsjukhus (Tsjv nr 3/1947). Samtidigt har utfärdats instruktion för tandsköterska vid militär tandpoliklinik.

Sjukvårdsmateriel. Liksom under nästföregående år ha under 1947 jämlikt Kungl. Maj:ts medgivande anordnats kurser för uppbördsmän för sjukvårdsmateriel i syfte att bibringa dessa ökad kännedom i förvaltnings-, redovisnings- m. fl. bestämmelser angående sjukvårdsmaterieltjänsten. Kurserna ha visat sig vara av största värde för sjukvårdsmaterieltjänsten.

Sjukvårdsförvaltningen har fastställt ny förteckning över »Sjukvårdsmateriel i etappsatser samt i krigssjukvårdsmaterielförråden i Boden och på Gotland (Sjvmtrl Et)».

Som ett led i strävandena att trygga en god materiellvård har sjukvårdsförvaltningen utfärdat detaljerade anvisningar rörande förvaring och vård av gummivaror (Tsjv nr 7/1947) samt rörande förrådsförvaring av sjukvårdsmateriel, innehållande läder eller skinn (Tsjv nr 15/1947).

Fullständig inventering har under året skett vid centralförråden i Stockholm och Örebro. Vidare har inventering efter nya redovisningssystemets genomförande slutförts vid alla truppförbands- (motsvarande) liksom försvarsområdesförråd av sjukvårdsmateriel.

Särskilda bestämmelser ha utfärdats angående beställning och utlämning av sjukvårdsmateriel samt om utlåning av sådan materiel (Tsjv nr 11/1947). Härigenom har bl. a. införts reglering av materielbeställningarna till vissa termer, varjämte utsändningen av materielen i viss utsträckning lagts på trängkårerna och krigssjukvårdsmaterielförråden i Boden och på Gotland.

Försök ha under året utförts med bl. a. maskering av sjukhus- och förbandstält, dragstänger till släpbår, narkosapparater.

Normalspåriga sjukhustågs utrustning har slutförts. Kryssarna Tre Kronor och Göta Lejon ha utrustats med sjukvårdsmateriel.

Vid Göta trängkår och Norrlands trängkår ha lektionssalar för utbildning i sjukvårdsmaterieltjänst iordningstänkts.

På grundval av yttranden, som infordrats från fackmän inom vederbörliga medicinska områden, har sjukvårdsförvaltningen utfärdat anvisningar för användning av penicillin inom försvaret (Tsjv nr 17/1947).

Förbandsläkarnas årsberättelser. Sjukvårdsförvaltningen har av sparsamhetsskäl beslutat, att förbandsläkarnas årsberättelser ej längre skola ingå i föreliggande publikation. Årsberättelserna ha emellertid granskats i vederbörlig ordning. Däri anförda synpunkter och önskemål ha beaktats, i den mån så ansetts erforderligt.

Ifrågavarande berättelser visa, att sjukvårdsförhållandena i stort sett äro tillfredsställande vid samtliga försvarsgrenar. Vissa hygieniska olägenheter kvarstå dock i flera äldre kasernetablissemang och sjukhus.

Här må vidare nämnas, att vissa önskemål ofta återkomma i förbandsläkarnas årsberättelser. Sålunda framhålls från många håll, att sjukvårdsunderofficerarna böra bibehållas samt att särskilt skrivbiträde (civilt) bör anställas å läkarexpeditionen. I ett flertal berättelser har uttalats uppfattningen att idrotten ofta drives för hårt, varigenom talrika s. k. idrottsskador med åtföljande otjänstbarhet uppstå.

Sjukvårdsförvaltningen har haft att avge utlåtande i ett flertal ärenden, av vilka följande må nämnas:

- 1944 års tandläkarutbildningssakkunnigas betänkande, del III;
- betänkande med förslag till strafflagstiftning för krigsmakten;
- förslag angående truppförbandssjukvårdens ordnande vid vissa förband;
- betänkande med utredning och förslag rörande sysselsättnings- och arbetsterapi vid vissa sjukhus och vårdanstalter m. m.;
- förslag till kustartilleriets överförande till armén;
- förslag rörande samordnande av militärbefäls-, marindistrikts- och flygbasområdestaber;
- förslag rörande försök med utvidgad permission;
- förslag till revision av Genèvekonventionen av 1929 angående sårades behandling i fält;
- 1944 års militärsjukvårdskommittés betänkande, del II;

förslag rörande civilförsvarets organisation;
 förslag till beredskapskungörelse;
 förslag till instruktion för militärapoteket;
 förslag till ny upplaga av »Soldatinstruktion, sjukvård».

C. Glasögondepåns verksamhet.

Under 1947 ha glasögon utlämnats till arméns, marinens och flygvapnets personal i enlighet med gällande anvisningar. Sammanlagda antalet utlämnade glas uppgick till 2 498 par, därav 2 048 för armén, 240 för marinen och 210 för flygvapnet. Under de närmast föregående åren (1946 och 1945) hade utlämnats 2 486 respektive 4 260 glasögon.

Tab. B. Antal under år 1947 levererade glas av olika styrka.

Glasens styrka	Sfäriska - glas	Sfäriska + glas	Cylindriska glas	Andra glas	Summa glas
Under 3 D	1 853	421	1 550	.	.
3—6 D	602	178	140	.	.
Över 6 D	95	51	1	.	.
Summa	2 550	650	1 691	105	4 996
På 100 av alla glas	51	13	34	2	100

Skjutglasögonen utgöra 2 260 eller 90 % av hela antalet, medan av gas-maskglasögon utlämnats 177 eller 7 % och av andra glasögon 61 eller 3 %. Gruppen skjutglasögon omfattar sådana glas, som medföra för skjutning tillräcklig synskärpa, d. v. s. minst 0,8. Med andra glasögon avses läsglas, skyddsglas och glas, som utdelas till icke vapenföra eller till sådana vapenföra, vilka visserligen ej erhålla »skjutsyn» men dock för tjänstens fullgörande eller till följd av besvär från ögonen behöva glas.

De sfäriska minusglasen, som förordnas åt närsynta, de sfäriska plusglasen, som förordnas åt presbyoper och översynta, samt cylinderglasen, som förordnas åt astigmater, utgjorde resp. 51, 13 och 34 % av hela antalet glas. Under rubriken »andra glas» redovisas planglas, mattglas, prismor etc., tillhåpa utgörande endast 2 % av samtliga.

D. Tuberkulosbekämpandet vid försvaret.

För bekämpandet av tuberkulos inom försvaret ha, liksom under tiden 1942—1946, även under 1947 utförts skärmbildsundersökningar av försvaret tillhörande personal. Under sistnämnda år ha samtliga undersökningar utförts genom försorg av medicinalstyrelsens skärmbildscentral. Då skärmbildscentralen ännu ej förfogar över tillräckligt antal apparater, ha även

försvaret tillhöriga skärmbildsutrustningar använts. Försvarets fasta skärmbildsanläggningar i Stockholm, Göteborg, Vaxholm och Karlskrona ha även drivits av skärmbildscentralen. Ett mindre antal undersökningar har därjämte utförts vid centralsdispensärer.

Undersökningarna ha i första hand omfattat värnpliktiga av 1946 års klass i omedelbar anslutning till deras inryckning till första tjänstgöring samt sjukvårdspersonal och personal vid matinträttningar och i livsmedelsarbeten.

Dessutom ha även efterbesiktigade vid inryckning till första tjänstgöring och nyanställd personal vid försvarsväsendet undersökts. Förnyad genomgång av all personal har gjorts vid ett flertal förband speciellt där fall av tuberkulos förekommit.

För första gången har även utförts skärmbildsundersökningar i samband med inskrivningsförrättningarna i större skala.

Sammanlagda antalet skärmbildsundersökningar inom försvarsväsendet under år 1947 utgjorde, såsom framgår av *Tab. C.* 104 568, varav 71 155 utförts vid inryckningar m. m. samt 33 413 vid inskrivningarna.

Tab. C. Översikt över skärmbildsundersökningar vid försvaret 1947.

	Hela antalet foto- graferade	Normala lungfynd	Säkert läkt (kalk- pleuritrest o. dyl.)	Pågående (el. ej sä- kert läk- ta) fall.	Kavern- bildning.	Bifynd
<i>A. Undersökta vid inryckning- ar m. m.</i>	71 155	67 648	2 005	1 340	8	154
1. Genom patrull	68 082	64 679	1 924	1 320	7	152
a) Armén	45 061	42 882	1 253	849	5	72
b) Marinen	12 327	11 738	297	258	2	32
c) Flyget	10 694	10 059	374	213	—	48
2. Genom dispensär	3 073	2 969	81	20	1	2
<i>B. Undersökta vid inskrivning- arna</i>	33 413	30 726	1 361	1 288	10	28
1 Genom patrull	28 436	26 051	1 194	1 172	6	13
2 Vid dispensär	4 977	4 675	167	116	4	15
Summa	104 568	98 374	3 366	2 628	18	182

Vid skärmbildsundersökningarna ha 2 646 fall visat tecken på misstänkt eller säker tuberkulos och på grund härav blivit föremål för vidare röntgenologisk och klinisk undersökning.

Inträffade fall av tuberkulossmitta ha ånyo belyst önskvärdheten av att samtliga tuberkulinnegativa värnpliktiga låta sig calmettevaccineras före inryckningen. Skärmbildsundersökning utgör visserligen den avgjort viktigaste åtgärden i tuberkulosbekämpandet inom försvaret. Den utesluter emellertid icke möjligheten att tuberkulinnegativa personer vid inryckningarna infekteras av eventuella smittspridare. Vid sidan av skärmbildsundersökningen är därför calmettevaccineringen ett betydelsefullt led i kampen mot tuberkulosen.

Med ledning av vunnen erfarenhet har sjukvårdsförvaltningen den 19 september 1947 utfärdat reviderade »Bestämmelser om tuberkulosbekämpande vid försvaret» (Tsjv nr 12).

Med hänsyn till den stora vikten för försvarets sjukvård att få klarast möjliga uppfattning om calmettevaccineringens effekt under militära förhållanden har inom sjukvårdsförvaltningen företagits undersökning rörande tuberkulinprövad och delvis även calmettevaccinerad militär personal.

Tab. D. Calmettevaccinering vid försvaret år 1947.

	Antal under-sökta	Antal negativa	Därav ympade	Antal positiva efter		
				första ympn.	andra ympn.	Summa
<i>Armén</i>	28 855	8 906	6 624	4 196	628	4 824
därav I militärområdet . . .	5 425	1 629	1 489	1 012	101	1 113
II » . . .	3 529	1 869	1 539	879	143	1 022
III » . . .	4 499	922	749	653	29	682
IV » . . .	7 784	2 011	1 271	888	66	954
V » . . .	2 947	1 035	518	191	153	344
VI » . . .	3 599	1 193	839	415	91	506
VII » . . .	1 072	247	228	158	45	203
<i>Marinen</i>	5 689	2 101	1 659	474	118	592
därav Marindistrikt	2 294	784	698	148	—	148
Kustartilleri	1 798	673	378	195	—	195
Skolor	1 597	644	583	131	118	249
<i>Flygvapnet</i>	5 831	1 880	1 803	1 201	93	1 294
Summa	40 375	12 887	10 086	5 871	839	6 710

Under år 1947 tuberkulinundersöktes enligt Tab. D. 40 375, varav 28 855 vid armén, 5 689 vid marinen och 5 831 vid flygvapnet. Av dessa voro 12 887 eller 31,9 % tuberkulinnegativa. Procenttalet sjönk sålunda något från föregående år, då det utgjorde 33,6. För de olika försvarsgrenarna utgjorde procenttalet respektive 30,9, 36,9 och 32,2.

Calmettevaccinering förekom i 10 086 fall, vilket är 78,2 % av de tuberkulinnegativa fallen. Procenttalet vaccinerade steg sålunda från föregående år, då det var 73,2. Vaccineringarna voro relativt mest omfattande vid flygvapnet, där 95,9 % av de tuberkulinnegativa ympades mot 74,4 % vid armén och 79,0 % vid marinen.

Av de ympade blevo 5 871 tuberkulinpositiva efter första ympningen och 839 efter andra ympningen, inalles 6 710 eller 66,4 % av samtliga ympade. För armén, marinen och flygvapnet uppgick procenttalet positiva till respektive 72,9, 35,7 och 71,9.

E. Militärapoteket.

Militärapotekets personalstat har från och med budgetåret 1947/48 utökats med ett apoteksbiträde och en förrådsman och upptager från nämnda dag 46 personer, därav 9 apotekare och 2 farmacie kandidater. Liksom tidigare har därutöver extra personal varit anställd inom ramen av apotekets avlö-

ningsanslag. Under året ha dessutom 10 värnpliktiga apotekare vid apoteket fullgjort föreskriven facktjänstgöring. Personalstyrkan har i medeltal uppgått till 50 personer.

Kungl. Maj:t har den 24 oktober 1947 fastställt ny instruktion för militär-apoteket att gälla från och med den 1 november samma år (Tsjv nr 14/1947).

Militärapotekets omsättning uppgick under året till kr. 1 034 316: 99, vilket innebär en minskning jämfört med föregående år av i runt tal kr. 35 000. I verkligheten har omsättningen dock ökat. Genom riksdagsbeslut har nämligen från och med budgetåret 1947/48 inrättats en förrådstitel av diversemedelsnatur för försvarets läkemedelsförråd. Av bestämmelserna för förrådsredovisningen (TLA nr 62/1947) framgår, att militärapoteket icke som tidigare skall tillämpa för enskilda apotek gällande debiteringsgrunder. Vid utlämning av läkemedel till militära myndigheter och institutioner skall i huvudsak i stället tillämpas priser, vilka så nära som möjligt motsvara kostnaderna för återanskaffning av den utlämnade varan. Vid försäljning till Karolinska sjukhuset och övriga civila institutioner samt garnisonssjukhusen skall anskaffningspriset ökas med ett procentuellt tillägg — för närvarande 15 % — för täckande av omkostnaderna vid apoteket. Minskningen av apotekets inkomster på grund av dessa nya bestämmelser har uppskattats till ca 30 %.

Under året ha 2 061 inkommande och 810 utgående skrivelser registrerats. Antalet beställningsskrivelser från Karolinska sjukhuset och Vanförestalten uppgick till 19 337 och från försvaret till 10 581, vilket innebär en minskning jämfört med år 1946 av 124 beställningsskrivelser. Antalet varuförsändelser till mottagare utanför Stockholm har uppgått till 8 903 med en sammanlagd bruttovikt av över 116 ton. 2 930 kolli ha befordrats med järnväg och 5 930 med post.

Under året utfärdades 2 762 räkningar, varjämte apoteket varje kvartal till de truppförband (motsvarande), som enligt gällande bestämmelser icke erhålla räkningsreversal, överlämnat uppgift å kostnaderna för läkemedel förbrukade i den dagliga sjukvården.

Vid apoteket har under året färdigställts över 100 000 reglementerade läkemedelsförpackningar. Även tillverkningen i övrigt har varit av betydande omfattning. Bland annat har sålunda tillverkats 12 miljoner tabletter, över 11 ton hostmedicin samt över 100 000 ampuller. Vid apotekets analytiska avdelning har utförts 1 463 analyser, varav 1 107 på inköpta råvaror och 356 på egna beredningar.

Kontroll och renovering av förbandens utrustningsbehov av läkemedel har inneburit ett omfattande arbete. Sammanlagt har över 50 ton läkemedel och 25 ton medicinglas omhändertagits och genomgått.

Förutom de stora kvantiteter reglementerade läkemedel, som omsätts genom försäljning till försvaret och Karolinska sjukhuset, ha dylika läkemedel för över 100 000 kronor iordningställts för export i samband med den internationella hjälpverksamheten. Detta belopp upptages icke i militärapotekets räkenskaper utan har tillförts försvarets sjukvårdsförvaltning.

Behovet av ytterligare utvidgning av apotekets tillverknings- och expeditiionslokaler kvarstår fortfarande. I ämbetsskrivelse den 21 mars 1947 har Kungl. Maj:t emellertid uppdragit åt kommittén för Karolinska sjukhusets fortsatta utbyggande att inkomma med förslag till lösande av apotekets lokalfråga.

Jämlikt kungl. brev den 21 november 1947 har Karolinska mediko-kirurgiska institutet medgivits rätt att från militärapoteket verkställa inköp av apoteksvaror.

Inspektioner av avdelnings- och sjukhusförråden vid i Stockholm med omnejd förlagda 25 förband (motsvarande) ha enligt föreskrifterna i MF 217/1946 förrättats en gång varje kvartal.

F. Tandvården vid försvaret.

Verksamheten har i huvudsak bedrivits i enlighet med bestämmelserna i kungl. brev den 29 juni 1945 (TLA nr 55, TSA: I nr 18, Ekof Sj nr 31).

Remisstandvården har varit av ej obetydlig omfattning på grund av att tillgången på värnpliktiga facktjänstgöringsskyldiga tandläkare fortfarande varit otillräcklig. I syfte att öka antalet värnpliktiga tandläkare har framställning gjorts till kanslern för rikets universitet rörande beräkning av tilläggslopp för militärtjänstgöring. Framställningen har lett till ändrade bestämmelser för intagning vid tandläkarhögskolorna.

Omfattningen av verksamheten under året vid arméns tandpolikliniker och proteslaboratorier framgår av följande Tab. E.

Under rubriken Övrig behandling märkes särskilt broled o. dyl. i 639 fall. Av dessa förekomma 385 vid armén, 236 vid marinen och 18 vid flygvapnet; vid I—VII milo redovisades resp. 19, 55, 102, 107, 30, 72 och intet fall.

Tab. E. Tandvården vid försvaret år 1947.

	Antal pat.	Extraktioner	Fyllningar			Rotbehandlingar				Tandstenskrapning, gingivitbeh.	Utlämnade proteser	Övrig behandling
			Amalg.	Silikat	Provisoriska	Extirpation av vital pulpa	Gan-grän-behandling	Rot-fylln.	Amp.			
<i>Armén</i>	88 327	35 432	66 475	14 192	1 334	3 188	1 684	4 887	1 348	2 996	2 099	45 630
I. Milo	10 259	3 724	8 919	1 966	122	417	173	613	182	347	121	3 493
II. Milo	1 133	7 884	5 603	1 047	185	388	168	517	16	186	451	5 947
III. Milo	19 237	5 568	12 712	2 528	51	682	165	967	338	377	217	9 023
IV. Milo	30 121	5 851	24 434	4 338	697	1 099	954	1 754	516	1 569	563	15 374
V. Milo	13 447	3 898	9 323	1 948	41	365	86	612	152	258	170	6 333
VI. Milo	14 130	8 507	5 484	2 365	238	237	138	424	144	259	577	5 460
VII. Milo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Marinen</i>	31 503	5 926	25 924	5 272	499	647	599	1 739	559	1 305	593	28 608
<i>Flygvapnet</i>	10 575	2 153	7 570	1 803	301	273	284	421	153	602	114	4 733
Summa	130 405	43 511	99 969	21 267	2 134	4 108	2 567	7047	2 060	4 903	2 806	78 971

G. Skyddskoppypmpningen vid försvaret.

Ympning göres i allmänhet med två snitt, men med endast ett snitt, där kraftigare reaktion är att vänta. Besiktning sker som regel endast en gång, nämligen å fjärde dygnet, men om reaktion då utebliver även på åttonde dygnet.

En sammanfattning av resultaten under år 1947 lämnas i *Tab. F.* Inom hela försvaret ympades 42 300, av vilka 41 915 besiktigades och endast 385 ej besiktigades. Av de besiktigade visade 36 459 eller 87,0 % positivt resultat.

Huvudparten av de ympade eller 30 757 tillhörde armén, medan 5 870 redovisades av marinen och 5 673 fall av flygvapnet. Antalet reagerande i procent av besiktigade utgjorde respektive 88,5, 81,9 och 83,7.

Tab. F. Skyddskoppypmpning vid försvaret år 1947.

	Antal ympade	Antal besiktigade	Antal ej besiktigade	Reagerande	Ej reagerande	Reag. i % av besiktigade
<i>Armén</i>	30 757	30 528	229	27 030	3 498	88,5
därav I militärområdet . . .	6 439	6 412	27	5 592	820	87,2
II , . . .	3 499	3 492	7	3 065	427	87,8
III , . . .	5 432	5 420	12	5 020	400	92,6
IV , . . .	7 779	7 712	67	6 900	812	89,5
V , . . .	2 851	2 829	22	2 410	419	85,2
VI , . . .	3 621	3 533	88	3 047	486	86,2
VII , . . .	1 136	1 130	6	996	134	88,1
<i>Marinen</i>	5 870	5 724	146	4 688	1 036	81,9
därav Marindistrikt	2 238	2 103	135	1 643	460	78,1
Kustartilleriet	1 959	1 948	11	1 794	154	92,1
Skolor	1 673	1 673	—	1 251	422	74,8
<i>Flygvapnet</i>	5 673	5 663	10	4 741	922	83,7
Summa	42 300	41 915	385	36 459	5 456	87,0

H. Desinfektionsverksamheten vid försvaret.

Den av försvarets sjukvårdsförvaltning under 1946 inledda desinfektionsverksamheten, vilken i hygieniskt-tekniskt avseende ledes av ämbetsverket, har under år 1947 kunnat konstateras vara till stort gagn. De vid militärbefälsstaberna anställda desinfektörernas åtgärder för bekämpande av vid militära förband uppträdande ohyra, råttor och förrådsskadeinsekter ha krönts med stor framgång. Moderna och mindre omständliga utrotningsmetoder ha därvid tillämpats. DDT-preparaten ha vid ohysesbekämpandet visat sig åstadkomma mycket god och varaktig effekt. Metoden har dessutom inneburit ekonomiska och praktiska fördelar för förbanden.

Antalet utförda behandlingar mot råttor, förrådsskadeinsekter och ohyra under år 1947 redovisas i *Tab. G.*

Tab. G. Under år 1947 i sjukvårdsförvaltningens regi utförda behandlingar mot råttor, förrådsskadeinsekter och ohyra inom förband tillhörande armén, marinen och flygvapnet.

Milo	Antal giftutläggningar mot råttor eller möss	Antal behandlingar mot förrådsskadeinsekter	Antal behandlingar mot ohyra	Cyanvätegasbehandlingar mot ohyra, förrådsskadeinsekter, husbock		Summa utförda behandlingar under år 1947
				Antal	Volym i m ³	
I. milo	131	49	15	7	17 370	202
II. „	56	27	7	2	400	92
III. „	61	36	17	13	16 846	127
IV. „	83	42	8	10	8 988	143
V. „	60	21	23	2	1 400	106
VI. „	68	26	8	4	620	106
VII. „	3	1	—	7	1 220	11
Summa	462	202	78	45	46 844	787

Ur hygienisk synpunkt har det visat sig vara av synnerlig vikt, att denna gren av hälsovårdsarbetet inom försvaret anförtros kompetenta befattningshavare och ägnas kontinuerlig tillsyn.

Upphandlingen av för desinfektionsverksamheten vid försvaret erforderlig materiel har under året skett centralt genom försorg av desinfektionsdetaljen vid ämbetsverkets hälso- och sjukvårdsbyrå och i samråd med materielbyrån. Detta förfarande har visat sig innebära stora ekonomiska fördelar.

Desinfektionsdetaljen har dessutom under året i allt större omfattning låtit tillverka egna preparat för ohyres-, rått- och malbekämpning, varigenom kostnaderna kunnat avsevärt reduceras. En utvidgning av denna del av verksamheten synes önskvärd.

I. Sjuklighet, sjukdomar och sjukvård vid försvaret.

Den 1 maj 1945 infördes ett nytt, för samtliga försvarsgrenar enhetligt system för den statistiska rapporteringen av sjukvården m. m. Fr. o. m. år 1946 är därigenom redovisningen enhetlig för hela försvaret. Den omfattar icke blott manskap utan även övrig personal, till vilken räknas officerare och underofficerare jämte vederlikar samt sådan civil personal, som ej är anställd genom kollektivavtal.

Sjuklighet. En översikt av sjukligheten vid förbanden inom samtliga försvarsgrenar lämnas i *tab. 1*. Därav framgår bl. a., att antalet nyinsjuknade under året var följande:

	A n t a l n y i n s j u k n a d e		
	Manskap	Övrig personal	Summa
Armén	67 802	8 649	76 451
Marinen	11 272	3 458	14 730
Flygvapnet	10 605	3 149	13 754
Summa	89 679	15 256	104 935

Därvid har för marinens del avräkning skett beträffande dem som insjuknat å fartyg men sedan avpolletterats till örlogsstation och även där uppförts som nyinsjuknade, 137 av manskap och 2 av övrig personal.

Hela antalet nyinsjuknade utgjorde 104 935 mot 111 703 föregående år. Denna minskning hänförde sig uteslutande till manskapet vid armén och marinen. Antalet nyinsjuknade bland manskap ökades däremot något vid flygvapnet och steg icke obetydligt bland övrig personal vid samtliga försvarsgrenar.

Enligt följande sammanställning har det stora flertalet av det sjukskrivna manskapet (85 188 eller 95.0 %) avförts såsom dugliga till krigstjänstgöring (tjänstbara), medan 3 276 eller 3.6 % ansetts tillfälligt odugliga och 1 274 eller 1.4 % odugliga samt 32 eller 0.0 % avlidit. Antalet icke tjänstbara var relativt störst inom marinen. Det avfördes betydligt fler icke tjänstbara än föregående år. Av övrig personal ha samtliga ej avlidna kunnat återinträda i tjänst.

	Armén	Marinen	Flygvapnet	Summa
<i>Manskap:</i> Avförda	67 861	11 297	10 612	89 770
därav såsom tjänstbara	64 884	9 949	10 355	85 188
tillf. odugliga	2 104	987	185	3 276
odugliga	848	357	69	1 274
döda	25	4	3	32
<i>Övrig personal:</i> Avförda	8 658	3 458	3 134	15 250
därav såsom tjänstbara	8 637	3 449	3 133	15 219
döda	21	9	1	31

Enligt följande tablå förekom under året 905 738 sjukdagar inom hela försvaret eller 3.7 sjukdagar på 100 tjänstgöringsdagar mot 1 073 871 resp. 4.0 föregående år.

	A n t a l s j u k d a g a r			Antal sjukdagar på 100 tjänstgöringsdagar		
	Manskap	Övrig personal	Summa	Manskap	Övrig personal	Summa
Armen	545 453	111 771	657 224	4.0	3.5	3.9
Marinen	102 302	38 339	140 641	3.8	3.6	3.7
Flygvapnet	80 938	26 935	107 873	2.6	2.6	2.6
Summa	728 693	177 045	905 738	3.8	3.3	3.7

Sjukligheten bland manskap var störst inom armén och avgjort lägst vid flygvapnet. Manskapet visade större relativ sjukfrekvens än övrig personal inom försvaret i dess helhet.

Sjukligheten bland manskap varierade betydligt mellan de olika förbanden. Inom armén visade sålunda Livregementet till häst, första intendenturkompaniet och Göta artilleriregemente det största antalet sjukdagar på 100 tjänstgöringsdagar med respektive 8.0, 7.6 och 6.4, medan arméns underofficersskola och artilleriskjutskolan hade det lägsta antalet eller respektive 1.3 och 1.5.

Inom marinen redovisade örlogsstationerna (marindistriktet) det relativt största antalet sjukdagar, 5.9 bland manskap och 3.9 bland övrig personal. Detta förhållande bör bedömas med hänsyn till att där medtagas icke

Rättelser.

blott sjukdomsfall bland örlogsstationernas egen personal utan även från fartygen avpolletterade, inalles 137 manskap och 2 annan personal. Dessa avpolletterade fall utgöra i stort sett de svårare och mest långvariga sjukdomsfallen å fartygen. Av denna anledning kunde i stället fartygen formellt redovisa den lägsta sjukligheten eller 1·2 bland manskap och 0·4 bland övrig personal.

Inom flygvapnet förekom den högsta sjukligheten vid Jämtlands och Västmanlands flygflottiljer (5·6 respektive 3·5) och den lägsta vid Skånska (2·0), Hallands (2·0), Göta (2·1) och Hälsinge (2·1) flygflottiljer.

Antalet sjukdagar i medeltal på varje under året insjuknad var följande:

	Antal sjukdagar i medeltal per insjuknad		
	Manskap	Övrig personal	Summa
Armén	8·0	12·9	8·6
Marinen	9·1	11·1	9·6
Flygvapnet	7·6	8·6	7·8
Summa	8·1	11·6	8·6

De under året inträffade sjukdomsfallen varade i genomsnitt 8·6 dagar, kortare tid eller 8·1 dagar för manskap och längre eller 11·6 dagar för övrig personal.

Slutligen kan nedanstående sammanställning lämnas över det relativa antalet sjukdagar vid truppen (inkl. hemmet), å militärsjukhus och å civilt sjukhus:

	Antal sjukdagar			Summa
	vid truppen	å militärsjukhus	å civilt sjukhus	
<i>Manskap</i>	40·7	50·2	9·1	100·0
Armén	39·5	52·8	7·7	100·0
Marinen	45·6	39·8	15·1	100·0
Flygvapnet	42·6	46·3	11·1	100·0
<i>Övrig personal</i>	80·2	6·2	13·6	100·0
Armén	82·8	6·4	10·8	100·0
Marinen	75·0	5·6	19·4	100·0
Flygvapnet	76·5	6·6	16·9	100·0

Skillnaden mellan manskap och övrig personal är markant. Beträffande manskapet ha sålunda 41 % av sjukdagarna tillbragts vid truppen eller i hemmet mot 80 % för övrig personal.

Sjukdomar. Förekomsten av olika sjukdomar redovisas i *tab. 2—6*. Det är emellertid icke möjligt att sammanföra uppgifter angående antalet fall av olika sjukdomar för hela marinen och därmed icke heller för hela försvaret utan att dubbelräkna de från fartygen avpolletterade vilka även medtages i örlogsstationernas redovisning, icke sällan under annan diagnos än å fartyget. I det följande behandlas därför varje försvarsgren för sig.

Vid *armén* ha de vanligaste sjukdomarna varit liksom under föregående år andningsorganens sjukdomar, akuta infektionssjukdomar, yttre skador, matsmältningsorganens sjukdomar samt rörelseorganens och bensystemets sjukdomar. Antalet fall var bland manskap respektive 19 311, 13 125, 10 960, 10 001 och 4 822 eller 28·5, 19·4, 16·2, 14·7 och 7·1 % av samtliga sjukdomsfall.

Bland övrig personal var antalet fall respektive 3 691, 1 141, 912, 1 264 och 394 eller 42·7, 13·2, 10·5, 14·7 och 4·6 % av samtliga. Inom dessa grupper visade enligt föreliggande statistik för manskapets del akut och kronisk luft-rörskatarr den största frekvensen med 9 583 fall närmast följt av halsfluss, inflammation i svalg och matstrupe och krossår med 5 871, 4 531 och 3 678 fall. Dessa sjukdomar kommo främst även bland övrig personal med 1 793, 738, 386 och 283 fall.

Bland manskap vid *marinen* kommo främst akuta infektionssjukdomar, matsmältningsorganens sjukdomar, andningsorganens sjukdomar och yttre skador. Vid örlogsstationerna, å fartygen och vid kustartilleriet visade akuta infektionssjukdomar det största antalet fall (respektive 892, 515 och 1 202 fall eller 21·4, 30·0 och 30·4 %). Därefter kommo matsmältningsorganens sjukdomar med 804, 305 och 698 fall eller 19·3, 17·7 och 17·6 % av samtliga. Vid skolorna kommo främst andningsorganens sjukdomar, akuta infektionssjukdomar och matsmältningsorganens sjukdomar med 504, 346 och 201 fall eller 32·1, 22·0 och 12·8 % av samtliga. Av infektionssjukdomar var bland manskapet halsfluss den vanligaste vid örlogsstationer, fartyg och kustartilleri med 301, 277 och 361 fall och influensa vid skolorna med 114 fall.

Bland manskap vid *flygvapnet* förekommo akuta infektionssjukdomar i 3 546 fall, andningsorganens sjukdomar 2 374, matsmältningsorganens sjukdomar 1 764, yttre skador 1 258 och hudsjukdomar 406 eller respektive 33·5, 22·4, 16·6, 11·9 och 3·8 % av samtliga sjukdomsfall. Bland övrig personal var antalet fall respektive 710, 1 058, 766, 205 och 69 eller 22·5, 33·6, 24·3, 6·5 och 2·2 %. Av infektionssjukdomarna var halsfluss den vanligaste med 1 441 fall bland manskap och 311 bland övrig personal.

En särskild redovisning över antalet fall av *smittsamma könssjukdomar* bland manskapet lämnas i *tab. 2*. En del fall ha icke föranlett sjukskrivning och ingå därför ej i de uppgifter, som lämnas i *tab. 3—6*.

Bland fast anställt och värnpliktigt manskap förekommo 552 fall av dröppel, därav 265 vid armén, 178 vid marinen och 109 vid flygvapnet. Av de fast anställda, inalles 184, hade samtliga utom 3 insjuknat under tjänstgöringen, varvid 120 smittats å förlägningsorten. Av de värnpliktiga, inalles 368, voro 11 sjuka vid inställelsen till tjänstgöring, 212 smittade å förlägningsorten och 145 utom förlägningsorten under tjänstgöringstiden.

Av enkelt veneriskt sår förekommo 11 fall, varav 8 vid marinen, av reciderande syfilis 7 fall, varav 5 vid marinen. Av nyförvärvad syfilis redovisas 59 fall, varav 21 vid armén, 32 vid marinen och 6 vid flygvapnet. Av de fast anställda, inalles 26, hade samtliga insjuknat under tjänstgöringstiden, varvid 15 smittats å förlägningsorten. Av de värnpliktiga, inalles 33, voro 15 sjuka vid inställelsen till tjänstgöring, medan de övriga 18 insjuknat under tjänstgöringstiden, därav 11 smittade å förlägningsorten.

Antalet *avlidna* vid försvaret redovisas i *tab. 7 a—c*. Såsom anges i nedanstående tablå avledo 104 personer, varav 58 av manskap och 46 av annan personal. Därtill komma 25 omkomna vid flyghaverier. Hela antalet dödsfall uppgick sålunda till 129. Av dessa avlidna hade 63 varit sjukskrivna (se *tab 1*).

	A n t a l a v l i d n a		Summa
	Manskap	Övrig personal	
Armén	42	30	72
Marinen	6	10	16
Flygvapnet	110	26	136
Summa	158	246	404

Även om det bortses från dödsfall vid flyghaverier, utgjorde våld eller olyckshändelse den viktigaste dödsorsaksgruppen bland manskap. Dit kunde räknas 31 av dödsfallen, varav 23 vid armén, 4 vid marinen och 4 vid flygvapnet. Främst märkas 4 fall av drunkning, 4 skottskada, 8 trafikolycka, 9 olyckshändelse av annan art och 5 självmord. Av andra dödsorsaker bland manskap märkas främst 5 fall av ämnesomsättnings- och blodsjukdom, 5 tumör och 2 hjärtsjukdom.

Bland övrig personal var tumörer den viktigaste dödsorsaken med 13 fall. Av våld eller olyckshändelse förekom likaså 11 fall, varav 6 självmord och 2 skottskada. Vidare märkas 6 fall av hjärtsjukdom, 3 sjukdom i matsmältningsorganen och 3 hjärnblödning.

Sjukvård. I *tab. 8 a* och *8 b* redovisas omsättningen av militära och civila patienter å garnisonssjukhusen. Där vårdades under året inalles 19 272 patienter, varav 18 822 under året nyintagna, mot 20 218 under föregående år. Antalet vård dagar för samtliga vårdade uppgick till 277 223 mot 298 332 föregående år. Av de intagna voro 13 564 civila med 203 838 vård dagar eller 73,5 % av samtliga vård dagar mot 70,0, 58,2, 43,8 och 38,5 % under åren 1946, 1945, 1944 och 1943. Vidare tillhörde av intaget manskap det största antalet armén eller 3 151, medan 767 voro hänförliga till marinen och 206 till flygvapnet.

I *tab 9* meddelas uppgifter å sjukdomar för de å garnisonssjukhusen vårdade militära patienterna; uppgifter rörande civila sjuka överlämnas till medicinalstyrelsen. De vanligaste sjukdomarna ha varit matsmältningsorganens sjukdomar med 1 347 fall, andningsorganens sjukdomar 656, hudsjukdomar 638, infektionssjukdomar 599 och våld eller olyckshändelse 484.

¹ Dessutom 15 omkomna vid flyghaverier. — ² D:o 10. — ³ D:o 25.

II. Armén.

Omfattningen av den expeditionella verksamheten vid arméinspektionens sjukvårdsavdelning framgår av att från expeditionen under året expedierats sammanlagt 4 424 skrivelser, därav 450 av hemlig natur.

Arméöverläkaren bevistade under juni månad den XI. internationella militärmedicinska kongressen i Basel. Värdefulla insikter i modern chockbehandling under fältförhållanden m. m. erhöles därvid ävensom god inblick i den schweiziska arméns sanitetsväsende i fältmässiga former, bl. a. i besvärlig alpterräng.

A. Fältläkarkåren.

Fältläkarkårens aktiva personal omfattade fr. o. m. den 1 juli 1947 sammanlagt 250 läkare, nämligen

1 arméöverläkare

8 fältläkare

52 regementsläkare, därav 10 å garnisonssjukhusens stat och 2 å staten för karolinska sjukhusets garnisonsavdelningar

50 bataljonsläkare, därav 1 å garnisonssjukhusens stat

16 extra bataljonsläkare

48 bataljonsläkare vid fältläkarkåren och

75 fältläkarstipendiater.

Fältläkarkårens *reservstat* omfattade 3 fältläkare, varav en vakans, och 3 regementsläkare.

Fältläkarkårens *reserv* utgjordes av 223 läkare, därav 5 fältläkare, 13 regementsläkare och 205 bataljonsläkare.

Under år 1947 hava avlidit bataljonsläkaren vid T 4 J. F. Wingerstrand samt bataljonsläkarna i fältläkarkårens reserv S. I. Ingvar, H. E. Hansson, O. F. Domeij och S. H. Rosenbaum.

Svårigheter att besätta vakanta truppläkarbeställningar ha förelegat även under 1947. Det är därför ett önskemål att av 1944 års militärsjukvårdskommitté framlagda förslag, avseende bland annat förbättring av militärläkarnas arbetsförhållanden, snart blir föremål för statsmakternas avgörande. Det kan eljest befaras, att de yngre militärläkarna — bl. a. efter utökningen av antalet provinsialläkardistrikt — söka sig över till civil verksamhet med bättre arbetsförhållanden.

Tack vare att lönevillkoren förbättrats för bataljonsläkarna vid fältläkarkåren och fältläkarstipendiaterna, har emellertid antalet sökande till dessa tjänster väsentligt ökat. Antalet är dock ännu icke tillfyllest för att bestrida arméns behov av extra läkarkrafter vid olika tillfällen. Möjligheterna att träffa avtal med civila läkare ha även reducerats.

Änjo må framhållas önskvärdheten av att inskrivningsförrättningarna, vilka enligt nuvarande bestämmelser infalla samtidigt med vinterutbildningen, i stället förläggas till hösten, varigenom behovet av läkare skulle kunna lättare tillgodoses. Till inskrivningsförrättningarna synas även läkare från marinen och flygvapnet böra kommenderas.

B. Utbildningsfrågor.

Bristen på läkare har medfört, att det alltjämt i viss utsträckning måst åläggas värnpliktiga läkare att tidigare än som är önskvärt fullgöra facktjänstgöring. En bestämd strävan är dock att, trots de rådande svårigheterna, icke inkalla flera värnpliktiga läkare till tjänstgöring än vad som är oundgängligen nödvändigt. Det är till men för utbildningen att facktjänstgöringsperioderna icke kunna fördelas under hela värnpliktstiden.

En för utbildning av värnpliktigt sjukvårdsmanskap betydelsefull verksamhet utövas av instruktionssköterskorna vid trängkårerna. Till undvikande av att svårreparabla luckor uppstå i de värnpliktigas utbildning i förbinderi- och sjukvårdstjänst är det nödvändigt, att instruktionsskötersketjänsterna göras så lockande att vakanser ej uppstå samt att tjänsterna kunna besättas med goda krafter.

Utbildningen av sjukvårdsmanskap å civila lasarett har alltjämt visat sig vara av största betydelse för höjandet av denna personals allmänna medicinska kunnighet och praktiska erfarenhet.

Den rådande bristen på sjukvårdsunderbefäl har medfört, att sådan personal ej i erforderlig omfattning funnits tillgänglig vid övningar, framförallt under vinterutbildningsperioden. Men även under övriga delar av året har denna brist varit alltför kännbar, då sjukvårdsunderbefäl måste kommanderas till trängförbanden från övriga förband såsom instruktörer.

Under årets vinterfältövningar i Norrland följde den schweiziske »fördelningsläkaren» E. Markwalder övningarna.

C. Hälso- och sjukvårdsförhållanden vid armén.

Ett förhållande, som förtjänar att uppmärksammas, är den framförallt under vinterövningsperioden framträdande ökade sjukanmälningsfrekvensen, som icke resulterat i sjukredovisning. På sina håll torde denna varit tendensiöst hög och tyda på att truppens moral ej varit fullgod. Där uppenbar okynnesanmälan förekommer, måste möjligheter finnas att genom uppfostringsåtgärder förbättra manstukten härutinnan.

Att genom bestämmelser söka inpressa sjuksköterskors arbete i ett på förhand uppgjort tidsschema synes icke lyckat för den praktiska sjukvården.

III. Marinen.

A. Marinläkarkåren.

Marinläkarkårens *stat* omfattade fr. o. m. den 1 juli 1947 sammanlagt 95 läkare, nämligen:

- 1 marinöverläkare
- 3 förste marinläkare
- 1 marinläkare av 1. graden, sjukhusläkare
- 14 marinläkare av 1. graden
- 1 ögonläkare
- 57 marinläkare av 2. graden
- 18 marinläkarstipendiater.

Marinläkarkårens *reserv* räknade vid 1948 års ingång 138 marinläkare och 1 marinläkarstipendiat, av vilka 43 tillhöra 1943 års reservorganisation.

Under året ha liksom föregående år två beställningar som marinläkare av 1. graden varit vakanta, enär de ej lockat sökande. En marinläkare av 1. graden erhöll avsked med utgången av 1947. Den ena av de vid årets ingång befintliga två ögonläkarbefattningarna indrogs från och med budgetåret 1947/48.

Genom regleringsbrevet II den 30 juni 1947 har förklarats, att därest det fastställda antalet marinläkare av 2. graden icke är fulltaligt, de arvoden, som till följd därav sakna innehavare, i mån av behov må användas för avlöning av ett mot vakanserna svarande antal marinläkarstipendiater. Till följd härav ha av 19 beställningar som marinläkare av 2. graden, vilka ej erhållit sökande, 18 besatts med marinläkarstipendiater och 1 hållits vakant. I den mån kompetenta sökande väntas anmäla sig komma beställningar som marinläkare av 2. graden att ledigförklaras, varvid samtidigt motsvarande antal stipendiatbeställningar indrages.

Sammanlagt 34 beställningar ha under året nybesatts. Då emellertid 26 av dessa tillsatts under årets två sista månader, har den i föregående årsberättelse påtalade bristen på läkare även under 1947 varit mycket kännbar. Marinläkarkurs har ej kunnat hållas hösten 1947, men planeras komma till stånd under tiden februari—mars 1948.

Fackutbildningskurs har den 10 januari—den 28 februari genomgåts av 14 värnpliktiga läkare.

Marinläkarkårens reserv räknade vid 1948 års ingång 138 marinläkare och 1 marinläkarstipendiat, av vilka 43 tillhöra 1943 års reservorganisation.

B. Hälso- och sjukvårdsförhållanden vid marinen.

1. Sjukvårdspersonalen.

Fastställda utbildningskurser ha hållits för marinens sjukvårdspersonal av olika kategorier.

Extra sjuksköterskor, biträden och marinlottor ha måst anlitas under perioder med ökad sjuklighet och på grund av sjukdomsfall bland sjukvårdspersonalen.

2. De sanitära förhållandena i land.

Karlskrona örlogsstation och varv. Förlägningslokalerna i avdelning Anckarstiernas äldre kasern äro ur hygienisk synpunkt icke godtagbara. Vidare är den till kasernavdelningen hörande matinrättningen otillräcklig. Ombyggnad och modernisering av ifrågavarande kasern samt nybyggnad av matinrättningen äro åtgärder, vilka av hygieniska skäl icke böra anstå.

Den i föregående årsberättelse framförda kritiken mot marinens charkuteri- och korvfabrik understrykes. Fabrikens lokalfråga måste snarast lösas på ett ur hygienisk synpunkt tillfredsställande sätt. Nybyggnad synes härvid erforderlig.

Stockholms örlogsstation och varv. De sanitära förhållandena måste trots anläggningarnas ålderdomliga prägel numera i stort sett anses tillfredsställande. Trångboddheten i kasernerna, vilken tidigare varit mycket besvärande, har betydligt lättats sedan utflyttningen till Berga-skolorna hunnit verka. En välbehöfvig modernisering av matinrättningen har under året påbörjats.

Göteborgs örlogsstation och varv. De åldriga kasernerna äro otrivsamma och i trängande behov av genomgående förbättringar. Gymnastiksal saknas. Badanstalten behöver ytterligare förbättras och utvidgas. Vakt- och arrestlokalerna giva allttjämt intryck av ålderdomlighet. Köks- och matsalsbyggnaden förete åtskilliga hygieniska brister. Här må särskilt påtalas bristande uppvärmning samt råttplågan, vilken senare, då byggnaden ligger nära kaj vid ett vatten där fartyg ofta inlöpa även från utomeuropeiska hamnar, kan visa sig medföra vådor av oöverskådlig räckvidd.

Vaxholms kustartilleriregemente. Kasernerna å Oscar-Fredriksborg ha undergått allmän reparation och uppsnygning. Logementen ha i stor utsträckning målats, ny golvbeläggning har inlagts. Vissa brister kvarstå emellertid. Sålunda befinna sig tvättrummen i kasernerna I och II i sitt gamla avskräckande skick. Reparationer och ombyggnad lära ha fördröjts av materialbrist. Även badinrättningen befinna sig i oförändrat dåligt skick. En ny badinrättning med simhall är nödvändig både för hygien och för personalens trivsel.

Karlskrona kustartilleriregemente. Mot kaserner och matinrättning vid huvudförläggningen vid Gräsvik finnes intet att anmärka. Under året ha vissa hygieniska förbättringar utförts å Kungsholmsfort, västra Hästholmsfort samt Aspö.

Gotlands kustartillerikår. De hygieniska förhållandena vid detta förband äro tillfredsställande. Bad- och tvättinrättningen har varit i bruk och fungerat utan anmärkning. Tillgången till bad har varit god och möjliggjort bad minst en gång i veckan. Vattnet, som erhålles genom vattenledning från Hau träsk, är i allmänhet svagt färgat men i övrigt utan anmärkning.

Älvsborgs kustartilleriregemente. Även vid detta förband kunna de hygieniska förhållandena betecknas som goda. Bad- och gymnastiklokaler borde emellertid finnas inom förläggningen.

Härnösands kustartilleridetachment. Förläggningslokalerna äro i stort sett tillfredsställande. Vissa logement äro emellertid fortfarande dragiga. Även vid detta förband borde finnas gymnastik- och badlokaler.

Sjökrigsskolan. De hygieniska förhållandena vid skolan äro utomordentligt goda utom i ett viktigt avseende. Den simhall, till vilken riksdagen beviljat medel, har i avsaknad av byggnadstillstånd ännu ej kunnat uppföras. Ej ens sommartid kan bad beredas, enär vattnet i Näsbyviken är förorenat. Byggnadstillstånd är alltså särdeles önskvärt.

Underofficersskolan. Även vid denna skola äro de hygieniska förutsättningarna goda utom i ett avseende. Avsaknaden av sjukhus är nämligen, som ovan anförts, kännbar.

Sjömansskolan. De hygieniska förhållandena äro här goda.

3. De sanitära förhållandena till sjöss.

Liksom förut ha ombord kommenderade läkare, där så erfordrats och kunnat ske, handhaft sjukvården även å andra till samma förband hörande fartyg. Marinförvaltningen har vid lämpliga tillfällen och i mån av tillgång på medel fortsatt de hygieniska förbättringar i stridsfartygens inredning m. m., varom marinöverläkaren gjort framställning.

Av marinöverläkaren företagna inspektioner ävensom ombord kommenderade läkares berättelser ha givit vid handen bl. a. följande:

Tre Kronor och Göta Lejon. I en del av underofficershytterna har vid varm väderlek temperaturen varit påfallande hög (hyttemperaturer upp till 39° ha förekommit). Närheten till eldrum har härvid inverkat. I vissa officershytter å plattformdäck har ventilationen visat sig bristfällig. Närheten till en dieselmotor har även inverkat störande. En spis i befälsköket å Göta Lejon har haft så stark värmestrålning, att förhållandena tidvis blivit personalen övermäktiga. Som helhetsintryck kan emellertid om dessa fartygs sanitära beskaffenhet uttalas, att densamma utgör ett betydande framsteg i svensk örlogsfartygskonstruktion. Beträffande sjukvårdslokalerna uttalar en fartygläkare: »Sjukvårdslokalerna äro — — — utomordentligt väl planerade, dimensionerade och inredda. — — — Kan ej underlåta att nämna den glädje — — — att på ett flottans fartyg få arbeta under yttre omständigheter, som fylla höga moderna medicinska krav.»

Öland. Köket, som betjänar all personal, fyller ej berättigade krav på den därstädes arbetande personalens arbetsvillkor. Vittgående omändringar synas erforderliga.

Ubåtarna. Försök att råda bot på den olägenhet av fukt och matos, som påtalades i senaste årsberättelsen, ha gjorts genom att ubåtarna successivt tillförts tryckkokare. Tillräckliga erfarenheter för ett omdöme föreligga ännu icke.

Belos. Ett konstruktionsfel beträffande färskvattentankarna, medförande sanitära olägenheter för besättningen, har föranlett åtgärder.

Prins Carl. Vissa förlägningshytter ha måst utdömas.

De s. k. bytescentralerna ha beträffande tvättkläder ej alltid fungerat tillfredsställande. Systemet innebär emellertid ett påtagligt hygieniskt framsteg.

Ej heller under det gångna året ha bad kunnat beredas manskapet i erforderlig omfattning. Anmärkningen gäller dock ej Tre Kronor och Göta Lejon.

Behovet av ubåtsmoderfartyg förefinnes året runt.

I övrigt ha den personliga hygien och näringstillståndet hos det sjökommanderande manskapet samt utspisningsförhållanden jämte ordning och renlighet ombord ej givit anledning till några anmärkningar av betydelse.

4. Sjukvårdslokalerna.

Sjukstugan vid kustartilleriets förläggning i Härnösand har med sina 10 sängar visat sig otillräcklig vid större sjuklighet och nödvändiggjort iordningställande för kortare tid av en provisorisk sjukvårdslokal i en av kompanikasernerna. Anordningen har varit till förfång för den fåtaliga sjukvårdspersonalen. Om- och tillbyggnad av sjukstugan bör snarast ske.

Behovet av en helt ny, modernt disponerad sjukavdelning i kasern Sparre vid Karlskrona örlogsstation måste ånyo understrykas.

Det tidigare anmälda behovet av mathiss för flottans sjömansskolas sjukavdelning är ännu ej tillgodosett.

Vid Älvsborgs kustartilleriregemente har alljämt ett provisoriskt sjukhus varit i bruk. Det nya sjukhuset är emellertid uppfört, och sedan inredningsarbetena fullbordats beräknas sjukhuset kunna tagas i bruk under början av 1948.

Sjukhuset för marinens underofficersskola har i avsaknad av byggnadstillstånd ej heller under det gångna året påbörjats. Samma provisorium har rått som under tidigare år. På grund av härmed förenade allvarliga olägenheter äro snara åtgärder av nöden.

5. Sjukvårdsmaterielen.

Framställning om utökning av antalet bårar å flottans fartyg har under året ingivits. Utredning angående lämpligaste material för livräddningsapparater har verkställts.

IV. Flygvapnet.

A. Läkare vid flygvapnet.

Antalet läkarbeställningar på flygvapnets *stat* var fr. o. m. den 1 juli 1947 följande.

- 1 flygöverläkare
- 1 förste flygläkare
- 19 flygläkare av 1. graden
- 9 flygläkare av 2. graden

På *reservstat* fanns en flygläkare av 1. graden.

I flygvapnets *reserv* funnos vid årets slut fem flygläkare.

Under året har en flygläkare av 1. graden avlidit samt en flygläkare av 1. graden avgått och överförs till flygvapnets reserv. De båda sålunda ledigblivna beställningarna ha besatts med ny innehavare.

Vid ingången av år 1948 voro samtliga flygläkarbeställningar besatta.

B. Hälso- och sjukvårdsförhållanden vid flygvapnet.

1. Sjukvårdspersonalen.

Genom ikraftträdandet av statens allmänna avlöningsreglemente har löneställningen för översköterska vid flottilj förändrats från MEO 7 till Ce 12 och för sjukvårdsförman från MEO 7 till Ce 11. Detta innebär för översköterska uppflyttning av löneställningen en lönegrad under det att för sjukvårdsförman löneställningen förblir oförändrad. Från flygledningens sida har tidigare vid upprepade tillfällen framhållits nödvändigheten av att sjukvårdsförman i lönehänseende uppflyttades från dåvarande lönegrad MEO 7 till MEO 10. Kravet på uppflyttning i lönegrad av sjukvårdsförman från nuvarande Ce 11 till Ce 14 kvarstår sålunda oförändrat.

Löneställningen för sjukvårdsbiträde vid flygvapnet har, vad beträffar ny tillsättning av befattningarna, nedflyttats från förutvarande Ce 7 (MEO 3) till Ce 3. Med hänsyn till de särskilda förhållandena inom sjukvårdsarbetet vid flygvapnet, främst det framträdande kravet på effektiv vaktjänstgöring under pågående flygningar, är det nödvändigt, att befattningarna såsom sjukvårdsbiträde kunna rekryteras med tillräckligt kvalificerad personal. Detta torde icke kunna beräknas bli förhållandet med den sålunda fastställda löneställningen i Ce 3. Det synes därför nödvändigt att, i likhet med vad 1944 års militärsjukvårdskommitté föreslagit, införa en differentiering av lönerna för denna personal, varvid lämpligen lönegraderna Ce 7 och Ce 3 böra ifrågakomma. Sjukvårdsbiträde vid flygvapnet bör därvid på ovan anförda grunder hänföras till Ce 7.

2. De sanitära förhållandena vid flygförbanden.

De sanitära förhållandena vid flygvapnets förband äro i allmänhet mycket goda. Ett flertal flottiljer sakna dock fortfarande gymnastiklokaler, beroende på att arbetstillstånd för uppförande icke medgivits.

3. Sjukvårdslokaler.

Det nyuppförda sjukhuset vid Södertörns flygflottilj har under året tagits i bruk.

Ombyggnaden av sjukhuset vid Göta flygflottilj, vilken påbörjades redan år 1946, var vid utgången av år 1947 ännu icke avslutad.

Behovet av ombyggnad av sjukhusen vid Västmanlands och Svea flygflottiljer samt uppförande av sjukvårdslokaler vid Kiruna övningsplats kvarstår. Den särskilt tillkallade sakkunnige för utredning av frågor rörande försvarets truppförbandssjukhus har den 11/1 1947 ingivit underdånigt förslag i detta ärende. Härvid har ombyggnaden av sjukhuset vid Västmanlands flygflottilj samt uppförande av sjukvårdslokaler vid Kiruna övningsplats ur angelägenhetssynpunkt placerats i första gruppen, under det ombyggnaden av sjukhuset vid Svea flygflottilj placerats i andra gruppen.

4. Läkarundersökning av flygande personal.

Resultatet av läkarundersökningarna i samband med inryckningar till första flygutbildningen av den för flygtjänstgöring avsedda personalen finnes för åren 1946 och 1947 sammanställt i tabell 10.

År 1947 godkändes av dem som undersökts i och för utbildning som flygförare 75 % och av dem som avsetts som spanare 93 %. Den för året ökade kassationsprocenten för flygförare hänför sig helt och hållet till stamflygförare, där tillströmningen varit stor och människomaterialet relativt heterogent. Tabellen anger även de orsaker, som föranlett kassation av de undersökta.

Under år 1947 har av i flygtjänst varande personer, vilka undergått föreskriven läkarundersökning, 98 % godkänts. Orsakerna till underkännande eller inskränkning i flygtjänstgöringen framgå av följande.

Tre av de undersökta återfinnas i föregående årsberättelse. Av dessa står en officer fortfarande under observation för vissa symtom på organisk nervskada och har tillsvidare medgivits flygtjänstgöring endast i viss utsträckning. En förvaltare, som vid haveri år 1946 ådragit sig hjärnskakning och brott på skallens ben, har under året medgivits flygtjänstgöring såsom flygförare med viss inskränkning. En sergeant, som vid haveri år 1946 ådragit sig utbredda brännskador, har under året inträtt i tjänst såsom trafikledare med viss inskränkt flygtjänstgöring.

En regementsofficer har på grund av hjärtsjukdom medgivits flygtjänstgöring endast i dubbelkommando. En officer har på grund av resttillstånd efter barnförlamning medgivits flygtjänstgöring såsom flygspanare med

vissa inskränkningar. En officer, som opererats för magsår den $^{11}/_{11}$ 1947, har vid årets slut icke återgått i flygning. Slutligen har för en officer flygtjänstgöringen upphört på grund av psykisk sjukdom.

En kadett, som vid haveri den $^{7}/_{2}$ 1947 ådragit sig hjärnskakning, tilläts återgå i full flygtjänstgöring den $^{11}/_{6}$ 1947. En kadett, som under år 1946 vid olycksfall utom flygtjänsten ådragit sig bäckenfraktur och underarmsbrott, återgick i full flygtjänstgöring den $^{17}/_{4}$ 1947. En annan kadett, som likaså utom flygtjänsten ådragit sig komplicerat skallbrott, har medgivits flygtjänstgöring i dubbelkommando. Slutligen har en kadett avgått såsom officersaspirant på grund av luftsjuka och en aspirant entledigats på grund av hjärtfel.

En officer, en aspirant och en värnpliktig flygförare, vilka under 1947 ådragit sig svåra skador vid haverier, ha vid årets slut ännu ej återgått i flygtjänstgöring.

5. Olycksfall i samband med flygning.

De olycksfall i samband med flygning, som ägt rum åren 1938—1947, återfinnas i tabell 11. Denna upptager dels antalet flyghaverier med dödlig utgång, dels antalet olycksfall fördelade på olika personalkategorier. Olycksfallen äro indelade i tre grupper, nämligen olycksfall med dödlig utgång inom 90 dagar efter haveriet, svåra och lätta skador.

Under 1947 ha 19 haverier med dödlig utgång förekommit, varvid 25 personer omkommit.

Vid ett av dessa 19 haverier kolliderade på grund av punktering ett flygplan under start på marken med ett annat, som var under inkörning, varvid planen fattade eld och båda förarna omkommo. I ett annat fall störtade ett flygplan i havet, varvid föraren, en sergeant omkom. I ett tredje fall kolliderade ett flygplan med en wire i luften, varvid föraren, en fänrik, omkom.

Fördelningen av antalet döda på olika haverier är följande:

Vid vart och ett av sex haverier ha två personer omkommit och vid vart och ett av tretton haverier har en person omkommit.

Förutom ovan nämnda haverier inträffade ett haveri den $^{14}/_{10}$, varvid en civil person, som medföljt som passagerare i ett av flygvapnets skolflygplan, omkom, under det att föraren undkom utan nämnvärda skador.

Vidare förekom ett haveri vid Svenska Aeroplan A.-B. i Linköping, varvid en vid nämnda firma anställd ingenjör omkom under provflygning av en flygplantyp, som avses att framdeles tillföras flygvapnet.

Slutligen har ovan ej heller medtagits ett haveri, som inträffade i trakten av Salerno i Italien den $^{18}/_{11}$, varvid av flygvapnets personal elva officerare, fyra underofficerare och tre flygtekniker omkommo. Dessa voro på hemväg från Addis Abeba och färdades därvid i ett transportflygplan tillhörande ett privat flygbolag.

Svårare skador ha förekommit i sex fall.

Tre av de sålunda skadade hade den $^{21}/_{12}$ 1947 ännu icke kunnat återgå i full tjänstgöring. Av dessa har en fänrik, som den $^{15}/_{7}$ ådrog sig hjärnskakning

och komplicerat brott av höger fot, återgått i tjänst men ej i flygtjänst den $\frac{25}{11}$. En aspirant återgick likaså i tjänst men icke i flygtjänst den $\frac{16}{10}$, efter att ha ådragit sig hjärnskakning och brott på kotpelaren den $\frac{15}{7}$. En värnpliktig flygförare, som vid haveri den $\frac{15}{6}$ erhöll hjärnskakning och brott å ena foten, hade vid årets slut icke återgått i någon tjänst.

Av de övriga tre svårt skadade återgick en kadett i tjänstgöring den $\frac{9}{4}$ och i flygtjänst den $\frac{17}{7}$ efter att vid haveri den $\frac{7}{2}$ ha ådragit sig hjärnskakning och skärskador i ansiktet. En annan kadett, som den $\frac{28}{6}$ ådragit sig ett komplicerat brott på pannbenet, återgick i tjänst den $\frac{17}{7}$ och i flygtjänst den $\frac{9}{6}$. Slutligen återgick en värnpliktig flygförare i flygtjänst den $\frac{3}{2}$ efter att ha ådragit sig brott å överkåksbenet vid haveri den $\frac{8}{1}$.

Utöver här ovan redovisade sex fall av svåra skador har även en svår skada inträffat vid haveri med segelflygplan. Härvid ådrog sig en förråds-vaktmästare ett svårt benbrott den $\frac{21}{7}$ och hade vid årets utgång ännu ej återgått i tjänst.

Lättare skador i form av konklusioner och mjukdelsskador ha förekommit i sju fall.

6. Sjuktransportflygningar.

Under 1947 har flygvapnet disponerat över tre sjuktransportplan. Av dessa äro två av typ Junkers, byggda 1934 resp. 1935, och ett av typ Beechcroft, byggt 1940. Av dessa är det förstnämnda Junkersplanet avsett för tjänst vid Hägernäs, under det att de två övriga äro avsedda för sjuktransporttjänsten i Norrland.

Beträffande verkställda sjuktransportflygningar under 1947 hänvisas till tabell 12.

Rörande årets sjuktransportflygningar må framhållas följande.

Omfattningen av den sammanlagda sjuktransportverksamheten har varit ungefär densamma som föregående år. En viss minskning av under året vid Boden utförda transporter kompenseras härvidlag genom motsvarande ökning av verksamheten vid Östersund.

Utöver de under året verkställda 123 transporter ha två transporter påbörjats men icke kunnat genomföras. I ytterligare två fall har dessutom framställning om transport inkommit men icke kunnat föranleda någon åtgärd. I samtliga dessa fyra fall har orsaken varit väderlekshinder.

Tab. 1. Sjukligheten bland

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Truppförband och förläggningsort	Kvarligg. från 1916	Under året insjuk-							
		Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti
Armén									
Manskap	498	8 218	10803	7 882	2 858	6 257	4 458	3 920	4 176
<i>I. Milo.</i>	<i>97</i>	<i>2 134</i>	<i>1 996</i>	<i>1 631</i>	<i>460</i>	<i>1 186</i>	<i>855</i>	<i>743</i>	<i>651</i>
1 Norra skånska inf.reg. (Kristianstad)	18	315	233	128	27	150	128	66	71
2 Södra „ (Ystad)	11	198	353	397	70	223	91	112	81
3 Kronobergs regemente (Växjö)	5	308	356	253	42	147	90	91	77
4 Jönköpings—Kalmar reg. (Eksjö)	11	183	147	95	30	80	106	48	32
5 Skånska kavallerireg. (Ljungbyhed)	5	73	134	45	33	47	24	13	6
6 Skånska pansarreg. (Hälsingborg)	9	178	80	78	48	94	30	51	72
7 Wendes artillerireg. (Kristianstad)	4	126	85	112	18	53	51	47	39
8 Smålands artillerireg. (Jönköping)	4	283	205	212	28	118	79	62	63
9 Skånska luftvärnsreg. (Malmö)	7	175	84	65	26	54	48	67	62
10 Göta ingenjörkår (Eksjö)	11	186	243	177	86	136	148	113	74
11 Skånska trängkåren (Hässelholm)	12	109	76	69	26	59	41	45	43
12 Artilleriskjutskolan (Skillingaryd)	—	—	—	—	26	25	19	28	31
<i>II. Milo.</i>	<i>46</i>	<i>876</i>	<i>1 260</i>	<i>910</i>	<i>275</i>	<i>1 015</i>	<i>700</i>	<i>462</i>	<i>545</i>
1 Jämtlands fältjägarreg. (Östersund)	12	378	539	321	54	330	161	131	151
2 Hälsinge regemente (Gävle)	9	81	53	174	37	147	123	78	119
3 Västernorrlands regemente (Sollefteå)	4	75	156	125	52	200	81	46	89
4 Norrlands artillerireg. (Östersund)	6	76	147	100	43	134	95	42	54
5 Sundsvalls luftvärnskår (Sundsvall)	8	57	167	81	17	60	51	24	36
6 Norrlands trängkår (Sollefteå)	7	209	198	109	72	154	189	141	96
<i>III. Milo.</i>	<i>75</i>	<i>1 777</i>	<i>2 712</i>	<i>1 478</i>	<i>431</i>	<i>1 176</i>	<i>841</i>	<i>794</i>	<i>721</i>
1 Älvsborgs regemente (Borås)	2	172	378	165	23	124	82	53	75
2 Hallands „ (Halmstad)	18	257	278	241	55	149	128	85	63
3 Bohusläns „ (Uddevalla)	10	385	595	234	71	239	179	110	142
4 Livregementets husarer (Skövde)	3	61	154	86	20	85	30	55	41
5 Skaraborgs pansarregemente (Skövde)	9	339	332	206	101	151	112	138	150
6 Göta artilleriregemente (Göteborg)	17	168	395	318	41	89	79	99	64
7 Karlsborgs luftvärnsreg. (Karlsborg)	4	93	172	54	31	95	49	69	51
8 Göteborgs „ (Göteborg)	6	122	169	57	38	50	32	47	57
9 Göta trängkår (Skövde)	5	154	165	97	46	127	124	127	73
10 Andra intendenturkomp. (Karlsborg)	1	26	24	20	5	17	26	11	5
<i>IV. Milo.</i>	<i>172</i>	<i>2 089</i>	<i>2 463</i>	<i>2 138</i>	<i>1 129</i>	<i>1 553</i>	<i>1 105</i>	<i>1 072</i>	<i>1 377</i>
1 Svea livgarde (Stockholm)	43	413	463	443	275	226	133	138	190
2 Livgrenadjärregementet (Linköping)	6	73	199	170	109	149	110	99	68
3 Upplands regemente (Uppsala)	17	184	180	234	86	120	130	173	294
4 Livregementet till häst (Stockholm)	14	105	46	71	45	139	50	44	97
5 Göta pansarlivgarde (Stockholm)	6	61	112	79	54	77	41	42	63
6 Södermanlands pansarreg. (Strängnäs)	12	196	308	219	44	76	74	58	72
7 Svea artillerireg. (Stockholm)	14	94	351	181	44	114	85	93	45

försvarets personal år 1947.

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
n a d e					Avförda				Kvarligg. till 1948	Antal sjukdagar			Antal sjukdagar per 100 tjänstgöringsdagar	
September	Oktober	November	December	Summa	Döda	Ohäliga till fortsatt krigstjänstgöring	Tillfälligt ohäliga till fortsatt krigstjänstgöring	Summa		vid truppen	å militär-sjukhus	å civila sjukhus		
4 679	5 031	5 473	4 047	67 802	64 884	2 104	848	25	439	215 641	287 704	42 108	545 453	4.0
834	960	887	621	12 958	12 516	301	160	3	75	34 489	55 392	9 404	99 285	3.5
91	80	110	76	1 475	1 475	5	3	2	8	3 576	4 768	873	9 217	2.8
127	139	90	96	1 977	1 929	44	5	—	10	5 621	6 380	1 515	13 516	4.3
111	131	128	126	1 860	1 777	58	25	—	5	3 750	9 271	636	13 657	5.7
28	65	64	35	913	880	30	6	—	8	3 059	5 735	337	9 131	3.3
27	54	55	36	547	513	22	7	—	10	2 202	1 528	862	4 592	4.0
54	50	54	22	811	804	10	1	—	5	2 521	3 319	2 399	8 239	3.2
74	44	55	58	762	718	23	22	—	3	2 229	4 322	824	7 375	3.3
77	177	127	66	1 497	1 479	12	6	1	3	1 777	7 104	478	9 359	3.0
46	44	63	29	763	724	23	21	—	2	2 285	2 592	461	5 338	3.9
110	102	96	42	1 513	1 389	63	58	—	14	4 896	5 819	238	10 953	4.3
68	70	45	35	686	686	4	2	—	6	2 123	4 084	539	6 748	2.3
21	4	—	—	154	142	7	4	—	1	450	468	242	1 160	1.5
569	596	717	410	8 335	8 122	168	56	3	32	17 119	33 593	4 908	55 620	3.8
120	113	137	91	2 516	2 486	27	6	1	8	6 757	7 385	1 250	15 392	4.8
121	81	176	100	1 290	1 194	87	9	—	9	3 448	4 234	594	8 276	3.9
88	60	144	61	1 177	1 138	32	10	—	1	2 184	6 629	835	9 648	3.1
47	161	87	35	1 021	992	9	18	—	8	1 882	4 641	657	7 180	2.9
44	32	36	17	622	613	9	2	2	4	767	2 838	426	4 031	2.7
149	149	137	106	1 709	1 699	4	11	—	2	2 081	7 866	1 146	11 093	4.7
1 044	1 174	1 191	885	14 224	13 795	255	132	5	112	51 483	48 565	7 359	107 407	4.6
139	129	149	67	1 556	1 461	43	50	—	4	7 389	6 139	557	14 085	4.4
103	135	120	72	1 686	1 616	65	18	—	5	7 441	4 150	580	12 171	3.9
220	241	297	161	2 924	2 891	18	12	1	12	6 161	10 753	1 802	18 716	5.4
52	130	93	89	896	793	58	30	1	17	4 089	4 910	596	9 595	4.8
239	206	207	145	2 376	2 306	56	13	—	10	7 498	4 574	1 317	13 389	4.5
44	102	108	134	1 641	1 594	10	6	—	48	7 615	6 445	1 411	15 471	6.4
75	65	65	49	868	866	—	—	—	5	2 344	3 578	146	6 068	3.2
44	73	65	32	786	788	—	—	1	3	3 978	1 836	469	6 283	4.8
119	85	71	127	1 315	1 303	5	3	1	8	4 395	5 296	459	10 150	3.9
9	8	16	9	176	177	—	—	—	—	573	884	22	1 479	3.1
1 241	1 310	1 471	1 268	18 216	17 243	728	273	8	136	67 357	78 244	7 916	153 517	4.0
130	194	274	237	3 115	2 872	217	51	3	15	10 762	14 158	809	25 729	4.4
88	55	52	141	1 313	1 174	117	21	—	7	3 214	8 087	1 064	12 365	4.2
187	96	85	74	1 898	1 680	151	77	—	2	9 725	7 249	1 528	18 502	5.0
111	98	112	78	996	975	2	8	—	25	4 410	6 280	254	10 944	8.0
46	44	71	33	723	690	28	7	1	3	1 954	2 823	496	5 273	3.2
76	89	62	75	1 349	1 323	20	13	—	5	4 686	4 792	1 104	10 582	4.2
84	116	76	70	1 353	1 331	15	8	1	12	5 202	5 375	341	10 918	4.5

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10
		Kvarligg. från 1946	Under året insjuk-							
Truppförband och förläggningsort			Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti
8	Östgöta luftvärnsreg. (Linköping) . . .	—	112	121	155	56	86	82	78	41
9	Stockholms luftvärnsreg. (Stockholm)	28	177	182	136	67	119	88	101	90
10	Svea ingenjörkår (Stockholm)	14	135	144	81	150	182	121	62	159
11	Signalregementet (Stockholm)	2	113	59	51	—	—	—	57	43
12	Svea trängkår (Linköping)	7	182	91	89	49	101	58	56	88
13	Första intendenturkomp. (Stockholm)	—	27	9	9	16	16	12	20	25
14	Krigsskolan (Stockholm)	5	102	57	105	27	34	18	19	57
15	Arméns underofficersskola (Stockholm)	1	66	102	48	52	26	15	8	8
16	Infanteriskjutskolan (Stockholm) . . .	—	39	30	6	54	76	80	22	34
17	Ridskolan	3	10	9	11	1	12	9	2	3
V. Milo.		30	420	1 001	723	182	459	285	262	308
1	Värmlands regemente (Karlstad)	—	92	297	214	37	120	44	52	86
2	Livregementets grenadjärer (Örebro) . .	11	150	229	249	87	135	53	107	103
3	Dalregementet (Falun)	13	89	207	146	20	102	122	48	53
4	Bergslagens art.reg. (Kristinehamn) . .	6	68	249	102	29	55	48	28	39
5	Göta trängkårkomp. (Nora)	—	21	19	12	9	47	18	27	27
VI. Milo.		70	758	1 141	851	331	733	554	508	504
1	Norrbottnens regemente (Boden)	9	143	193	162	28	110	81	87	84
2	Västerbottnens regemente (Umeå) . . .	10	132	254	169	119	177	169	113	142
3	Norrlands dragonregemente (Umeå) . . .	5	48	101	46	46	104	60	59	46
4	Norrbottnens artillerireg. (Boden) . . .	1	41	98	108	22	42	48	42	28
5	Bodens artilleriregemente (Boden) . . .	6	55	54	71	7	84	21	16	23
6	Luleå luftvärnskår (Luleå)	—	73	118	100	27	63	29	14	22
7	Bodens ingenjörkår (Boden)	4	62	122	63	39	75	69	103	65
8	Signalregementets komp. i Boden	9	22	46	33	6	18	20	12	12
9	Tredje intendenturkompaniet (Boden)	—	27	24	25	3	30	14	11	9
10	Arméns jägarskola (Kiruna)	26	155	131	74	34	30	43	51	73
VII. Milo.		8	164	230	151	50	135	118	79	70
1	Gotlands infanteriregemente (Visby) . .	7	102	183	88	14	74	71	47	55
2	Gotlands artilleriregemente (Visby) . .	1	62	47	63	36	61	47	32	15
Övrig personal.		188	1 290	1 220	861	538	555	485	345	428
1	I. militärområdet	35	232	215	145	75	93	66	54	56
2	II. ,	27	100	134	96	47	64	48	41	45
3	III. ,	25	273	155	140	85	64	60	43	62
4	IV. ,	62	412	402	254	212	196	151	106	148
5	V. ,	4	82	99	61	23	39	28	34	40
6	VI. ,	32	128	164	128	77	82	72	53	60
7	VII. ,	3	63	51	37	19	17	10	14	17

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
n a d e					Avförda				Kvarligg. till 1948	Antalet sjukdagar				Antal sjukdagar per 100 tjänstgöringsdagar	
September	Oktober	November	December	Summa	Dagliga till fortsatt krigsföring	Dagligt utdömda till fortsatt krigsföring	Utdömda till fortsatt krigsföring	Döda		vid truppen	å militär-sjukhus	å civila sjukhus	Summa		
65	58	80	72	1 006	923	51	19	—	13	2 672	2 722	515	5 909	2.6	8
85	113	125	133	1 416	1 414	5	4	1	20	6 808	6 500	229	13 537	4.2	9
172	75	70	67	1 418	1 403	13	8	—	8	5 379	4 701	153	10 233	4.6	10
46	50	78	36	533	483	31	17	—	4	2 183	2 630	239	5 052	2.6	11
78	171	177	133	1 273	1 210	34	16	1	19	3 563	6 564	809	10 936	4.4	12
20	14	11	10	189	155	23	10	—	2	1 415	643	54	2 112	7.6	13
16	39	63	24	561	555	8	1	1	1	1 369	2 738	47	4 154	3.1	14
1	53	54	42	475	476	—	—	—	—	1 391	665	168	2 224	1.3	15
32	45	74	41	533	506	14	13	—	—	2 335	2 143	90	4 568	3.5	16
4	—	7	2	70	73	—	—	—	—	289	174	16	479	3.6	17
302	341	492	335	5 110	4 668	306	129	2	35	18 990	31 590	6 685	57 265	4.8	
83	82	151	84	1 342	1 202	107	27	1	5	2 138	8 724	1 796	12 658	4.0	1
99	88	163	93	1 556	1 346	145	66	1	9	5 279	9 943	1 165	16 387	5.8	2
54	99	78	71	1 089	1 057	10	19	—	16	7 784	7 877	2 944	18 605	5.8	3
37	40	51	68	814	760	40	15	—	5	2 569	3 976	508	7 053	3.3	4
29	32	49	19	309	303	4	2	—	—	1 220	1 070	272	2 562	3.9	5
597	576	624	442	7 619	7 244	313	86	4	42	23 310	31 009	4 294	58 613	3.9	
93	95	132	92	1 300	1 168	104	29	2	6	4 497	6 943	265	11 705	4.1	1
169	132	129	83	1 788	1 755	30	5	1	7	6 161	4 217	2 518	12 896	5.8	2
63	65	58	44	740	662	61	19	1	2	2 637	2 451	559	5 647	3.5	3
32	34	55	32	582	577	2	—	—	4	749	3 334	33	4 116	3.1	4
15	60	46	41	493	474	9	4	—	12	1 083	3 327	79	4 489	2.6	5
35	43	43	28	595	588	3	3	—	1	1 854	2 118	447	4 419	3.7	6
72	38	63	47	818	752	47	16	—	7	1 989	3 515	183	5 687	3.5	7
10	10	26	14	229	227	7	1	—	3	794	1 172	112	2 078	3.8	8
26	27	29	5	230	225	3	2	—	—	288	1 111	—	1 399	3.2	9
32	72	43	56	844	816	47	7	—	—	3 258	2 821	98	6 177	4.6	10
92	74	91	86	1 340	1 296	33	12	—	7	2 893	9 311	1 542	13 746	3.3	
60	50	54	52	850	845	5	3	—	4	1 123	6 597	1 106	8 826	3.2	1
32	24	37	34	490	451	28	9	—	3	1 770	2 714	436	4 920	3.6	2
618	811	888	660	8 649	8 637	—	—	21	179	92 557	7 122	12 092	111 771	3.5	
92	141	165	107	1 441	1 434	—	—	6	36	14 146	999	2 936	18 081	3.0	1
74	98	107	62	916	929	—	—	2	12	9 387	491	1 386	11 264	2.8	2
78	109	132	100	1 301	1 292	—	—	3	31	15 414	1 102	2 084	18 600	3.8	3
211	262	276	210	2 840	2 851	—	—	5	46	30 662	2 748	2 864	36 274	3.6	4
57	74	62	49	648	635	—	—	1	16	7 437	536	785	8 758	3.5	5
91	115	131	110	1 211	1 204	—	—	4	35	13 008	902	1 682	15 592	4.7	6
15	12	15	22	292	292	—	—	—	3	2 503	344	355	3 202	2.6	7

Rättelse

På sid. 33 kol. 25 rad 6 står 7,6 skall vara 2,4

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Förband	Kvarl. från 1946	Under året insjuk-								
			Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September
Marinen											
Manskap											
1	Marindistrikt	97	788	622	486	280	247	172	186	158	179
2	Ostkustens	56	293	164	224	166	140	104	130	90	100
3	Sydskustens	32	414	375	199	84	84	44	24	45	50
4	Västskustens	9	81	83	63	30	23	24	32	23	29
5	Flottans fartyg	13	256	150	145	109	142	76	169	131	98
6	Kustartilleriet	75	747	499	534	327	296	177	155	198	225
7	Vaxholm	27	168	164	157	114	97	79	41	59	40
8	Karlskrona	27	140	128	139	88	67	34	34	44	43
9	Färösund	6	110	64	81	41	39	34	18	36	23
10	Älvsborg	13	301	114	126	68	69	17	52	49	109
11	Hemsö	2	28	29	31	16	24	13	10	10	10
12	Skolor	10	439	152	128	112	185	74	56	34	39
13	Sjökrigsskolan	3	60	38	23	5	—	5	26	17	12
14	Marinens underoff.skola	3	72	74	46	54	91	12	—	5	5
15	Flottans sjömansskola	4	307	40	59	53	94	57	30	12	22
Övrig personal.											
1	Marindistrikt	63	357	240	176	119	89	67	68	118	153
2	Flottans fartyg	—	14	12	14	6	5	8	14	12	13
3	Kustartilleriet	25	200	155	95	62	72	41	40	67	64
4	Skolor	2	49	27	16	11	11	9	8	8	20
Flygvapnet											
Manskap											
		77	1 998	1 150	979	627	639	558	527	656	632
1	F 1. Västmanlands flygflottilj	13	203	143	160	72	71	74	60	56	70
2	F 2. Roslagens »	10	132	66	40	27	19	26	45	26	36
3	F 3. Östgöta »	6	117	39	52	38	35	28	27	29	21
4	F 4. Jämtlands »	1	20	189	65	45	16	30	25	36	36
5	F 5. Krigsflygskolan	5	108	92	43	34	81	42	35	23	66
6	F 6. Västgöta flygflottilj	2	95	38	24	34	19	26	20	13	10
7	F 7. Skaraborgs »	7	76	40	65	32	21	17	9	16	24
8	F 8. Svea »	3	117	38	40	47	30	16	15	20	20
9	F 9. Göta »	2	161	25	25	11	29	17	33	24	33
10	F 10. Skånska »	2	69	16	31	25	22	14	29	31	13
11	F 11. Södermanlands »	4	142	57	63	39	39	46	34	30	41
12	F 12. Kalmar »	1	148	80	80	35	53	41	32	59	51
13	F 13. Brävdala »	2	58	86	35	30	22	34	24	37	32
14	F 14. Hallands »	3	66	33	18	31	18	9	12	22	12
15	F 15. Hålsinge »	4	120	60	60	39	21	15	5	18	11
16	F 16. Upplands »	6	231	106	65	56	51	51	49	51	57
17	F 17. Blekinge »	4	120	46	30	22	64	59	44	59	48
18	F 18. Södertörns »	—	—	—	—	—	5	8	18	26	21
19	F 21. Norrbottens flygbaskår	2	15	46	83	10	23	5	11	80	50
Övrig personal											
		27	552	339	230	178	162	135	148	166	261

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
n a d e				Avförda					Kvarligg till 1948	Antal sjukdagar				Antal sjukdagar per 100 tjänst-föringsdagar
Oktober	November	December	Summa	Döda	Odnliga till fort-satt krigstjänstg.	Till. odnliga till fortsatt krigstjänstg.	Avpollletterade	Dugliga till fortsatt krigstjänstg.		vid truppen	å militär-sjukhus	å civila sjuk-hus	Summa	
				9 949	187	987	357	4		46 607	40 222	15 473	102 302	3·8
355	449	239	4 161	3 169	—	787	204	3	95	23 509	17 540	11 178	52 227	5·9
151	102	83	1 747	1 433	—	133	136	1	50	9 217	10 907	1 332	21 456	6·4
164	280	123	1 886	1 205	—	631	48	2	32	11 712	4 725	8 158	24 595	6·2
40	67	33	528	481	—	23	20	—	13	2 580	1 908	1 688	6 176	4·1
141	161	141	1 719	1 580	137	—	—	1	14	4 256	3 549	514	8 319	1·2
275	297	229	3 959	3 690	—	182	117	—	45	15 013	13 771	2 826	31 610	3·2
86	93	50	1 148	1 010	—	86	57	—	22	4 741	4 461	110	9 812	3·0
88	70	46	921	933	—	—	3	—	12	3 078	4 023	1 279	8 380	2·9
30	60	59	595	575	—	14	11	—	1	2 470	1 749	287	4 506	5·1
56	58	63	1 082	997	—	55	33	—	10	4 168	2 356	893	7 417	3·3
15	16	11	218	175	—	27	13	—	—	556	1 182	257	1 995	2·6
103	107	141	1 570	1 510	—	18	36	—	16	3 829	5 362	955	10 146	5·3
23	16	19	244	242	—	—	—	—	5	680	680	92	1 452	2·1
54	52	42	507	453	—	18	36	—	3	466	2 350	30	3 546	3·2
26	39	80	819	815	—	—	—	—	8	1 983	2 332	833	5 148	5·0
				3 449	2	—	—	—	9	28 738	2 147	7 454	38 339	3·6
201	200	203	1 991	1 991	—	—	—	6	57	18 248	1 424	5 505	25 177	3·9
11	10	9	128	124	2	—	—	1	1	510	145	117	772	0·4
102	115	79	1 092	1 088	—	—	—	2	27	8 788	403	1 642	10 833	2·3
26	37	27	249	246	—	—	—	—	5	1 192	175	190	1 557	2·4
988	1 080	751	10 605	10 355	—	185	69	3	70	34 457	37 512	8 969	80 938	2·6
96	129	112	1 246	1 232	—	16	5	—	6	3 123	4 559	361	8 043	3·5
84	58	35	594	564	—	23	10	1	6	3 480	2 166	371	6 017	3·4
50	42	20	498	498	—	2	2	—	2	1 697	1 961	590	4 248	2·7
44	37	46	539	538	—	—	—	—	2	2 370	2 397	464	5 231	5·6
57	51	28	660	644	—	11	4	—	6	1 693	2 119	1 286	5 098	2·6
38	49	25	391	388	—	1	1	1	2	1 275	2 049	273	3 597	2·2
23	28	28	379	376	—	5	3	—	2	1 686	1 764	691	4 141	3·0
75	94	50	562	523	—	32	8	—	2	1 135	2 419	150	3 704	2·3
28	50	18	449	446	—	3	—	—	2	1 384	1 009	639	3 032	2·1
28	33	28	339	383	—	4	2	1	1	895	1 211	745	2 851	2·0
61	58	42	652	651	—	1	3	—	1	2 053	2 203	592	4 848	2·9
58	82	58	777	777	—	—	—	—	1	1 979	2 518	247	4 744	3·4
55	69	33	515	502	—	5	8	—	2	1 745	1 223	247	3 215	2·2
12	27	21	281	246	—	32	1	—	5	1 596	1 402	619	3 617	2·0
36	33	39	457	448	—	8	3	—	2	785	1 745	276	2 806	2·1
60	78	48	903	877	—	22	7	—	3	2 951	2 394	435	5 780	2·6
51	59	56	658	647	—	1	—	—	14	2 203	2 422	567	5 192	2·8
76	48	36	238	234	—	1	—	—	3	427	577	—	1 004	2·3
61	55	28	467	431	—	18	12	—	8	1 980	1 374	416	3 770	2·8
310	375	293	3 149	3 133	—	—	—	1	42	20 610	1 764	4 561	26 935	2·6

Tab. 2. Smittsamma könssjukdomar bland manskap vid försvaret år 1947.

(En del fall ha icke föranlett sjukskrivning — jfr. tab. 3.)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Sjukdom Försvarsgren	Fast anställt manskap				Värnpliktigt manskap				Tilhöpa
	Sjuka (smittade) vid inställelsen till tjänst- göring	Insjuknade under tjänst- göringstiden.		Summa	Sjuka (smittade) vid inställelsen till tjänst- göring	Insjuknade under tjänst- göringstiden.		Summa	
		Smittade				Smittade			
		å	utom			å	utom		
		förläggnings- orten				förläggnings- orten			
Dröppel (Gonorrhoea)	3	120	61	184	11	212	145	368	552
Därav									
Armén	2	49	10	61	5	124	75	204	265
Marinen	—	43	31	74	1	60	43	104	178
Flygvapnet	1	28	20	49	5	28	27	60	109
Enkelt veneriskt sår (Ulcus molle)	—	1	5	6	—	2	3	5	11
Därav									
Armén	—	1	—	1	—	2	—	2	3
Marinen	—	—	5	5	—	—	3	3	8
Flygvapnet	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nyförrädd syfilis (Syphilis recens)	—	15	11	26	15	11	7	33	59
Därav									
Armén	—	4	2	6	11	—	4	15	21
Marinen	—	9	6	15	3	11	3	17	32
Flygvapnet	—	2	3	5	1	—	—	1	6
Recidiverande syfilis (Sy- philis recidivans)	—	—	2	2	3	—	2	5	7
Därav									
Armén	—	—	1	1	—	—	—	—	1
Marinen	—	—	—	—	3	—	2	5	5
Flygvapnet	—	—	1	1	—	—	—	—	1

Tab. 3 a. Sjukdomar bland personal vid armén år 1947.

Anm. Tabellen avser under året nytillkomna (ej från föregående år kvarliggande) sjukdomsfall.

Sjukdomar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	A r m é n									
	M a n s k a p								Summa	Övrig personal
	I. Milo	II. Milo	III. Milo	IV. Milo	V. Milo	VI. Milo	VII. Milo			
I. Bildningsfel, medfödda sjukdomar	1	—	—	2	5	—	—	8	3	
II. Akuta infektionssjukdomar	3 326	1 554	2 673	3 394	904	1 010	264	13 125	1 141	
1 Smittkoppor. Variola	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 Vattenkoppor. Varicellæ	45	31	74	58	21	10	2	241	8	—
3 Scharlakansfeber. Scarlatina	19	15	28	48	21	16	3	150	1	—
4 Mässling. Morbilli	42	34	127	67	67	2	13	352	4	—
5 Röda hund. Rubeola	149	4	109	24	3	10	10	309	4	—
6 Fläcktyfus. Typhus exanthematicus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7 Tarmtyfus. Febris typhoides	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—
8 Paratyfus. Paratyphus	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—
9 Asiatisk kolera. Cholera asiatica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10 Inhemsk kolera. Cholera nostras	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11 Rödsot. Dysenteria	56	—	1	—	—	—	—	57	5	—
12 Stelkramp. Tetanus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13 Ros. Erysipelas	3	—	4	3	1	1	1	13	1	—
14 Sept. lymfåder- och lymfkörtelinflammation. Lymphangitis et lymphadenitis sept.	34	9	27	59	9	52	—	190	10	—
15 Blodförgiftning. Varfeber. Septicæmia. Pyæmia	—	3	—	5	—	—	—	8	2	—
16 Ak. ledgångsreumatism. Rheumatismus articul. ac.	29	18	28	25	1	18	1	120	18	—
17 Halsfluss. Angina tonsillaris	1 293	680	1 015	1 803	402	522	156	5 871	738	—
18 Difteri. Diphtheria	1	—	—	3	1	—	—	5	—	—
19 Påsjsjuka. Parotitis epidemica	441	94	266	470	179	63	36	1 549	51	—
20 Kikhosta. Pertussis	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—
21 Influensa. Influenza epidemica	921	104	335	305	4	58	5	1 732	242	—
22 Akut barnförlamning. Poliomyelitis anterior ac.	15	4	3	5	5	—	—	32	1	—
23 Sömnssjuka. Encephalitis lethargica	2	—	1	1	—	—	1	5	1	—
24 Epid. hjärnhinneinflamm. Mening. cerebrosp. epid.	—	1	—	—	—	—	2	3	3	—
25 Undulantfeber. Febris undulans	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
26 Denguefeber. Febris denguis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27 Dröppel. Gonorrhoea	44	29	34	100	18	17	15	257	9	—
28 Enkelt vener. sår (med följsjukdomar). Ulcus molle	1	—	1	3	—	1	—	6	—	—
29 Vaccinationsbesvär	199	515	463	371	166	219	17	1 950	3	—
30 Feber av obestämd art. Febricula. Febris ephemera	18	9	24	17	4	10	—	82	14	—
31 Andra akuta infektionssjukdomar. Aliæ infectiones	14	4	133	25	—	11	2	189	26	—
III. Zooparasitära sjukdomar	60	89	41	91	22	37	—	290	15	
32 Trikinsjukdom. Trichinosis	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—
33 Masksjukdom. Helminthiasis	2	—	3	2	1	16	—	24	5	—
34 Skabb. Scabies	56	38	35	88	21	21	—	259	10	—
35 Andra zooparasitära sjukdomar	2	1	2	1	—	—	—	6	—	—

Sjukdomar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	A r m é n									
	M a n s k a p								Övrig perso- nal	
	I. Milo	II. Milo	III. Milo	IV. Milo	V. Milo	VI. Milo	VII. Milo	Summa		
IV. Kroniska infektionssjukdomar	42	24	26	87	27	32	10	248	19	
36 a Lungtuberkulos. Tuberculosis pulmonum	36	18	24	58	20	28	9	193	16	
36 b-i Tuberkulos i andra organ. Tuberculosis organorum aliorum	4	4	1	6	3	2	1	21	3	
37 a Nyförfärad syfilis. Syphilis recens	2	—	1	5	1	1	—	10	—	
37 b Recidiverande syfilis. Syphilis recidivans	—	1	—	1	1	1	—	4	—	
38 Andra kroniska infektionssjukdomar	—	1	—	17	2	—	—	20	—	
V. Ämnesomsättnings- och blod- sjukdomar	10	4	7	14	4	4	—	43	42	
39 Bleksot. Blodbrist. Anæmia.	1	1	2	2	1	2	—	9	14	
40 Blodfläcksjuka. Morbus macul. Werlhofii. Purpura	3	—	2	—	—	—	—	5	—	
41 Skörbjugg. Scorbutus	—	—	—	1	—	—	—	1	—	
42 Blödaresjuka. Hæmophilia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
43 Gikt. Arthritis vera s. urica	—	—	—	—	1	—	—	1	2	
44 Sockersjuka. Diabetes mellitus	3	—	1	5	—	2	—	11	13	
45 Basedows sjukdom. Morbus Basedowii	—	—	1	2	—	—	—	3	5	
46 Andra ämnesomsättnings- och blodsjuk- domar	3	3	1	4	2	—	—	13	8	
VI. Kroniska förgiftningssjukdomar	—	—	1	—	—	—	—	1	2	
47 Kronisk alkoholförgiftning. Alcoholismus chron.	—	—	—	—	—	—	—	—	2	
48 Andra kroniska förgiftningssjukdomar	—	—	1	—	—	—	—	1	—	
VII. Sinnessjukdomar	48	27	53	152	18	18	14	330	14	
VIII. Nervsystemets sjukdomar	133	107	107	244	49	89	12	741	177	
50 Nervinflammation. Neuritis. Polyneuritis	11	2	1	2	11	2	—	29	4	
51 Nervsmärta. Neuralgia	37	16	40	79	23	16	—	211	57	
52 Perifer förlamning. Paresis. Paralysis	1	1	5	2	—	2	2	13	3	
53 Fallandesot. Epilepsia	2	1	—	17	—	3	—	23	—	
54 Nervsvaghet. Neurasthenia	48	26	11	107	14	10	1	217	67	
55 Ryggmärgsinflammation. Myelitis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
56 Hjärnhinneinflammation. Meningitis cere- bri	2	—	2	—	1	2	—	7	1	
57 Hjärnblödning. Hæmorrhagia cerebri	—	—	1	6	—	—	—	7	6	
58 Andra sjukdomar i nervsystemet	32	61	47	31	—	54	9	234	39	
IX. Ögonsjukdomar	91	19	26	78	14	19	5	252	34	
59 a-c Conjunctivitis catarrhalis, phlyctænulosa, trachomatosa	67	13	16	44	8	8	4	160	14	
60 Keratitis	3	—	1	3	2	3	—	12	2	
61 Iritis	—	—	—	6	—	—	—	6	1	
62 Panophthalmitis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
63 Refraktionsanomalier	2	—	—	—	—	—	—	2	—	
64 Andra ögonsjukdomar	19	6	9	25	4	8	1	72	17	
X. Öronsjukdomar	191	116	166	212	45	105	31	866	56	
65 Inflammation eller böld i hörselgången. Otitis ext. diffusa. Furunc. meatus auditorii	57	36	15	79	17	7	—	211	19	

TAB. 3 A (forts.). SJUKDOMAR BLAND PERSONAL VID ARMÉN ÅR 1947. 39

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		A r m é n									
		M a n s k a p							Summa	Övrig personal	
S j u k d o m a r		I. Milo	II. Milo	III. Milo	IV. Milo	V. Milo	VI. Milo	VII. Milo			
66 a	Varig inflammation i mellanörat. Otitis media purulenta	36	19	56	33	8	25	6	183	9	
66 b-c	Varig inflammation i mellanörat med komplik. åt omg. delar. Mastoiditis etc.	87	46	92	81	18	62	25	411	26	
67	Andra öronsjukdomar	11	15	3	19	2	11	—	61	2	
XI. Cirkulationsorganens sjukdomar		74	32	49	97	17	31	12	312	79	
68	Inflammation i hjärtsäcken. Pericarditis	1	—	1	2	—	—	—	4	—	
69	Inflammation i hjärtat. Myocarditis. Endocarditis	2	5	4	9	3	2	2	27	6	
70	Organiskt hjärtfel. Vitium organicum cordis.	8	12	6	6	3	5	2	42	2	
71	Hjärtförstoring. Hypertrophia cordis	4	—	—	5	—	—	—	9	—	
72	Nervös hjärtsjukdom. Neurosis cordis	6	2	2	3	—	4	—	17	1	
73	Ak. svaghetstillst. hos hjärtat. Insufficiencia cordis ac.	3	1	1	3	—	6	—	14	10	
74	Blodåderbräck. Varix	28	9	32	51	7	10	7	144	15	
75	Blodåderinflammation. Phlebitis. Periphlebitis	1	—	—	—	—	1	—	2	6	
76	Blodpropp. Thrombosis. Embolia	2	—	—	1	—	—	—	3	7	
77	Andra sjukdomar i cirkulationsorganen	19	3	3	17	4	3	1	50	32	
XII. Andningsorganens sjukdomar		3 466	2 898	3 139	5 307	1 613	2 356	532	19 311	3 691	
78	Sjukdomar i näsan och dess bihålor	51	87	124	331	43	134	6	776	139	
79	Strupkatarr. Laryngitis. Tracheitis	47	215	79	118	16	283	—	758	86	
80	Ödem i struphuvudet. Oedema laryngis, Oedema glottidis	1	—	—	455	—	—	—	456	70	
81	Akut och kronisk luftvägskatarr. Bronchitis acuta et chr.	2 259	836	1 826	2 005	1 111	1 542	4	9 583	1 793	
82	Astma. Astma bronchiale	20	4	10	30	—	13	—	77	6	
83	Lungemfysem. Emphysema pulm.	—	2	3	—	—	3	—	8	1	
84	Lungblödning. Hæmorrhagia pulm.	—	—	—	—	—	2	—	2	—	
85	Katarral lunginflamm. Bronchopneum. Pneum. lob.	72	45	71	76	31	59	6	360	21	
86	Krupös lunginflamm. Pneumonia croup. s. lob.	9	2	10	6	4	9	—	40	—	
87	Lungsäcksinflammation. Pleuritis.	5	6	7	15	5	10	—	48	3	
88	Andra sjukdomar i andningsorganen	1 002	1 701	1 009	2 271	403	301	516	7 203	1 572	
XIII. Matsmältningsorganens sjukdomar		1 737	731	3 466	2 283	798	884	102	10 001	1 264	
89	Inflammation i mun och tunga. Stomatitis. Glossitis	20	26	21	116	8	5	3	199	12	
90	Inflammation i svalg, matstrupe. Pharyngit. Oesophagit.	801	86	2 390	622	372	245	15	4 531	386	
	Magkatarr. Gastritis.	247	95	224	362	34	117	5	1 084	147	
91 a	a. Akut. G. acuta	2	1	—	2	6	3	—	14	11	
91 b	b. Kronisk. G. chronica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
92	Funktionell magsäckssjukdom. Neurosis ventriculi	4	1	—	—	—	2	1	8	2	
93	Magsår. Ulcus ventriculi. U. duodeni	49	8	29	68	9	15	7	185	86	
94	Utvidgning av magsäcken. Dilatatio ventriculi	—	—	—	1	—	—	—	1	—	
95	Mag-tarmkatarr. Gastro-enteritis	227	216	254	446	178	108	46	1 475	278	
96	Tarmkatarr. Enteritis	210	172	345	320	143	248	6	1 444	200	

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10
Sjukdomar		A r m é n							Summa	Övrig personal
		M a n s k a p								
		I. Milo	II. Milo	III. Milo	IV. Milo	V. Milo	VI. Milo	VII. Milo		
97	Blindtarmsinflammation. Appendicitis .	67	39	69	115	19	47	11	367	50
98	Tarmhinder. Tarmvred. Ileus. Volvulus. Invaginatio	3	1	1	3	—	—	1	9	3
99	Bräck. Hernia	46	27	50	58	11	57	1	250	9
100	Förstoppning. Obstipatio	2	3	9	4	2	—	—	20	3
101	Inflammation kring ändtarm. Periproctitis. Fistula ani	1	2	1	1	—	—	—	5	3
102	Ändtarmsspricka, -kontraktur. Fissura, contract. ani	4	—	2	7	—	2	—	15	7
103	Bukhinneinflammation. Peritonitis . .	—	—	—	2	—	—	—	2	3
104	Gulsot. Icterus catarrhalis	28	25	35	42	10	25	4	169	21
105	Gallsten. Cholelithiasis	1	6	—	2	1	—	—	10	18
106	Andra sjukdomar i matsmältningsorganen	25	23	36	112	5	10	2	213	25
XIV. Urin- och könsorganens sjukdomar		74	60	65	178	39	53	15	484	164
107-	Njurinflammation, akut och kronisk.									
108	Nephritis acuta et chr.	13	9	9	31	8	7	2	79	9
109	Njursten. Lithiasis renalis	7	9	6	12	—	2	—	36	21
110	Äggviteurin. Albuminuria	18	20	10	27	3	8	2	88	9
111	Katarral inflammation i urinblåsan. Cystitis	3	1	13	43	6	12	1	79	30
112	Funktionell blåssjukdom. Neurosis vesicae urin. Enuresis noct.	2	6	2	2	4	3	—	19	—
113	Blåskörtelinflamm. Prostatitis. Abscessus prostatae	1	—	2	3	—	—	—	6	1
114	Urinrörsförträngning. Strictura urethrae	—	2	2	1	—	—	—	5	1
115	Förträngning av förhud. Phimosis. Paraphimosis	8	2	8	10	2	5	—	35	1
116	Testikelinflammation. Epididymitis. Orchitis	7	5	5	20	9	4	—	50	7
117	Vattenbräck. Pungsvullnad. Hydrocele. Haematocele	2	—	4	7	2	2	—	17	1
118	Pungåderbräck. Varicocele	6	2	2	14	5	4	7	40	2
119	Andra sjukdomar i urin- och könsorganen	7	4	2	8	—	6	3	30	82
XV. Rörelseorganens och bensystemets sjukdomar		993	674	1 149	890	455	591	70	4 822	394
120	Muskelinflammation, akut och kronisk. Muskelreumatism. Myitis ac. et chr. Rheumatismus muscul.	72	92	140	62	77	79	4	526	106
121	Inflammation i senskida. Tendovaginitis	371	197	580	290	179	177	28	1 822	35
122	Senkuuta. Ganglion	10	3	5	7	3	8	1	37	5
123	Inflammation i slemhälsäck. Bursitis. Hygroma	28	8	10	17	3	18	3	87	6
124	Falsk ledställning. Scoliosis. Genu valgum. Pes varus etc.	20	3	8	21	1	3	1	57	3
125	Ledstyvhet. Anchylosis	18	1	4	43	2	5	—	73	5
126	Inflammation i ledgång. Synovitis. Arthritis	35	22	27	34	8	4	4	134	11
127	Kronisk ledgångsreumatism. Rheumatismus art. chr.	3	5	3	27	1	2	2	43	9
128	Ledmus. Mus artic. Corpus mobile in artic.	8	4	6	11	—	10	—	39	4
129	Ben- o. benmärgsinflammation. Osteitis. Osteomyelitis	3	2	—	10	—	—	—	15	4
130	Benhinneinflammation. Periostitis . .	31	15	5	9	15	3	1	79	8

TAB. 3 A (forts.). SJUKDOMAR BLAND PERSONAL VID ARMÉN ÅR 1947. 41

1		2		3	4	5		6	7	8	9	10
Sjukdomar		A r m é n										
		M a n s k a p										
		I. Milo	II. Milo	III. Milo	IV. Milo	V. Milo	VI. Milo	VII. Milo	Summa	Ovrig perso- nal		
131	Fotödem. Oedema pedis	13	11	4	7	32	4	—	71	5		
132	Marschsvulst. Syndesmitis metatarsae	27	20	5	12	1	2	—	67	—		
133	Ansträngningsperiostit. Periostitis tibiae ab exercit.	42	45	37	57	73	37	—	291	16		
134	Andra sjukdomar i rörelseorganen och bensystemet	312	246	315	283	60	239	26	1 481	177		
XVI. Hudsjukdomar och sjukdomar i bindväven												
		534	256	566	780	135	351	31	2 653	247		
135	Erythema multiforme et nodosum . . .	1	2	—	6	2	—	—	11	3		
136	Urticaria	7	4	25	13	2	7	1	59	10		
137	Herpes zoster	12	9	5	15	4	6	—	51	10		
138	Psoriasis	3	—	3	9	1	3	1	20	2		
139	Eczema	85	24	76	142	34	27	4	392	43		
140	Impetigo. Ecthyma	43	9	47	47	12	21	6	185	15		
141	Favus	8	—	—	22	—	—	—	30	—		
142	Herpes tonsurans. Sycosis	1	—	—	1	—	—	—	2	1		
143	Nageltrång. Unguis incarn.	35	17	39	42	13	19	2	167	11		
144	Bindvävsinflammation. Bulnad. Phleg- mone. Abscessus	54	37	55	75	4	44	—	269	27		
145	Böld. Furunculus. Carbunculus . . .	244	118	245	349	54	205	13	1 228	111		
146	Rötsår. Ulcus	—	—	9	8	—	1	—	18	1		
147	Brand. Gangrena	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
148	Andra sjukdomar i hud och bindväv .	41	36	62	51	9	18	4	221	13		
149	XVII. Svulster	5	6	6	12	1	2	1	33	11		
XVIII. Genom våld och olycks- händelse uppkomna skador samt akuta förgiftningar												
		1 633	1 433	2 233	3 219	701	1 579	162	10 960	912		
150	Muskel-, senbristning, sensträckning . .	137	78	139	278	24	169	7	832	86		
151	Ledvrickning	363	343	647	708	194	352	33	2 640	178		
152	Luxation	23	8	21	66	7	18	2	145	20		
153	Benbrott	131	39	74	119	24	50	26	463	74		
154	Stöt och krossning. Krossår	519	376	943	1 099	279	415	47	3 678	283		
155	Sår av skarpt eller spetsigt vapen . .	110	90	117	243	39	105	9	713	128		
	Skottsår.											
156 a	a. Enkelt. Skottsår i mjukdelar . .	23	11	19	44	10	12	3	122	6		
156 b	b. Komplic. Skottfraktur	3	5	3	2	—	2	—	15	2		
156 c	c. Inträngande	—	—	—	2	—	1	—	3	1		
157	Skoskav, skavsår (skidbindning e. d.) .	129	260	123	350	101	276	11	1 250	23		
158	Ridsår	4	7	34	8	—	2	—	55	2		
	Skada av förbränning eller explosion.											
159 a	1:a gradens förbränning	10	16	10	23	5	13	—	77	14		
159 b,c	2:a och 3:e gradens förbränning . . .	11	9	10	28	3	22	2	85	10		
160	Kylskada	21	26	13	36	3	35	1	135	8		
161	Solstyg. Värmeslag	1	1	—	1	—	—	1	4	—		
162	Akut förgiftning	3	19	5	21	1	2	—	51	7		
163	Andra skador	144	142	75	191	10	105	20	687	68		
164	Själv mord. Själv mordsförsök	1	3	—	—	1	—	—	5	2		
165	Sjukdom av obestämd art	37	26	9	197	—	25	2	296	41		
166	Observationspatienter	503	329	442	979	263	433	77	3 026	345		
Summa		12 958	8 335	14 224	18 216	5 110	7 619	1 340	67 802	8 651		

Tab. 3 b. Sjukdomar bland personal

Anm. Tabellen avser under året nytillkomna

1	Sjukdomar	2	3	4	5	6	7	8	9
		M a r i n e n							
		Manskap				Övrig personal			
		Marin-distrik-ten	Flot-tans-fartyg	Kust-artil-leriet	Sko-lor	Marin-distrik-ten	Flot-tans-fartyg	Kust-artil-leriet	Sko-lor
	I. Bildningsfel, medfödda sjukdomar	5	—	2	—	—	—	—	—
	II. Akuta infektionssjukdomar	892	515	1202	346	273	47	250	5
1	Smittkoppor. Variola	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Vattenkoppor. Varicellæ	41	22	24	4	3	—	3	—
3	Scharlakansfeber. Scarletina	5	5	1	1	1	—	—	—
4	Mässling. Morbilli	13	5	22	3	—	—	—	—
5	Röda hund. Rubeola	12	5	11	10	—	—	—	—
6	Fläcktyfus. Typhus exanthem.	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Tarmtyfus. Febris typhoides	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Paratyfus. Paratyphus	—	—	2	—	—	—	—	1
9	Asiatisk kolera. Cholera asiatica	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Inhemsk kolera. Cholera nostras	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Rödsot. Dysenteria	—	—	—	1	—	—	—	—
12	Stelkramp. Tetanus	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Ros. Erysipelas	1	—	1	1	—	—	—	—
14	Sept. lymfåder- o. lymfkörtelinfl. Lymph-angitis et lymphadenitis sept.	23	10	17	—	8	2	3	—
15	Blodförgiftning. Varfeber. Septichæmia. Pyæmia	—	2	—	—	—	—	—	—
16	Ak. ledgångsreumatism. Rheumatismus articul. ac.	13	12	8	1	4	2	3	—
17	Halsfluss. Angina tonsillaris	301	277	361	99	43	19	58	3
18	Difteri. Diphteria	1	—	1	—	—	—	—	—
19	Påssjuka. Parotitis epidemica	126	15	81	11	4	2	7	—
20	Kikhosta. Pertussis	—	—	—	—	—	—	—	—
21	Influenta. Influenza epidemica	188	87	283	114	193	14	101	—
22	Akut barnförflamning. Poliomyelitis anterior ac.	2	1	1	2	1	1	—	1
23	Sömnssjuka. Encephalitis letharg.	2	—	1	—	—	—	1	—
24	Epid. hjärnhinneinflamm. Mening. cerebrosp. epid.	1	—	1	—	—	—	—	—
25	Undulantfeber. Febris undulans	—	—	—	—	—	—	—	—
26	Denguefeber. Febris denguis	—	—	—	—	—	—	—	—
27	Dröppel. Gonorrhoea	89	55	11	12	1	4	—	—
28	Enkelt vener. sår (med följsjukd.). Ulcus molle	2	7	—	—	—	—	—	—
29	Vaccinationsbesvär	64	4	109	85	—	—	—	—
30	Feber av obestämd art. Febricula. Febris ephamera	5	4	267	—	11	2	73	—
31	Andra akuta infektionssjukdomar. Aliæ infectiones	3	4	—	2	4	1	1	—
	III. Zooparasitära sjukdomar	61	24	15	10	3	1	3	—
32	Trikinsjukdom. Trichinosis	—	—	—	—	—	—	—	—
33	Masksjukd. Helminthiasis	4	—	2	—	1	—	1	—
34	Skabb. Scabies	57	24	13	10	2	1	2	—
35	Andra zooparasitära sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—
	IV. Kroniska infektionssjukd.	95	10	49	11	10	1	4	—
36 a	Lungtuberkulos. Tuberculosis pulmonum	68	1	45	9	8	1	2	—
36 b-1	Tuberkulos i andra organ. Tuberculosis organorum aliorum	4	3	1	2	—	—	2	—

1		2	3	4	5	6	7	8	9
Sjukdomar		M a r i n e n							
		Manskap				Övrig personal			
		Marin- distrik- ten	Flot- tans- fartyg	Kust- artil- leriet	Skol- lor	Marin- distrik- ten	Flot- tans- fartyg	Kust- artil- leriet	Skol- lor
37a	Nyförv. syfilis. Syphilis recens	21	6	—	—	2	—	—	—
37b	Recidiverande syfilis. Syphilis recidi- vans	2	—	3	—	—	—	—	—
38	Andra kroniska infektionssjukd.	—	—	—	—	—	—	—	—
	V. Ämnesomsättnings- o. blodsjuk- domar	11	2	4	—	4	—	6	1
39	Bleksot. Blodbrist. Anæmia.	—	—	1	—	2	—	3	1
40	Blodfläcksjuka. Morbus macul. Werl- hoffii. Purpura	—	—	—	—	—	—	—	—
41	Skörbjugg. Scorbutus	—	1	1	—	—	—	—	—
42	Blödarsjuka. Hæmophilia	—	—	—	—	—	—	—	—
43	Gikt. Arthritis vera s. urica	—	—	—	—	—	—	—	—
44	Sockersjuka. Diabetes mellitus	5	—	2	—	1	—	2	—
45	Basedows sjukd. Morbus Basedowii	2	—	—	—	—	—	—	—
46	Andra ämnesomsättnings- och blodsjuk- domar	4	1	—	—	1	—	1	—
	VI. Kroniska förgiftnings- sjukdomar	—	—	—	—	1	—	1	—
47	Kronisk alkoholförgiftning. Alcoholismus chron	—	—	—	—	1	—	1	—
48	Andra kroniska förgiftningsjukd.	—	—	—	—	—	—	—	—
49	VII. Sinnessjukdomar	246	17	108	43	2	—	3	—
	VIII. Nervsystemets sjukdomar	74	30	51	16	46	3	31	—
50	Nervinflam. Neuritis. Polyneuritis	2	2	—	—	2	1	—	—
51	Nervsmärta. Neuralgia	5	—	16	2	10	—	16	—
52	Perifer förlamn. Paresis. Paralysis	2	—	—	—	—	—	—	—
53	Fallandesot. Epilepsia	8	2	4	2	—	—	—	—
54	Nervsvaghet. Neurasthenia	46	17	20	3	21	2	15	—
55	Ryggmärgsinflammation. Myelitis	—	—	—	—	—	—	—	—
56	Hjärnhinneinflammation. Meningitis ce- rebrospinalis	—	—	—	—	1	—	—	—
57	Hjärnblödn. Hæmorrhagia cerebri	—	—	—	—	1	—	—	—
58	Andra sjukdomar i nervsystemet	11	9	11	9	11	—	—	—
	IX. Ögonsjukdomar	24	16	18	1	12	3	4	—
59 a-c	Conjunctivitis catarrhalis, phlyctænulosa, trachomatosa	13	9	6	1	4	2	2	—
60	Keratitis	2	—	—	—	2	—	—	—
61	Iritis	1	1	2	—	1	—	—	—
62	Panophthalmitis	—	—	—	—	—	—	—	—
63	Refraktionsanomalier	—	1	2	—	—	—	2	—
64	Andra ögonsjukdomar	8	5	8	—	5	1	—	—
	X. Öronsjukdomar	103	41	57	24	4	3	7	1
65	Inflam. el. böld i hörselgången. Otitis ext. diffusa. Furunc. meatus auditorii	30	5	15	4	3	1	—	1
66a	Varig inflammation i mellanörat. Otitis media purulenta	11	8	12	7	1	—	2	—

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
F l y g v a p n e t																					
M a n s k a p																					
F 1	F 2	F 3	F 4	F 5	F 6	F 7	F 8	F 9	F 10	F 11	F 12	F 13	F 14	F 15	F 16	F 17	F 18	F 21	Summa	Övrig per- sonal	
1	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	5	—	87a
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	87b
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88
1	—	—	—	—	—	—	2	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	5	3	89
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	41
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44
1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	45
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	46
—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	46
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	47
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	48
7	10	1	2	4	—	—	2	—	1	1	—	5	2	1	4	—	—	1	41	8	49
4	11	—	1	6	6	—	6	3	1	9	1	10	2	6	5	3	—	16	90	35	50
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	51
—	5	—	1	4	1	—	1	—	—	3	1	1	—	—	—	—	—	15	32	8	52
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	3	—	—	5	2	53
—	2	—	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	1	8	—	54
4	4	—	—	—	1	—	4	2	1	4	—	2	—	1	1	—	—	—	24	13	55
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	56
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	57
—	—	—	—	—	4	—	—	1	—	1	—	7	—	5	1	—	—	—	19	3	58
6	2	3	1	2	1	1	2	3	1	1	5	3	—	2	2	—	2	—	37	13	59a-c
4	1	2	—	2	1	1	—	3	1	1	5	2	—	—	2	—	2	—	27	9	60
1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	61
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	62
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	63
1	—	1	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2	1	64
15	15	14	5	17	1	4	11	6	10	7	3	—	2	—	19	3	—	11	143	20	65
8	9	—	—	—	1	—	6	5	1	—	—	—	—	—	2	3	—	2	37	5	66a
—	1	14	4	17	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	6	45	6	66a

Sjukdomar	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	M a r i n e n								
	Manskap				Övrig personal				
	Marin-distrik-ten	Flot-tans-fartyg	Kust-artil-leriet	Sko-lor	Marin-distrik-ten	Flot-tans-fartyg	Kust-artil-leriet	Sko-lor	
66b-c Varig inflam. i mellanörat m. kompl. åt omg. delar. Mastoiditis etc.	51	19	28	11	—	1	4	—	
67 Andra öronsjukdomar	11	9	2	2	—	1	1	—	
XI. Cirkulationsorganens sjukdomar	50	14	36	7	23	2	7	—	
68 Inflam. i hjärtsäcken. Pericarditis . . .	2	—	—	—	4	—	—	—	
69 Inflam. i hjärtat. Myocarditis. Endocar-ditis	5	2	4	2	3	—	1	—	
70 Organiskt hjärtfel. Vitium organicum cordis	15	1	6	3	2	—	—	—	
71 Hjärtförstoring. Hypertr. cordis	1	—	—	—	—	—	—	—	
72 Nervös hjärtsjukd. Neurosis cordis . . .	2	—	7	—	4	—	1	—	
73 Ak. svaghetsstillst. hos hjärtat. Insuffi-cienta cordis ac.	4	—	1	—	—	1	—	—	
74 Blodåderbräck. Varix	19	8	13	2	6	—	4	—	
75 Blodåderinflammation. Phlebitis. Peri-phlebitis	—	—	—	—	—	—	—	—	
76 Blodpropp. Thrombosis. Embolia	—	—	2	—	—	—	1	—	
77 Andra sjukdomar i cirkulationsorg. . . .	2	3	3	—	4	1	—	—	
XII. Andningsorganens sjukdomar	603	284	698	504	375	16	326	81	
78 Sjukd. i näsa o. dess bihålor	38	22	45	8	48	1	7	3	
79 Strupkatarr. Laryngitis. Tracheitis . . .	4	—	160	3	123	—	37	1	
80 Ödem i struphuvudet. Oedema laryngis, Oedema glottidis	—	—	—	—	—	—	—	—	
81 Akut och kronisk luftrörskatarr. Bron-chitis acuta et chr.	88	43	137	134	38	7	40	77	
82 Astma. Astma bronchiale	5	3	12	4	4	—	1	—	
83 Lungemfysem. Emphysema pulm.	—	—	—	—	—	—	—	—	
84 Lungblödn. Hæmorrhagia pulm.	—	—	—	—	—	—	—	—	
85 Katarral lunginflam. Broncho-pneum. Pneum. lob.	40	7	16	9	5	1	3	—	
86 Krupös lunginflam. Pneumonia croup. s. lob.	5	2	—	1	2	—	1	—	
87 Lungsäcksinflammation. Pleuritis	13	—	4	2	—	—	—	—	
88 Andra sjukdomar i andningsorg.	410	207	324	343	155	7	237	—	
XIII. Matsmältningsorganens sjukdomar	804	305	698	201	352	22	239	121	
89 Inflammation i mun och tunga. Stoma-titis. Glossitis	74	3	9	1	53	1	3	2	
90 Inflamm. i svalg, matstrupe. Pbaryngit. Oesophagit.	473	95	214	111	122	8	134	91	
Magkatarr. Gastritis.									
91a a. Akut. G. acuta	41	26	62	7	11	1	8	—	
91b b. Kronisk. G. chronica	2	11	23	—	—	—	2	—	
92 Funktionell magsäckssjukdom. Neurosis ventriculi	—	4	—	—	—	—	—	—	
93 Magsår. Ulcus ventric. U. duodeni	35	8	26	7	20	4	7	1	
94 Utvidgning av magsäcken. Dilatatio ven-triculi	—	—	—	—	—	—	—	—	
95 Mag-tarmkatarr. Gastro-enteritis	68	84	73	10	20	1	8	6	
96 Tarmkatarr. Enteritis	23	37	214	43	86	2	58	16	
97 Blindtarmsinflam. Appendicitis	44	16	32	15	10	1	5	3	

10	11	12	13	14	15	19	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
F l y g v a p n e t																					
M a n s k a p																					
F 1	F 2	F 3	F 4	F 5	F 6	F 7	F 8	F 9	F 10	F 11	F 12	F 13	F 14	F 15	F 16	F 17	F 18	F 21	Summa	Övrig personal	
7	5	—	1	—	—	2	5	1	9	7	—	—	2	—	12	—	—	3	53	8	66 b-c
—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	8	1	67
8	3	1	3	1	1	—	2	—	2	1	1	3	2	6	9	3	5	7	58	17	68
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	68
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	2	—	—	2	8	5	69
4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	5	—	—	1	16	3	70
—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	3	1	4	1	71
—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	2	9	—	72
—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	73
3	—	1	2	1	—	—	—	—	—	—	1	1	1	2	2	—	2	—	16	3	74
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	75
—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	76
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	77
299	44	211	143	67	78	115	38	9	51	269	14	179	32	165	119	354	98	89	2374	1058	
22	13	6	60	16	17	5	13	2	6	9	—	3	6	2	7	2	3	9	201	51	78
198	1	1	—	12	4	5	1	—	—	—	—	2	2	—	—	—	67	65	358	158	79
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	80
66	28	—	6	32	10	18	21	3	41	—	—	—	14	5	6	350	27	9	636	230	81
3	1	2	1	3	2	2	2	3	2	9	4	4	5	—	1	—	1	3	48	6	82
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	83
—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2	—	84
6	—	4	1	2	2	9	—	—	2	—	9	—	4	3	5	2	—	1	50	9	85
—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	2	—	1	—	1	—	—	—	1	7	2	86
—	1	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	1	1	3	—	—	—	9	—	87
4	—	197	75	—	42	76	—	—	—	249	1	169	—	152	97	—	—	1	1063	602	88
257	117	36	69	77	45	19	261	193	59	73	41	87	108	59	151	56	19	37	1764	766	
2	1	1	—	1	—	—	—	—	3	6	—	—	2	1	1	—	—	2	20	10	89
162	66	1	28	—	8	3	195	161	15	—	—	1	76	15	49	—	—	7	787	348	90
7	4	—	5	—	16	2	3	13	—	20	12	—	3	14	17	—	4	12	132	84	91 a
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	2	1	91 b
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	92
7	1	—	1	2	—	2	5	1	1	4	—	—	9	1	1	4	—	1	40	20	93
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	94
37	8	20	12	58	12	9	—	—	23	26	23	3	9	8	19	49	—	—	316	108	95
23	32	—	17	—	—	1	49	11	—	—	—	53	5	10	56	—	12	9	278	150	96
5	3	9	4	10	6	1	3	6	13	4	1	5	1	7	5	2	2	2	89	25	97

1		2	3	4	5	6	7	8	9
Sjukdomar		M a r i n e n							
		M a n s k a p				Övrig personal			
		Marin-distrik-ten	Flot-tans-fartyg	Kust-artil-leriet	Sko-lor	Marin-distrik-ten	Flot-tans-fartyg	Kust-artil-leriet	Sko-lor
98	Tarmhinder. Tarmvred. Ileus. Volvulus. Invaginatio	—	3	—	—	1	1	—	—
99	Bräck. Hernia	28	4	18	—	12	2	3	—
100	Förstopning. Obstipatio	—	—	3	—	1	—	1	—
101	Inflammation kring ändtarm. Periproctitis. Fistula ani	—	—	2	1	3	—	—	—
102	Ändtarmsspricka, -kontraktur. Fissura, contract. ani	1	2	1	—	—	1	1	—
103	Bukhinneinflammation. Peritonitis	—	—	—	—	—	—	—	—
104	Gulsot. Icterus catarrhalis	11	2	6	4	4	—	1	1
105	Gallsten. Cholelithiasis	—	—	—	—	3	—	1	—
106	Andra sjukd. i matsmältningsorganen	4	10	15	2	6	—	7	1
XIV. Urin- och könsorganens sjukdomar		73	20	32	18	27	1	15	1
107—	Njurinflamm., akut och kronisk. Nephritis acuta et chr.	15	2	8	3	3	—	2	—
109	Njursten. Lithiasis renalis	3	5	3	—	3	1	4	—
110	Äggviteurin. Albuminuria	8	—	—	3	—	—	—	—
111	Katarral inflam. i urinblåsan. Cystitis	6	2	5	1	11	—	2	—
112	Funktionell blåssjukd. Neurosis vesicae urin. Enuresis noct.	8	—	4	8	—	—	—	—
113	Blåskörtelinflam. Prostatitis. Abscessus prostatae	2	—	1	—	—	—	—	—
114	Urinrörsförträngning. Strictura urethrae	—	—	—	1	—	—	—	—
115	Förträngning av förhud. Phimosis. Paraphimosis	4	2	1	—	—	—	—	—
116	Testikelinfl. Epididymitis. Orchitis	12	2	4	1	—	—	1	—
117	Vattenbräck. Pungsvullnad. Hydrocele. Hematocele	—	1	2	—	—	—	—	—
118	Pungåderbräck. Varicocele	3	—	3	—	2	—	—	—
119	Andra sjukdomar i urin- och könsorganen	12	6	1	1	8	—	6	1
XV. Rörelseorganens o. ben-systemets sjukdomar		186	55	145	38	49	3	25	5
120	Muskelinflamm., akut och kronisk. Muskelreumatism. Myitis ac. et chr. Rheumat. musc.	53	8	14	2	35	—	3	—
121	Inflammation i senskida. Tendovaginitis	4	4	24	1	2	—	3	—
122	Senknuta. Ganglion	2	5	2	—	1	—	—	—
123	Inflam. i slem säck. Bursitis. Hygroma	4	1	2	1	—	1	—	—
124	Falsk ledställning. Scoliosis. Genu valgum. Pes varus etc.	5	—	3	—	—	—	—	—
125	Ledstyvh. Ankylosis	1	2	—	—	—	—	—	—
126	Inflammation i ledgång. Synovitis. Arthritis	2	1	13	16	2	—	3	—
127	Kronisk ledgångsreum. Rheumatismus art. chr.	7	3	2	4	—	—	1	—
128	Ledmus. Mus artic. Corpus mobile in artic.	4	4	6	—	—	—	—	—
129	Ben- och benmärgsinflam. Osteitis. Osteomyelitis	1	—	2	—	—	—	—	—
130	Benhinneinflam. Periostitis	—	—	2	—	2	—	—	—
131	Fotödem. Oedema pedis	1	—	1	—	—	—	1	—
132	Marchsvulst. Syndesm. metatarsa	—	—	7	—	—	—	1	—

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
F l y g v a p n e t																					
M a n s k a p																					
F 1	F 2	F 3	F 4	F 5	F 6	F 7	F 8	F 9	F 10	F 11	F 12	F 13	F 14	F 15	F 16	F 17	F 18	F 21	Summa	Övrig personal	
—	2	1	1	3	—	—	1	—	—	3	4	2	2	1	1	—	—	—	3	3	98
—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21	4	99
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	100
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	101
—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2	—	102
—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	103
12	—	2	—	3	2	1	3	1	—	3	—	2	—	—	—	1	1	4	35	7	104
—	1	2	—	—	1	—	—	—	1	7	—	21	—	1	1	—	—	—	35	1	105
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	106
16	7	—	2	5	4	4	6	—	4	10	3	10	7	2	7	3	5	5	100	62	
2	3	—	1	—	1	1	2	—	—	—	—	3	1	—	2	—	1	—	17	10	107—
4	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	8	17	108
—	2	—	—	1	1	3	—	—	1	3	—	1	2	—	—	2	1	2	19	1	109
4	1	—	—	1	—	—	1	—	—	2	—	2	—	—	—	—	1	—	12	15	110
1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2	—	111
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	3	3	112
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	113
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	114
2	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	1	—	—	—	—	1	—	8	—	115
1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	3	1	—	—	—	4	—	1	—	12	1	116
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	—	117
—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	3	1	118
1	1	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	3	1	1	—	—	—	—	18	14	119
40	25	14	1	10	16	7	12	11	5	15	9	25	10	29	31	4	4	33	301	88	
1	1	11	—	3	1	—	—	9	1	1	—	5	—	1	—	3	—	2	39	26	120
2	9	—	—	2	6	1	3	—	—	1	—	1	1	—	9	—	—	1	36	2	121
—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	3	3	2	122
1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—	1	1	8	—	123
—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	4	1	124
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	3	—	4	—	125
3	7	1	—	—	1	1	3	—	—	7	—	—	—	4	1	—	—	2	30	4	126
3	—	1	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	127
1	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	4	1	128
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2	—	129
—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	4	—	130
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	131
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	132

1		2	3	4	5	6	7	8	9
M a r i n e n									
S j u k d o m a r		M a n s k a p				Ö v r i g p e r s o n a l			
		Marin-distrik-ten	Flot-tans-fartyg	Kust-artil-leriet	Sko-lor	Marin-distrik-ten	Flot-tans-fartyg	Kust-artil-leriet	Sko-lor
133	Ansträngn.periostit. Periostitis tibiae ab exercit	—	—	6	1	—	—	—	—
134	Andra sjukd. i rörelseorganen och hensystemet	52	27	61	13	7	2	13	5
XVI. Hudsjukdomar och sjukd. i bindväven.		180	109	133	52	37	9	35	7
135	Erythema multiforme et nodosum . . .	1	1	2	—	1	—	—	—
136	Urticaria	4	3	8	2	3	—	1	—
137	Herpes zoster	3	1	4	1	1	1	2	—
138	Psoriasis	—	—	4	—	1	—	1	—
139	Eczema	50	17	30	15	6	3	8	3
140	Impetigo. Ecthyma	7	8	11	—	2	—	1	1
141	Favus	—	—	—	—	—	—	—	—
142	Herpes tonsurans, Syccosis	—	1	2	—	—	—	—	—
143	Nageltrång. Unguis incarn.	9	5	12	2	1	2	1	—
144	Bindvävsinflammation. Bulnad. Phlegmone. Abscessus	10	5	3	—	4	—	5	—
145	Böld. Furunculus. Carbunculus . . .	63	57	43	27	10	3	15	3
146	Rötsår. Ulcus	2	—	—	—	1	—	—	—
147	Brand. Gangræna	—	—	—	—	—	—	—	—
148	Andra sjukd. i hud och bindväv . . .	31	11	14	5	7	—	1	—
149	XVII. Svalster	2	8	7	1	6	—	3	—
XVIII. Genom våld o. olyckshändelse uppkomna skador, akuta förgiftningar		359	191	503	85	91	5	67	9
150	Muskel-, senbristning, sensträckn. . . .	20	20	42	6	12	—	14	1
151	Ledvrickning	90	51	178	19	19	—	20	2
152	Luxation	12	12	11	1	—	—	1	—
153	Benbrott	50	13	37	16	10	1	6	2
154	Stöt och krossning. Krossår	91	33	68	19	28	3	5	—
155	Sår av skarpt el. spetsigt vapen . . .	33	27	38	6	13	1	13	3
	Skottsår.								
156a	a. Enkelt. Skottsår i mjukdelar	1	—	6	2	—	—	2	—
156b	b. Komplc. Skottfraktur	1	—	1	—	—	—	—	—
156c	c. Intrångande	—	—	—	—	—	—	—	—
157	Skoskav, skavsår (skidbindn. e. d.) . . .	7	3	34	5	—	—	—	—
158	Ridsår	—	—	—	—	—	—	—	—
	Skada av förbränning el. explosion.								
159a	1:a gradens förbränning	4	7	3	—	1	—	1	—
159b,c	2:a och 3:e gradens förbränning . . .	4	11	4	1	1	—	—	1
160	Kylskada	2	—	2	—	—	—	1	—
161	Solstyg. Värmeslag	—	1	—	—	—	—	—	—
162	Akut förgiftning	1	2	47	1	—	—	3	—
163	Andra skador	39	10	32	9	7	—	1	—
164	Själv-mord. Själv-mordsförsök	4	1	—	—	—	—	—	—
165	Sjukdom av obestämd art	2	—	4	—	581	—	1	—
166	Observationspatienter	441	78	197	213	95	12	65	18
Summa		4 161	1 719	3 959	1 570	1 991	128	1 092	249

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
F l y g v a p n e t																					
M a n s k a p																					
F 1	F 2	F 3	F 4	F 5	F 6	F 7	F 8	F 9	F 10	F 11	F 12	F 13	F 14	F 15	F 16	F 17	F 18	F 21	Summa	Övrig personal	
—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	5	12	3	133
28	6	1	1	—	7	2	4	1	4	5	9	19	5	21	16	—	—	17	146	44	134
32	22	33	12	37	17	9	33	10	19	24	24	20	9	13	41	15	5	31	406	69	
—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1	—	2	2	—	—	—	—	1	3	135
—	1	1	—	—	1	1	—	—	—	1	1	—	2	2	—	—	—	—	16	4	136
—	—	3	—	—	—	1	—	3	1	—	—	—	—	—	2	—	—	—	10	3	137
2	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	138
5	5	3	—	3	6	1	7	—	4	2	6	9	2	3	4	2	—	5	67	10	139
1	1	2	—	2	—	—	—	2	—	—	—	1	3	2	2	—	—	2	18	1	140
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	141
1	—	1	1	1	—	—	5	—	2	2	—	—	—	3	5	1	2	4	28	3	142
1	1	—	—	5	6	—	5	—	—	1	5	—	—	3	1	—	1	—	29	10	143
20	10	23	11	27	—	5	12	5	11	12	13	5	1	2	18	12	2	15	204	30	144
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	145
1	3	—	—	1	1	1	3	—	—	6	—	3	1	—	3	—	—	5	28	4	146
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	147
1	1	—	3	—	—	—	—	1	—	3	—	—	—	—	1	—	—	—	10	3	148
93	120	77	66	66	42	39	55	48	41	81	130	68	35	29	149	52	12	55	1258	205	
8	26	—	33	12	4	3	5	2	23	1	11	7	2	1	10	34	—	11	193	28	150
46	12	20	2	15	19	7	22	25	—	10	40	19	3	9	44	3	—	7	303	33	151
—	13	—	—	—	1	5	—	—	—	2	—	—	1	—	2	—	—	1	25	3	152
4	5	6	2	4	1	7	3	2	2	3	1	2	8	—	3	6	1	2	62	23	153
19	28	30	3	25	6	4	15	8	4	35	53	19	16	1	52	5	—	26	349	57	154
11	9	12	15	6	5	4	2	6	4	17	11	7	1	1	21	1	5	3	141	27	155
1	—	—	1	1	—	2	—	—	—	2	—	—	1	—	—	—	—	1	9	—	156a
—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	156b
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	156c
—	7	8	4	3	1	1	3	1	2	4	12	5	—	4	4	2	6	2	69	8	157
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	158
—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	1	7	5	159a
—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—	5	—	—	1	9	8	159b,c
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1	—	—	3	—	160
1	6	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	3	—	—	—	12	3	161
3	11	—	5	—	5	3	5	4	5	5	—	7	2	13	5	—	—	—	73	10	162
—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	163
—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2	12	5	164
89	26	19	11	7	12	40	25	21	4	11	11	3	11	15	4	2	—	17	328	76	165
1246	594	498	539	660	391	379	562	449	339	652	777	515	281	457	903	658	238	467	10605	3149	166

Tab. 4. Sjukdomar vid

Anm. Tabellen avser under året nytillkomna (ej

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Truppförband	II. Akuta infektionssjukdomar											III. Zooparasitära sjukd.
	I										Skabb. Scabies.	Andra zooparasitära sjukdomar
	Bildningsfel och medfödda sjukdomar	Scharlakansfeber. Scarlatina	Mässling. Morbilli	Röda hund. Rubella	Angina tonsillaris	Halsfluss. Epidemica	Påssjuka. Parotitis epidemica	Inflysnings-epidemia	Dröppel. Gonorrhoea (med följsjukdomar)	Vaccinationsbesvär	Andra akuta infektionssjukdomar	
Manskap	8	150	352	309	5 871	1 549	1 732	257	1950	955	259	31
I. Militärömrådet	1	19	42	149	1 293	441	921	44	199	218	56	4
1 Norra skånska infanterireg.	—	1	1	14	84	62	—	4	11	14	19	—
2 Södra „	—	4	6	8	197	24	461	2	28	5	10	1
3 Kronobergs regemente . .	—	2	18	2	153	136	265	—	26	30	—	—
4 Jönköpings—Kalmar reg. .	—	2	—	7	106	41	—	6	9	8	—	—
5 Skånska kavallerireg. . .	—	6	—	—	99	6	13	2	15	8	8	—
6 Skånska pansarreg. . . .	—	1	1	19	172	22	24	5	12	67	1	1
7 Wendes artilleriregemente .	—	1	14	24	95	8	9	2	15	5	6	—
8 Smålands artillerireg. . .	—	1	2	5	114	102	11	3	48	27	10	2
9 Skånska luftvärnskåren . .	1	—	—	20	52	11	138	6	10	12	—	—
10 Göta ingenjörkår	—	—	—	44	90	23	—	11	12	28	—	—
11 Skånska trängkåren	—	1	—	5	43	2	—	2	13	9	2	—
12 Artilleriskjutskolan . . .	—	—	—	1	88	4	—	1	—	5	—	—
II. Militärömrådet	—	15	34	4	680	94	104	29	515	79	38	1
1 Jämtlands fältjägarreg. . .	—	4	8	—	336	61	20	6	194	12	—	—
2 Hälsinge regemente . . .	—	3	2	—	72	10	—	8	59	15	2	1
3 Västernorrlands regemente .	—	2	—	2	39	3	—	6	78	15	—	—
4 Norrlands artillerireg. . .	—	2	13	—	84	7	—	5	79	17	27	—
5 Sundsvalls luftvärnskår . .	—	1	3	2	46	—	55	3	24	1	3	—
6 Norrlands trängkår	—	3	8	—	103	13	29	1	81	19	6	—
III. Militärömrådet	—	28	127	109	1 015	266	335	34	463	296	35	6
1 Älvsborgs regemente	—	—	12	1	127	11	33	—	19	30	2	1
2 Hallands „	—	1	2	39	70	48	4	3	98	31	3	3
3 Bohusläns „	—	2	3	—	252	12	106	6	117	143	14	—
4 Livregementets husarer . .	—	1	10	2	89	56	62	4	45	3	—	1
5 Skaraborgs pansarreg. . . .	—	8	33	11	133	32	—	13	25	21	1	—
6 Göta artilleriregemente . .	—	10	23	2	113	65	—	1	20	21	2	1
7 Karlsborgs luftvärnsreg. . .	—	—	21	39	58	2	22	2	65	31	13	—
8 Göteborgs luftvärnsreg. . .	—	3	5	2	36	2	—	2	6	3	—	—
9 Göta trängkår	—	3	18	13	122	22	96	3	60	3	—	—
10 Andra intendenturkomp. . .	—	—	—	—	15	16	12	—	8	10	—	—
IV. Militärömrådet	2	48	67	24	1 808	470	305	100	371	206	88	3
1 Svea livgarde	—	4	7	5	588	72	—	19	74	45	14	—
2 Livgrenadjärregementet . .	1	2	6	6	47	103	7	—	50	18	1	—
3 Upplands regemente	—	6	5	—	127	102	1	5	19	30	2	—
4 Livregementet till häst . .	—	—	1	—	86	33	1	11	17	3	9	—
5 Göta pansarlivgarde	—	26	5	—	56	2	51	11	6	16	1	1

arméns truppförband år 1947.

från föregående år kvarliggande) sjukdomsfall.

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
IV. Kroniska infektionssjukd.	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII. Andningsorganens sjukd.	XIII. Matsmältningensorgan. sjukd.						
Lungtuberkulos. <i>Tuberculosis pulmonum</i>	Tuberkulos i andra organ. <i>Tuberculosis organ. aliorum</i>	Andra kroniska infektionssjukdomar	Amnesomättning- och blodsjukdomar	Kron. förgiftningssjukd.	Sinnessjukdomar	Nervsystemets sjukdomar	Ögonsjukdomar	Öronsjukdomar	Cirkulationsorganens sjukdomar	Kat. lunginflamm. <i>Bronchopneumonia. Pneum. lobul.</i>	Krupps lunginflammation. <i>Pneumonia cruposa sine lob.</i>	Andra sjukdomar i andningsorganen	Blindtarmsinflammation. <i>Appendicitis</i>	Bräck. <i>Hernia.</i>	Andra sjukdomar i matsmältningensorganen
193	21	34	43	1	330	741	252	866	312	360	40	18911	367	250	9384
36	4	2	10	—	48	133	91	191	74	72	9	3385	67	46	1624
2	—	—	—	—	—	—	32	24	11	5	—	692	13	3	91
6	—	1	4	—	5	34	20	35	17	6	—	197	5	5	185
1	—	—	—	—	7	22	9	25	11	2	—	249	3	7	316
—	—	—	—	—	—	26	1	7	5	18	—	457	5	7	64
—	—	—	—	—	1	1	1	11	—	2	1	207	2	2	23
2	1	—	—	—	1	5	3	17	7	10	—	151	7	4	69
5	—	—	—	—	1	1	8	9	—	3	—	40	3	5	297
6	—	—	1	—	2	7	1	13	7	3	—	618	11	—	172
6	1	—	—	—	1	20	6	19	4	1	—	170	3	1	55
8	2	—	4	—	28	8	8	17	8	20	8	460	6	7	76
—	—	1	1	—	1	4	2	12	1	2	—	142	6	2	269
—	—	—	—	—	1	5	—	2	3	—	—	2	3	3	7
18	4	2	4	—	27	107	19	116	32	45	2	2851	39	27	665
10	1	—	—	—	—	16	10	23	9	7	—	854	9	3	129
—	—	—	—	—	4	6	1	26	8	5	2	354	5	10	130
3	—	—	2	—	2	18	3	9	5	10	—	428	5	2	129
1	1	1	—	—	10	46	—	23	2	9	—	471	1	4	57
1	2	—	1	—	2	3	—	14	—	4	—	214	6	1	85
3	—	1	1	—	9	18	5	21	8	10	—	530	13	7	135
24	1	1	7	1	53	107	26	166	49	71	10	3058	69	50	3347
2	—	—	—	—	1	1	—	20	5	8	5	613	7	14	94
14	—	—	—	—	1	9	8	32	7	6	—	140	1	5	663
2	—	—	1	—	10	13	2	26	11	5	5	175	12	1	970
—	1	—	—	—	—	4	—	14	2	16	—	203	7	5	110
3	—	1	2	—	21	61	1	12	9	8	—	593	16	4	629
1	—	—	1	—	14	6	6	23	7	20	—	645	7	11	206
—	—	—	—	1	1	6	2	6	2	1	—	214	1	2	89
—	—	—	—	—	3	4	3	9	1	1	—	389	1	—	86
—	—	—	—	—	2	2	3	21	5	5	—	—	16	8	491
—	—	—	—	—	—	1	1	3	—	1	—	58	1	—	9
58	6	23	14	—	152	244	78	212	97	76	6	5225	115	58	2110
5	—	18	2	—	39	20	15	37	11	7	—	733	15	3	265
12	4	1	2	—	1	27	7	28	13	1	2	480	10	—	106
14	—	—	3	—	66	33	12	29	21	4	—	585	18	5	122
3	—	—	2	—	7	18	1	7	3	5	—	201	2	1	94
4	1	4	—	—	12	11	3	12	4	2	—	144	2	5	58

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	I	II. Akuta infektionssjukdomar									III. Zooparasitära sjukd.		
Truppförband	Bildningsfel och medfödda sjukdomar	Scarlatina	Mässling. Morbilli	Röda hund. Rubella.	Angina tonsillaris	Halsfluss.	Pässjuka. Parvovirus epidemicum	Inflensa. Influenza epidemicum	Dröppel. Gonorrhoea (med följsjukdomar)	Vaccinationsbesvär	Andra akuta infektionssjukdomar	Skalb. Scabies.	Andra zooparasitära sjukdomar
6 Södermanlands pansarreg.	—	—	—	—	78	13	104	5	16	23	1	—	
7 Svea artilleriregemente	—	2	5	—	94	27	18	5	10	5	8	—	
8 Östgöta luftvärnsreg.	—	—	4	—	126	9	15	6	43	17	4	—	
9 Stockholms	—	—	2	4	103	27	—	15	26	12	13	—	
10 Svea ingenjörkår	—	1	3	4	191	49	10	1	35	12	15	—	
11 Signalregementet	—	—	—	—	37	3	10	4	1	2	4	—	
12 Svea trängkår	1	3	18	1	104	4	19	7	36	2	—	2	
13 Första intendenturkomp.	—	—	—	1	1	2	13	1	5	1	1	—	
14 Krigsskolan	—	—	—	—	35	4	—	1	9	9	7	—	
15 Arméns underofficersskola	—	—	—	—	30	12	32	5	—	5	—	—	
16 Infanteriskjutskolan	—	4	10	3	95	5	21	4	23	4	8	—	
17 Ridskolan	—	—	1	—	5	3	3	—	1	2	—	—	
V. Militärområdet	5	21	67	3	402	179	4	18	166	44	21	1	
1 Värmlands regemente	—	5	15	—	110	52	—	2	48	12	2	—	
2 Livregementets grenadjärer	—	4	27	1	173	35	—	6	27	13	4	—	
3 Dalregementet	—	10	1	—	19	54	—	5	58	15	11	—	
4 Bergslagens art.-reg.	5	—	21	1	55	15	1	4	23	2	2	—	
5 Göta trängkårkomp. i Nora	—	2	3	1	45	23	3	1	10	2	2	1	
VI. Militärområdet	—	16	2	10	522	63	58	17	219	103	21	16	
1 Norrbottens regemente	—	5	—	—	85	6	4	2	6	39	—	6	
2 Västerbottens regemente	—	2	—	2	43	17	1	5	23	15	2	1	
3 Norrlands dragonregemente	—	—	—	—	92	—	—	3	29	19	—	—	
4 Norrbottens artillerireg.	—	1	1	—	23	—	1	2	9	3	1	—	
5 Bodens artilleriregemente	—	1	1	—	43	7	—	1	27	6	1	6	
6 Luleå luftvärnskår	—	4	—	—	72	—	48	2	47	7	14	1	
7 Bodens ingenjörkår	—	—	—	—	53	—	3	1	39	5	—	1	
8 Signalreg.komp. i Boden	—	2	—	1	20	7	1	—	4	8	1	1	
9 Tredje intendenturkomp.	—	—	—	—	4	—	—	1	7	—	—	—	
10 Arméns jägarskola	—	1	—	7	87	26	—	—	28	1	2	—	
VII. Militärområdet	—	3	13	10	156	36	5	15	17	9	—	—	
1 Gotlandsinfanteriregemente	—	—	12	9	123	33	4	13	6	6	—	—	
2 Gotlands artillerireg.	—	3	1	1	28	3	1	2	11	3	—	—	
Övrig personal	3	1	4	4	738	51	242	9	3	89	10	5	
1 I. Militärområdet	—	—	—	3	136	10	79	—	—	16	2	1	
2 II.	—	—	1	—	89	2	16	1	—	5	—	—	
3 III.	1	—	2	1	98	8	71	—	2	28	—	—	
4 IV.	—	1	1	—	231	22	60	5	1	25	5	3	
5 V.	—	—	—	—	71	3	—	3	—	5	—	—	
6 VI.	—	—	—	—	93	4	15	—	—	10	3	1	
7 VII.	2	—	—	—	20	2	1	—	—	—	—	—	

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
IV. Kroniska infektionssjukd.			V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII. Andnings- organens sjukd.			XIII. Matsmält- ningsorgan. sjukd.		
Lungtuberkulos, <i>Tuber- culosis pulmonum</i>			Ämnesomsättnings- och blodsjukdomar	Kron. förgiftningssjukd.	Skinn- sjukdomar	Nervsystemets sjukdomar	Ögonsjukdomar	Öronsjukdomar	Cirkulationsorganens sjukdomar.	Kat. lunginflamm. Broncho- pneumoni. Pneum. lobul.	Krupps lunginflammation. <i>Pneumonia cruposa ste lob.</i>	Andra sjukdomar i andningsorganen	Blindtarmsinflammation. <i>Appendicitis</i>	Bräck. <i>Hernia.</i>	Andra sjukdomar i mat- smältningsorganen
2	6	—	—	—	7	25	4	15	7	—	—	479	5	9	123
—	—	—	1	—	6	3	4	6	4	8	—	98	11	7	473
—	—	—	1	—	1	3	9	9	8	—	4	323	6	—	97
2	—	—	1	—	—	18	5	14	8	8	—	484	4	6	130
—	—	—	1	—	2	20	2	23	1	9	—	549	13	3	95
1	—	—	1	—	1	6	2	6	4	3	—	260	8	3	40
5	—	—	—	—	8	28	6	23	10	15	—	438	10	8	173
3	1	—	—	—	1	18	—	—	1	4	—	43	1	1	26
—	—	—	—	—	—	3	2	2	2	2	—	54	1	4	213
—	—	—	—	—	—	4	2	—	1	2	—	234	1	—	80
1	—	—	—	—	1	7	3	—	3	4	—	98	5	3	14
—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2	—	22	3	—	1
20	3	4	4	—	18	49	14	45	17	31	4	1578	19	11	768
—	—	—	2	—	3	1	—	9	7	19	2	166	3	3	375
4	—	1	—	—	—	12	3	8	1	2	—	496	4	6	205
3	2	—	1	—	—	35	5	13	7	3	—	491	6	1	71
11	1	1	—	—	15	1	4	11	2	6	2	351	2	1	73
2	—	2	1	—	—	—	2	4	—	1	—	74	4	—	44
28	2	2	4	—	18	89	19	105	31	59	9	2288	47	57	780
14	—	2	1	—	1	50	5	20	7	18	—	411	8	18	136
8	1	—	2	—	7	—	9	22	5	11	—	414	5	7	158
—	—	—	—	—	—	2	1	16	—	12	—	37	6	4	229
1	—	—	—	—	—	—	2	5	4	—	8	308	2	2	37
1	—	—	1	—	—	7	1	5	1	6	—	259	5	2	11
1	1	—	—	—	6	18	—	10	5	2	1	139	5	4	64
3	—	—	—	—	2	3	1	11	—	6	—	281	5	3	66
—	—	—	—	—	7	—	—	3	2	4	—	77	4	2	24
—	—	—	—	—	1	—	—	2	1	—	—	163	—	—	9
—	—	—	—	—	2	1	—	11	6	—	—	199	7	15	46
9	1	—	—	—	14	12	5	31	12	6	—	526	11	1	90
1	—	—	—	—	5	2	2	22	4	5	—	330	8	—	68
8	1	—	—	—	9	10	3	9	8	1	—	196	3	1	22
16	3	—	42	2	14	177	34	56	79	21	—	3668	50	9	1205
2	—	—	7	—	1	31	5	5	9	3	—	608	7	1	187
3	1	—	4	2	—	13	3	8	5	1	—	416	5	1	101
1	—	—	7	—	5	25	6	11	11	5	—	433	3	1	269
8	1	—	20	—	5	63	9	17	27	6	—	1296	14	3	330
—	—	—	2	—	—	24	—	5	6	2	—	265	6	—	108
2	—	—	2	—	3	16	9	8	18	4	—	502	8	3	188
—	1	—	—	—	—	4	1	2	3	—	—	148	7	—	22

		29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	
Truppförband		XIV. Urin- o. köns- organens sjukd.			XV	XVI	XVII	XVIII	Sjukdom av obestämd art	Observationspatienter	Summa	
		Vattenbräck, Pungsvulln. Hydro-, Hermeto-, Pyocete	Pungäderbräck. Laricocete	Andra sjukdomar i urin- och könsorganen	Rörelseorganens o. ben- systemets sjukdomar	Hudsjukdomar o. sjukd. i bindväven	Skador genom våld o. olyckshändelse samt akut förgiftning					
								Strukt.				Tumör
Manskap		17	40	427	4 822	2 653	33	10 960	296	3 026	67 802	
I. Militärområdet		2	6	66	993	534	5	1 633	37	503	12 958	
1	Norra skånska infanterireg.	2	—	8	24	73	—	204	—	81	1 475	1
2	Södra „	—	1	6	296	102	—	197	37	72	1 977	2
3	Kronobergs regemente . .	—	—	10	195	72	—	266	—	33	1 860	3
4	Jönköpings—Kalmar reg. .	—	—	7	35	11	1	38	—	52	913	4
5	Skånska kavallerireg. . .	—	1	1	53	15	—	64	—	5	547	5
6	Skånska pansarreg. . . .	—	—	4	30	27	—	126	—	22	811	6
7	Wendes artilleriregemente	—	—	7	27	37	3	96	—	41	762	7
8	Smålands artillerireg. . .	—	—	8	71	35	1	167	—	49	1 497	8
9	Skånska luftvärnskåren . .	—	1	1	38	32	—	95	—	59	763	9
10	Göta ingenjörkår	—	1	9	208	105	—	257	—	65	1 513	10
11	Skånska trängkåren . . .	—	2	4	12	20	—	104	—	24	686	11
12	Artilleriskjutskolan. . . .	—	—	1	4	5	—	19	—	—	154	12
II. Militärområdet		—	2	58	674	256	6	1 433	26	329	8 335	
1	Jämtlands fältjägarreg. . .	—	—	7	162	54	—	538	—	43	2 516	1
2	Hälsinge regemente	—	—	17	130	72	3	275	1	69	1 290	2
3	Västernorrlands regemente	—	1	4	177	34	—	139	—	61	1 177	3
4	Norrlands artillerireg. . .	—	1	8	42	14	—	68	—	28	1 021	4
5	Sundsvalls luftvärnskår . .	—	—	8	12	9	2	102	—	18	622	5
6	Norrlands trängkår	—	—	14	151	73	1	311	25	110	1 709	6
III. Militärområdet		4	2	59	1 149	566	6	2 233	9	442	14 224	
1	Älvsborgs regemente . . .	—	—	2	115	68	—	314	—	51	1 556	1
2	Hallands „	—	2	8	114	93	—	256	—	25	1 686	2
3	Bohusläns „	—	—	13	446	126	—	409	—	42	2 924	3
4	Livregementets husarer . .	—	—	1	70	29	1	136	—	24	896	4
5	Skaraborgs pansarreg. . .	1	—	10	140	66	1	433	3	85	2 376	5
6	Göta artilleriregemente . .	1	—	7	75	51	2	233	1	66	1 641	6
7	Karlsborgs luftvärnsreg. .	—	—	4	78	49	—	116	—	43	868	7
8	Göteborgs luftvärnsreg. . .	1	—	6	41	29	1	131	4	17	786	8
9	Göta trängkår	1	—	8	59	51	1	192	1	76	1 315	9
10	Andra intendenturkomp. . .	—	—	—	4	4	—	13	—	13	176	10
IV. Militärområdet		7	14	157	890	780	12	3 219	197	979	18 216	
1	Svea livgarde	1	2	24	162	109	—	456	187	176	3 115	1
2	Livgrenadjärregementet . .	1	1	13	75	48	—	158	—	82	1 313	2
3	Upplands regemente	—	1	22	125	104	7	399	—	26	1 893	3
4	Livregementet till häst . .	—	—	8	19	44	—	350	—	70	996	4
5	Göta pansarlivgarde	—	—	7	42	30	1	146	—	60	723	5

		29	30	31	32	33	34	35	36	37	38
		XIV. Urin- o. köns- organens sjukd.			XV	XVI	XVII	XVIII	Sjukdom av obeständ art	Observationspatienter	Summa
Truppförband		Vattenbräck. Pungsvull. Hydro-, Hemato-, Pyocole	Pungåderbräck. Varicocele	Andra sjukdomar i urin- och könsorganen	Rörelseorganens o. ben- systemets sjukdomar	Hudsjukdomar o. sjukd. i bindväven	Synst. Tumör.	Skador genom våld o. olyckshändelse samt akut förgiftning			
6	Södermanlands pansarreg. .	2	4	7	69	48	—	239	—	64	1349
7	Svea artilleriregemente . .	—	1	18	122	57	1	244	—	109	1353
8	Östgöta luftvärnsreg. . .	—	1	8	19	50	—	202	—	45	1006
9	Stockholms	—	—	12	52	67	3	201	—	199	1416
10	Svea ingenjörkår	1	3	5	49	57	—	247	9	8	1418
11	Signalregementet	—	—	4	20	26	—	78	—	9	533
12	Svea trängkår	—	1	14	52	60	—	158	—	67	1273
13	Första intendenturkomp. .	—	—	1	19	19	—	20	1	5	189
14	Krigsskolan	—	—	8	18	18	—	128	—	41	561
15	Arméns underofficersskola .	—	—	5	8	11	—	36	—	7	475
16	Infanteriskjutskolan	2	—	1	37	30	—	139	—	8	533
17	Ridskolan	—	—	—	2	2	—	18	—	3	70
V. Militärområdet		2	5	32	455	185	1	701	—	263	5 110
1	Värmlands regemente . . .	—	—	7	165	28	—	268	—	38	1342
2	Livregementets grenadjärer .	1	—	1	206	55	—	192	—	69	1556
3	Dalregementet	—	—	6	36	30	—	96	—	110	1089
4	Bergslagens art.-reg.	—	4	17	34	13	1	96	—	39	814
5	Göta trängkårkomp. i Nora	1	1	1	14	9	—	49	—	7	309
VI. Militärområdet		2	4	47	591	351	2	1 579	25	433	7 619
1	Norrbottens regemente . . .	1	1	14	128	70	1	127	—	114	1300
2	Västerbottens regemente . .	—	1	4	199	91	—	617	14	102	1 788
3	Norrlands dragonregemente .	1	—	7	34	40	—	181	—	27	740
4	Norrbottens artillerikår . . .	—	—	2	14	20	—	81	4	51	582
5	Bodens artilleriregemente . .	—	1	9	18	15	—	33	1	24	493
6	Luleå luftvärnskår	—	1	2	28	30	—	61	—	22	595
7	Bodens ingenjörkår	—	—	5	48	37	—	191	6	48	818
8	Signalreg.komp. i Boden . . .	—	—	1	16	10	—	15	—	19	229
9	Tredje intendenturkomp. . . .	—	—	—	1	—	1	15	—	25	230
10	Arméns jägarskola	—	—	3	105	38	—	258	—	1	844
VII. Militärområdet		—	7	8	70	31	1	162	2	77	1340
1	Gotlands infanteriregemente	—	7	2	45	16	—	90	—	32	850
2	Gotlands artillerireg.	—	—	6	25	15	1	72	2	45	490
Övrig personal		1	2	161	394	247	11	912	41	345	8 649
1	I. Militärområdet	—	—	23	38	55	2	122	18	70	1 441
2	II. ,	—	—	10	74	27	2	91	13	22	916
3	III. ,	1	1	51	72	20	2	133	—	33	1 301
4	IV. ,	—	—	54	104	83	4	319	3	120	2 840
5	V. ,	—	—	10	28	14	1	76	—	19	648
6	VI. ,	—	—	12	66	37	—	140	7	60	1 211
7	VII. ,	—	1	1	13	11	—	32	—	21	292

Tab. 5. Sjukdomar vid marindistrikt, kustartilleri och

Sjukdomar och yttre skador	M a n s k a p								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Marindistrikt			Kustartilleri					
	Ost-kustens	Syd-kustens	Väst-kustens	Vaxholm	Karlskrona	Färösund	Ålvsborg	Hemsö	
1 Bildningsfel och medfödda sjukdomar	2	2	1	1	—	—	1	—	
2 Vattenkoppor	6	33	2	4	11	—	8	1	
3 Scharlakansfeber	3	1	1	—	1	—	—	—	
4 Mässling	7	5	1	4	—	1	7	10	
5 Röda hund	12	—	—	1	10	—	—	—	
6 Fläcktyfus	—	—	—	—	—	—	—	—	
7 Tarmtyfus	—	—	—	—	—	—	—	—	
8 Paratyfus	—	—	—	2	—	—	—	—	
9 Rödsoth	—	—	—	—	—	—	—	—	
10 Ros	—	1	—	—	—	—	1	—	
11 Sept. lymfåder- och lymfkörtelinfl.	3	20	—	2	1	4	10	—	
12 Blodförgiftning	—	—	—	—	—	—	—	—	
13 Akut ledgångsreumatism	11	2	—	3	3	—	1	1	
14 Halsfluss	75	180	46	137	99	67	37	21	
15 Difteri	1	—	—	—	—	—	1	—	
16 Påssjuka	80	28	18	17	31	8	25	—	
17 Kikhosta	—	—	—	—	—	—	—	—	
18 Influensa	17	61	110	105	71	1	90	16	
19 Akut barnförlamning	2	—	—	1	—	—	—	—	
20 Sömnssjuka	—	2	—	—	1	—	—	—	
21 Epidemisk hjärnhinneinflammation	—	1	—	—	1	—	—	—	
22 Dröppel	67	16	6	4	2	1	3	1	
23 Enkelt veneriskt sår	2	—	—	—	—	—	—	—	
24 Vaccinationsbesvär	2	50	12	31	34	19	14	11	
25 Feber av obestämd art	—	5	—	1	2	259	3	2	
26 Andra akuta infektionssjukdomar	—	2	1	—	—	—	—	—	
27 Masksjukdom	1	3	—	—	2	—	—	—	
28 Skabb	47	10	—	—	4	4	1	4	
29 Andra zooparasitära sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	
30 Tuberkulos	47	22	3	41	3	—	2	—	
31 Syfilis	12	7	4	2	—	—	1	—	
32 Andra kroniska infektionssjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	
33 Ämnesomsättningssjukdomar	3	3	5	—	1	3	—	—	
34 Kroniska förgiftningssjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	
35 Psykiska sjukdomstillstånd	113	131	2	95	3	9	1	—	
36 Nervsystemets sjukdomar	43	24	7	21	4	—	23	3	
37 Ögonsjukdomar	10	9	5	8	4	1	3	2	
38 Öronsjukdomar	42	56	5	17	7	18	13	2	
39 Cirkulationsorganens sjukdomar	19	25	6	18	6	1	9	2	
40 Andningsorganens sjukdomar	63	507	33	236	38	23	356	45	
41 Matsmältningsorganens sjukdomar	473	212	119	123	241	101	208	25	
42 Urin- och könsorganens sjukdomar	29	31	13	10	15	1	6	—	
43 Rörelseorg. och bensystemets sjukdomar ..	74	49	13	54	27	2	48	14	
44 Hudsjukdomar	79	67	34	29	53	15	17	19	
45 Svulster	1	1	—	3	3	—	1	—	
46 Genom våld eller olyckshändelse uppkomna skador samt förgiftningar	120	169	66	120	125	46	186	26	
47 Sjukdom av obestämd art	2	—	—	2	—	2	—	—	
48 Självbrandsförsök	3	1	—	—	—	—	—	—	
49 Observationspatienter	276	150	15	56	118	9	6	8	
50 Summa	1 747	1 896	528	1 148	921	595	1 082	213	

Sjuklighet, sjukdomar och yttre skador	1	2	3	4	5	6	7
	M a n						
	Oscar II	Göta Lejon	Tre Kronor	Gotland	Fylgia	Älvsnabben	
<i>Sjuklighet.</i>							
1 Antal sjukskrivna	254	80	136	132	59	85	
2 Antal avpolletterade	19	14	—	3	—	—	
3 Expeditionens längd i dagar ¹	288	61	189	69	92	153	
4 Antal underhållsdagar för sjuka	1 286	319	665	609	290	526	
5 Medeltal sjuka eller skadade per dag	4·5	5·2	3·5	8·8	3·2	3·4	
<i>Sjukdomar och yttre skador.</i>							
6 Bildningsfel och medfödda sjukdom...	—	—	—	—	—	—	
7 Vattenkoppor	16	—	—	—	—	—	
8 Scharlakansfeber	—	—	—	—	—	—	
9 Mässling	—	—	—	—	—	—	
10 Röda hund	—	—	—	—	—	5	
11 Tarmtyfus	—	—	—	—	—	—	
12 Paratyfus	—	—	—	—	—	—	
13 Rödsoth	—	—	—	—	—	—	
14 Ros	—	—	—	—	—	—	
15 Sept. lymfåder- o. lymfkärlsinflam. .	8	—	—	—	—	—	
16 Blodförgiftning	—	—	—	—	—	—	
17 Akut ledgångsreumatism	4	1	1	4	—	—	
18 Halsfluss	76	28	16	3	7	12	
19 Difteri	—	—	—	—	—	—	
20 Påssjuka	3	—	—	—	—	—	
21 Kikhosta	—	—	—	—	—	—	
22 Influensa	—	—	—	2	—	—	
23 Akut barnförflamning	—	—	—	1	—	—	
24 Sömnssjuka	—	—	—	—	—	—	
25 Epid. hjärnhinneinflammation	—	—	—	—	—	—	
26 Undulantfeber	—	—	—	—	—	—	
27 Dröppel	3	—	8	4	1	1	
28 Enkelt veneriskt sår	—	—	—	5	1	1	
29 Vaccinationsbesvär	—	—	—	—	2	—	
30 Feber av obestämd art	—	—	—	—	1	—	
31 Andra akuta infektionssjukdomar	—	—	—	—	—	—	
32 Masksjukdomar	—	—	—	—	—	—	
33 Skabb	—	2	1	2	1	—	
34 Andra zooparasitära sjukdomar	—	—	—	—	—	—	
35 Tuberkulos	—	—	—	—	—	—	
36 Syfilis	1	—	2	—	—	—	
37 Andra kroniska infektionssjukdomar ..	—	—	—	—	—	—	
38 Ämnesomsättningssjukdomar	—	—	—	1	—	1	
39 Kroniska förgiftningssjukdomar	—	—	—	—	—	—	
40 Psykiska sjukdomstillstånd	—	—	3	—	—	1	
41 Nervsystemets sjukdomar	2	8	1	1	—	1	
42 Ögonsjukdomar	1	—	—	3	—	2	
43 Öronsjukdomar	1	1	4	3	1	8	
44 Cirkulationsorganens sjukdomar	—	2	2	—	—	1	
45 Andningsorganens sjukdomar	68	14	28	1	1	12	
46 Matsmålningsorganens sjukdomar	34	10	20	58	24	11	
47 Urin- och könsorganens sjukdomar	—	—	1	1	2	1	
48 Rörelseorganens sjukdomar	7	5	2	6	1	2	
49 Hudens sjukdomar	9	2	15	25	4	3	
50 Svalster	—	—	—	—	—	2	
51 Genom våld eller olyckshändelse uppkomna skador samt förgiftningar ...	21	5	17	12	10	21	
52 Sjukdom av obestämd art	—	—	—	—	—	—	
53 Självmodsförsök	—	—	—	—	—	—	
54 Observationspatienter	—	2	15	—	3	—	
55 Summa	254	80	136	132	59	85	

¹ Avser den tid för vilken sjukbesked insänts.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
s k a p										Övrig personal	
Öland	Kalmar	Visby och Sundsvall	U-avd.	Marieholm	Prins Carl	Göteborgs- esk.	Karls- krona avd.	Öresunds min- svepn- avd.	Summa		
39	49	141	253	35	26	150	220	60	1 719	128	1
—	8	46	—	—	—	21	40	—	151	2	2
96	184	365	365	92	275	365	365	153	305	305	3
153	229	475	1 123	132	94	813	1 428	177	8 319	772	4
1:6	1:2	1:3	3:1	1:4	0:3	2:2	3:9	1:2	22:8	2:1	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
—	1	4	—	—	—	1	—	—	22	—	7
—	—	—	4	—	1	—	—	—	5	—	8
—	—	—	2	—	1	—	1	1	5	—	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	10
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14
—	—	1	1	—	—	—	—	—	10	2	15
—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	16
—	1	—	—	—	1	—	—	—	12	2	17
10	10	13	50	—	5	12	23	12	277	19	18
—	—	2	—	1	—	4	3	2	15	2	19
—	—	7	4	8	—	50	16	—	87	14	20
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	21
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26
2	4	6	10	4	5	2	2	3	55	4	27
—	—	—	2	—	—	—	—	—	7	—	28
—	—	—	2	—	—	—	—	—	4	—	29
—	—	—	4	—	—	—	—	1	4	2	30
—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	31
—	—	3	2	—	—	10	—	3	24	1	32
—	—	—	—	—	1	—	3	—	4	1	33
—	—	—	1	—	—	1	—	1	6	—	34
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35
—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	36
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38
2	—	3	4	—	—	—	3	1	17	—	39
—	1	1	3	3	—	4	2	3	30	3	40
—	—	2	3	1	—	2	—	2	16	3	41
1	3	—	10	—	—	2	5	2	41	3	42
1	—	3	—	2	—	—	3	—	14	2	43
1	20	29	23	—	1	7	78	1	284	16	44
8	3	30	53	2	3	20	20	9	305	22	45
—	1	2	7	—	1	1	2	1	20	1	46
—	—	6	5	4	3	3	8	3	55	3	47
1	1	12	11	1	—	17	7	1	109	9	48
—	—	—	3	2	1	—	—	—	8	—	49
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50
8	4	17	19	1	1	14	26	14	190	5	51
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	52
—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	53
5	—	—	30	6	—	—	17	—	78	12	54
39	49	141	253	35	26	150	220	60	1 719	128	55

Tab. 7 a. Avlidna efter dödsorsak vid armén år 1947.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Dödsorsak	M a n s k a p							Summa	Övrig personal
	I. Milo	II. Milo	III. Milo	IV. Milo	V. Milo	VI. Milo	VII. Milo		
Tyfus. Typhus abdominalis	—	—	—	—	1	—	—	1	—
Difteri. Diphtheria	—	—	—	—	1	—	—	1	—
Barnförlamning. Poliomyelitis anterior ac.	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Hjärnhinneinflammation. Meningitis cerebrospinalis	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Lungtuberkulos. Tuberculosis pulmonum	—	—	1	—	—	—	—	1	—
Ämnesomsättnings- och blodsjukdomar	1	2	2	—	—	—	—	5	1
Epilepsi. Epilepsia	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Hjärnblödning. Hæmorrhagia cerebri	—	—	1	—	—	—	—	1	3
Oroninflammation. Otitis media chronica	—	—	1	—	—	—	—	1	—
Inflammation i hjärtat. Myocarditis	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Andra sjukdomar i hjärtat	—	—	—	1	—	—	—	1	4
Glottisödem. Oedema glottidis	1	—	—	—	—	—	—	1	—
Magsår. Ulcus duodeni	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Bukhinneinflammation. Peritonitis	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Njurinflammation. Nephritis chronica	1	—	—	—	—	—	—	1	—
Njursten. Lithiasis	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Prostatahypertrofi. Hypertrofia prostate	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Kronisk ledgångsreumatism. Rheumatismus articularum chron	—	—	—	1	—	—	—	1	—
Tumörer. Tumores	—	—	—	1	—	2	—	3	6
Skottskada. Vulnus sclopetarium	—	—	1	2	—	—	—	3	2
Koloxidförgiftning	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Drunkning. Submersio	—	—	—	1	—	—	—	1	1
Trafikolycka	3	—	—	2	—	—	1	6	—
Olyckshändelse av annan art	1	—	3	2	—	2	1	9	2
Själv mord. Suicidium	—	—	—	3	—	—	—	3	4
Summa	7	2	9	13	2	7	2	42	30

Tab. 7 b. Avlidna efter dödsorsak vid marinen år 1947.

1	2	3	4	5	6	7
Dödsorsak	M a n s k a p					Övrig personal
	Oskustens marindistrikt	Sydskustens marindistrikt	Flottans fartyg	Karlekrona kustart. reg.	Summa	
Lungtuberkulos. Tuberculosis pulmonum	—	—	—	—	—	1
Tuberkulös hjärnhinneinflammation. Meningitis tuberculosa	1	—	—	—	1	—
Lymphogranulomatosis maligna	—	—	—	—	—	1
Coronarskleros	—	—	—	—	—	1
Lunginflammation. Bronchopneumonia	—	—	—	—	—	1
Gulsot. Hepatitis ac	—	—	—	—	—	1
Tumörer. Tumores	—	1	—	—	1	5
Drunkning. Submersio	—	—	2	—	2	—
Själv mord. Suicidium	—	1	—	1	2	—
Summa	1	2	2	1	6	10

Tab. 7 c. Avlidna efter dödsorsak vid flygvapnet år 1947.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Dödsorsak	M a n s k a p										Övrig personal
	F 2	F 3	F 4	F 6	F 9	F 10	F 12	F 14	F 16	Summa	
Sömnssjuka. Encephalitis lethargica . .	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—
Tuberkulos. Tuberculosis miliaris . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Leukämi. Leucæmia lymphatica . . .	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—
Hjärtförlamning. Paralysis cordis . .	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—
Lungsäcksinflammation. Pleuritis serosa	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Blindtarmsinflammation. Appendicitis .	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Njurinflammation. Glom. nephritis ac. .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Tumörer. Tumores	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	2
Skottskada. Vulnus sclopetarium . . .	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Drunkning. Submersio	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Trafikolycka	—	—	1	—	—	—	—	—	1	2	—
Själv mord. Suicidium	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Summa	1	2	1	1	1	1	1	1	1	10	6

Tab. 8 a. Å garnisonssjukhusen vårdade militära och civila patienter år 1947.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
S j u k h u s	Antalet ¹ vård- platser d. 31/12	Under året		Under- hålls- dagar	Vårdade			Vård- dagar pr patient
		in- tagna	av- lidna		pr dag	på en gång högst	lägst	
<i>Militära patienter</i>	.	5 258	16	73 385	201	.	.	14
Stockholm	.	2 943	10	47 535	130	150	75	16
Karlsborg	.	184	1	2 514	7	20	1	14
Boden (inkl. epidemiavd.)	.	812	2	7 237	20	22	9	9
Skövde	.	175	—	1 838	5	10	1	11
Linköping	.	252	—	3 679	10	24	1	15
Eksjö	.	646	3	7 757	21	47	5	12
Sollefteå	.	246	—	2 825	8	23	1	11
<i>Civila patienter</i>	.	18 564	290	203 828	559	.	.	15
Stockholm	.	1 492	42	30 316	83	133	28	20
Karlsborg	.	764	30	11 418	31	47	20	15
Boden (inkl. epidemiavd.)	.	7 414	98	92 579	254	271	105	12
Skövde	.	1 249	40	18 929	52	67	41	15
Linköping	.	572	3	8 041	22	37	10	14
Eksjö	.	911	32	20 696	57	77	26	23
Sollefteå	.	1 162	45	21 859	60	79	25	19
<i>Samtliga patienter</i>	998	18 822	306	277 223	760	.	.	14
Stockholm	325	4 435	52	77 851	213	283	103	18
Karlsborg	61	948	31	13 932	38	58	21	15
Boden (inkl. epidemiavd.)	305	8 226	100	99 816	274	293	114	12
Skövde	33	1 424	40	20 767	57	70	43	15
Linköping	79	824	3	11 720	32	53	12	14
Eksjö	100	1 557	35	28 453	78	103	37	18
Sollefteå	90	1 408	45	24 684	68	88	30	17

¹ Antalet vårdplatser för militära och civila patienter var för sig år i allmänhet icke särskilt fastställt.

Tab. 8 b. Samtliga å garnisonssjukhusen vårdade sjuka år 1947.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Sjukhus	Kvarl. fr. föreg. år	Intagna	Summa vårdade	Utskrivna					Summa	Kvarl. d. 31 dec.	Antal underhållsdagar
				Till fortsatt krigstjänst		Till annan sjukvårdsanst.	Avlidna	Civila (inkl. avlidna)			
				dagliga	odagliga						
<i>Manskap</i>											
Stockholm	² 44	² 194	² 238	2 106	² 84	5	1	—	2 196	² 42	² 34 542
Karlsborg	1	92	93	90	—	—	1	—	91	2	1 214
Boden	10	623	633	620	5	3	2	—	630	3	5 484
Skövde	1	160	161	159	—	—	—	—	159	2	1 627
Linköping	1	217	218	212	—	5	—	—	217	1	3 370
Eksjö	8	626	634	617	6	—	—	—	623	11	7 499
Sollefteå	4	212	216	189	20	3	—	—	212	4	2 471
Summa	69	4 124	4 193	3 993	115	16	4	—	4 128	65	56 207
<i>Samtliga patienter</i>											
Stockholm	105	4 435	4 540	2 837	86	9	10	1 460	4 402	138	77 851
Karlsborg	29	948	977	184	—	1	1	763	949	28	13 932
Boden	176	8 226	8 402	804	5	7	2	7 391	8 209	193	99 816
Skövde	45	1 424	1 469	174	—	—	—	1 250	1 424	45	20 767
Linköping	13	824	837	246	—	5	—	571	822	15	11 720
Eksjö	34	1 557	1 591	634	6	—	3	886	1 529	62	28 453
Sollefteå	48	1 408	1 456	223	20	3	—	1 165	1 411	45	24 684
Summa	450	18 822	19 272	5 102	117	25	16	13 486	18 746	526	277 223
<i>Därav</i>											
Offic. o. d.	4	198	202	135	1	—	2	—	198	4	2 806
Underoff. o. d.	7	272	279	270	—	2	4	—	276	3	4 108
Manskap	69	4 124	4 193	3 993	115	16	4	—	4 138	65	56 207
Därav armén	² 53	² 3 151	² 3 204	² 3 054	² 86	14	2	—	² 3 156	² 48	² 42 373
marinen	10	767	777	788	26	2	—	—	766	11	10 992
flygvapnet	6	206	212	201	3	—	2	—	206	6	2 842
Anst. arb. ¹	19	664	683	644	1	7	6	—	658	25	10 284
Civila	351	13 564	13 915	—	—	—	—	13 486	13 486	429	203 838

¹ Anställda vid armén, marinen och flygvapnet. — ² Därav 6 resp. 3, 7, 2, 1 140 av utländska vapenslag.

Tab. 9. Å garnisonssjukhusen intagna militära sjukdomsfall år 1947.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Sjukdomar enl. K. Medicinalstyrelsens cirk. d. 19 okt. 1914	Garnisonssjukhuset i							Summa sjuk- domsfall
	Stockholm	Karlsborg	Boden	Skövde	Linköping	Ekeby	Sollefteå	
I. Bildningsfel och medfödda sjukdomar	13	2	4	—	—	—	—	19
III. Havaandeskaps- och förlossningssjukdomar	—	1	3	—	—	—	—	4
Abortus	—	—	2	—	—	—	—	2
Graviditas extrauterin	—	—	—	—	—	—	—	—
Övriga hithörande sjukdomar	—	1	1	—	—	—	—	2
IV. Infektions- o. a. parasitära sjukdomar	435	2	59	2	35	54	12	599
Septicæmia. Pyosepticæmia. Abscessus. Phlegmone	34	—	9	—	1	1	—	45
Erysipelas	2	—	—	—	—	—	—	2
Scarlatina	3	—	8	—	—	1	—	12
Diphtheria	—	—	—	—	—	—	—	—
Morbilli	2	—	—	—	3	—	1	6
Rubeola	—	—	2	—	—	6	—	8
Parotitis epidemica	7	—	3	—	—	22	—	32
Influenza epidemica	6	—	1	—	—	—	—	7
Varicellæ	3	—	—	—	—	1	—	4
Typhus abdominalis. Paratyphus	2	—	—	—	—	—	—	2
Dysenteria	—	—	—	—	—	—	—	—
Poliomyelitis anterior ac. Polioencephalitis ac.	2	—	—	—	1	—	—	3
Meningitis cerebrospinalis epidemica	—	—	—	—	—	—	—	—
Lymphangitis et lymphadenitis sept.	—	—	3	—	—	—	—	3
Tuberculosis pulmonum, laryngis	39	—	13	—	1	3	4	60
» ossium et articularum	—	—	2	1	—	—	—	3
» lymphoglandularum	4	—	3	—	—	—	5	12
» organorum aliorum	6	—	1	—	—	—	—	7
Syphilis hereditaria	—	—	—	—	—	—	—	—
» acquisita	18	—	2	—	—	1	—	21
Gonorrhœa	283	2	1	1	7	17	1	312
Taenia	3	—	—	—	6	2	—	11
Malaria	1	—	—	—	—	—	—	1
Febris. Febricula	13	—	4	—	1	—	1	19
Övriga hithörande sjukdomar	7	—	7	—	15	—	—	29
V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar	7	—	4	1	1	4	—	17
Anæmia	2	—	3	1	1	—	—	7
Anæmia perniciosa	1	—	1	—	—	—	—	2
Leuchæmia	—	—	—	—	—	—	—	—
Övriga hithörande sjukdomar	4	—	—	—	—	4	—	8
VI. Ämnesomsättningssjukdomar	23	—	5	1	1	—	10	40
Diabetes mellitus	19	—	3	1	1	—	4	28
Adipositas universalis	—	—	2	—	—	—	2	4
Övriga hithörande sjukdomar	4	—	—	—	—	—	4	8
VII. Kroniska förgiftningssjukdomar	4	1	—	—	—	—	—	5
Alcoholismus chronicus	3	1	—	—	—	—	—	4
Övriga hithörande sjukdomar	1	—	—	—	—	—	—	1
VIII. Nervsystemets sjukdomar	82	15	54	9	6	22	35	223
Hæmorrhagia meningum cerebri	—	—	2	1	1	—	1	5
Meningitis cerebri. Meningitis cerebrospinalis	—	—	1	—	1	—	—	2

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Sjukdomar enl. K. Medicinalstyrelsens cirk. d. 19 okt. 1914	Garnisonssjukhuset i							Summa sjuk- domsfall
	Stockholm	Karlsborg	Boden	Skövde	Linköping	Eksjö	Sollefteå	
Encephalitis. Abscessus cerebri et cerebelli	1	3	3	2	—	2	2	13
Neuritis. Neuralgia	3	1	1	—	1	14	14	34
Paralysis	—	—	1	—	—	1	—	2
Epilepsia	5	—	1	—	—	1	2	9
Hysteria	1	2	—	—	—	—	—	3
Neurasthenia, Neurosis	30	9	29	3	—	2	14	87
Övriga hithörande sjukdomar	42	—	16	3	3	2	2	68
IX. Sinnessjukdomar	18	—	—	—	—	4	15	37
X. Cirkulationsorganens sjukdomar	76	12	30	12	3	14	30	177
Pericarditis	—	—	—	—	—	1	—	1
Endocarditis, Myocarditis ac.	3	—	1	—	1	11	—	16
Endocarditis chr. Vitium org. cordis. Myocarditis chr. Cardiosclerosis. Cor adiposum	25	1	17	2	—	—	11	56
Neurosis cordis	1	1	—	—	—	2	13	17
Phlebitis	3	—	—	—	—	—	—	3
Varix	4	9	1	6	1	—	—	21
Thrombosis. Embolia	13	—	—	1	—	—	1	15
Övriga hithörande sjukdomar	27	1	11	3	1	—	5	48
XI. Andningsorganens sjukdomar	208	13	42	12	45	288	48	656
Morbi cav. nas. et cav. acces. nas.	9	1	8	4	13	8	5	48
Morbi laryngis	—	—	2	—	1	1	—	4
Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	24	6	4	2	12	252	2	302
Tracheitis chronica. Bronchitis chronica	4	—	—	—	—	—	1	5
Bronchiectasia	2	—	1	—	—	—	—	3
Asthma bronchiale	10	—	4	—	—	2	11	27
Pneumonia crouposa acuta. Bronchopneumonia ac.	85	3	21	4	2	24	18	157
Pleuritis. Empyema pleurae	56	1	—	1	1	1	4	64
Övriga hithörande sjukdomar	18	2	2	1	16	—	7	46
XII. Matmältningsorganens sjukdomar	699	58	217	103	69	150	51	1347
Stomatitis. Noma	1	1	—	—	1	—	—	3
Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris. Pharyngitis	24	4	26	5	9	85	—	153
Tonsillitis chronica	—	2	—	—	23	—	—	25
Peritonsillitis acuta	2	1	3	1	18	6	—	31
Hypertrophia tonsillarum. Pharyngitis hyperplastica	—	1	—	—	—	4	—	5
Glossitis	—	—	—	—	—	—	—	—
Gastritis acuta. Enterocolitis acuta. Proctitis acuta	41	3	10	32	1	22	30	139
Gastritis chronica	71	11	10	—	—	—	5	97
Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni	115	5	18	7	7	15	8	175
Neurosis ventriculi	1	—	—	—	—	—	—	1
Entero-colitis chronica. Proctitis cronica	22	—	5	—	—	1	1	29
Appendicitis	147	4	23	33	—	5	—	212
Ileus. Volvulus	7	—	1	2	—	—	—	10
Hernia	115	9	41	13	—	4	—	182
Hepatitis acuta	44	—	21	—	—	6	—	71
Hepatitis chron. Cirrhosis hepatis	—	—	1	—	—	—	1	2
Cholecystitis	8	—	4	—	—	—	—	12
Cholelithiasis	4	3	1	3	—	—	—	11
Icterus. Icterus catarrhalis	2	3	—	—	—	—	6	11
Pancreatitis acuta	1	—	—	—	—	—	—	1
Övriga hithörande sjukdomar	94	11	53	7	10	2	—	177

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Sjukdomar enl. K. Medicinalstyrelsens cirkl. d. 19 okt. 1914	Garnisonssjukhuset i							Samman sjuk- domsfall
	Stockholm	Karlsborg	Bođen	Skövde	Linköping	Eksjö	Sollefteå	
XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar	230	4	30	6	11	8	11	300
Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	30	2	2	2	8	6	5	55
Nephritis degen. et inflammatoria chr. Morbus Brighti	34	—	3	—	—	—	5	42
Pyelitis. Cystopyelonephritis	3	—	3	1	1	—	—	8
Nephrolithiasis	14	2	6	—	—	2	—	24
Hydronephrosis	4	—	3	1	—	—	—	8
Cystitis	13	—	4	—	—	—	1	18
Urethritis	22	—	—	—	—	—	—	22
Stricture urethræ	6	—	—	—	—	—	—	6
Övriga hithörande sjukdomar	104	—	9	2	2	—	—	117
XIV. Könsgorganens sjukdomar	99	—	39	4	—	4	—	146
<i>A. Manliga.</i>								
Hypertrophia prostatae	8	—	—	—	—	—	—	8
Prostatitis. Abscessus prostatae	27	—	—	1	—	—	—	28
Orchitis. Epididymitis	18	—	3	1	—	2	—	24
Phimos. Paraphimos	15	—	3	—	—	—	—	18
Övriga hithörande sjukdomar	31	—	19	2	—	2	—	54
<i>B. Kvinnliga.</i>								
Salpingo-oophoritis	—	—	5	—	—	—	—	5
Menstruationsrubblningar	—	—	—	—	—	—	—	—
Övriga hithörande sjukdomar	—	—	9	—	—	—	—	9
XV. Muskelnas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar	304	16	59	7	1	10	14	411
Myitis. Rheumatismus musculorum	2	—	3	—	—	1	1	7
Tendovaginitis	—	1	2	—	—	—	—	3
Bursitis. Hygroma	5	—	1	2	—	—	—	8
Synovitis. Arthritis	11	—	2	—	—	1	—	14
Polyarthritis rheumatica acuta	38	—	—	—	—	7	5	50
Polyarthritis rheumatica chronica	5	3	—	1	—	—	1	10
Arthritis deformans	13	—	2	—	—	—	—	17
Corpus liberum in articulo	4	—	1	—	—	—	—	5
Scoliosis. Pes varus, planus, valgus	4	—	1	—	—	—	—	5
Osteomyelitis. Osteitis. Periostitis	8	—	3	—	—	—	—	11
Övriga hithörande sjukdomar	212	12	44	4	1	1	7	281
XVI. Hudens sjukdomar	585	3	13	3	7	17	10	638
Erythema multiforme et nodosum	1	—	—	—	—	—	—	1
Urticaria	12	1	1	—	—	5	2	21
Herpes zoster	3	—	—	—	—	—	—	3
Eczema	105	—	2	1	—	2	—	110
Psoriasis	23	1	—	—	—	—	—	24
Lupus erythematosus	—	—	—	—	—	—	1	1
Ulcus varicosum cruris	2	—	—	—	—	—	—	2
Impetigo	27	1	—	—	3	4	1	36
Acne	16	—	—	—	1	—	—	17
Folliculitis. Furunculosis. Furunculus	19	—	1	—	1	4	1	26
Carbunculus	5	—	—	—	—	—	—	5
Tricophytia	2	—	—	—	—	2	1	5
Scabies	183	—	—	—	2	—	2	187
Verruca	—	—	—	—	—	—	—	—
Övriga hithörande sjukdomar	187	—	9	2	—	—	2	200

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Sjukdomar enl. K. Medicinalstyrelsens cirk. d. 19 okt. 1914	Garnisonssjukhuset i							Summa sjukdomsfall
	Stockholm	Karlsborg	Bođen	Skövde	Linköping	Eksjö	Sollefteå	
XVII. Öronsjukdomar	5	1	3	—	27	7	—	43
Morbi meatus auditorii externi	—	—	—	—	—	—	—	—
Morbi tubæ Eustachii	—	—	—	—	—	—	—	—
Otitis media catarrhalis	—	—	3	—	23	7	—	33
Otitis media purulenta	2	1	—	—	3	—	—	6
Mastoiditis	—	—	—	—	—	—	—	—
Övriga hithörande sjukdomar	3	—	—	—	1	—	—	4
XVIII. Ögonsjukdomar	2	2	—	—	—	—	—	4
Conjunctivitis æstivalis, catarrhalis, phlyctænulosa	1	1	—	—	—	—	—	2
Keratitis phlyctænulosa, ulcerosa	—	—	—	—	—	—	—	—
Episcleritis. Scleritis	—	—	—	—	—	—	—	—
Iritis, iridocyclitis	—	1	—	—	—	—	—	1
Choroiditis. Retinites	—	—	—	—	—	—	—	—
Övriga hithörande sjukdomar	1	—	—	—	—	—	—	1
XIX. Svulster	54	6	7	3	—	—	—	70
Carcinoma	9	2	1	—	—	—	—	12
Sarcoma	2	—	—	—	—	—	—	2
Andra svulster	43	4	6	3	—	—	—	56
XX. Andra sjukdomar	6	—	2	—	—	1	3	12
Morbus Basedowii	4	—	1	—	—	1	—	6
Struma	2	—	1	—	—	—	3	6
Övriga hithörande sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—
XXI. Genom våld och olyckshändelse uppkomna skador samt akuta förgiftningar	327	39	5	47	17	44	5	484
Kontusion. Contusio	34	4	—	2	3	8	—	51
Sårskada, ej nedan nämnd. Vulnus	64	9	—	3	—	12	—	88
Skada å muskel, sena, nerv, kärl	14	1	—	1	—	—	—	16
Genom huden inträngd främmande kropp	7	—	—	—	—	—	—	7
Ledvrickning. Distorsio. Luxatio	13	3	—	5	2	8	—	31
Avslitning av fingrar, hand, tår. Laceratio	—	—	—	1	—	—	—	1
Utgjutning i led. Synovitis traum. Hamarthrosis	—	—	—	—	—	3	—	3
Arm- o. benbrott, enkelt. Fractura simplex	90	14	—	17	—	4	1	126
„ „ „ komplicerat. Fractura complicata	13	—	—	1	—	—	—	14
Förbränning. Combustio	1	—	—	—	—	1	—	2
Förfrysning. Congelatio	4	—	—	—	—	—	—	4
Ruptura menisci	—	—	—	—	—	—	—	—
Hjärnskakning. Commotio cerebri	80	7	—	10	—	7	1	105
Brott å hjärnskalens botten. Fractura bascos cranii	—	—	—	—	—	—	—	—
Andra brott å huvudets ben	—	1	—	2	—	—	—	3
Skada å bröstben, revben eller mjälte	—	—	—	1	—	—	—	1
Förgiftning	5	—	1	—	—	—	3	9
Självmodsförsök	—	—	—	1	—	—	—	1
Andra skador	2	—	4	3	12	1	—	22
Observationspatienter. Konvalescenter	—	—	1	—	22	20	29	72

**Tab. 10. Läkareundersökningar av den till första flygut-
bildning inryckande personalen åren 1946 och 1947.**

69

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Personal	Godkända i %		Underkända. Kassationsorsaker (procentuellt i olika grupper)							
			1946				1947			
	1946	1947	Öron- sjukdomar	Öron- sjukdomar	Övr. sjukdomar eller lyen	Kombinerade sjukdomar	Öron- sjukdomar	Öron- sjukdomar	Övr. sjukdomar eller lyen	Kombinerade sjukdomar
Flygvapnet.										
Aspiranter	88	88	67	11	22	—	53	20	20	7
Stamflygförare	80	70	45	20	28	7	44	14	14	28
Underbefäl	80	91	40	10	40	10	25	25	56	—
Samtliga flygförare	82	75	50	19	27	4	44	15	15	26
Armén o. marinen.										
Arméspaningsofficerare	100	88	—	—	—	—	—	—	—	100
Marinspaningsofficerare	100	100	—	—	—	—	—	—	—	—
Samtliga flygspanare	100	93	—	—	—	—	—	—	—	100

Tab. 11. Olycksfall i samband med flygning åren 1938—1947.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947
Antal flyghaverier med dödsfall	7	10	13	28	30	29	25	25	24	19
Antal dödsfall	11	16	25	47	44	55	47	43	37	25
Antal dödade { officerare	2	6	3	14	8	13	15	12	14	6
{ underofficerare	1	1	2	1	—	2	1	2	6	4
{ manskap	8	9	20	32	36	40	31	29	17	15
Antal skadade { officerare	1	—	—	2	2	2	4	1	1	1
{ underofficerare	—	—	—	—	—	2	—	—	3	—
{ manskap	—	—	7	8	5	2	10	4	5	5
Antal skadade { officerare	1	—	—	6	7	8	6	4	6	2
{ underofficerare	—	—	1	1	2	—	1	—	—	—
{ manskap	3	9	4	15	14	18	3	13	15	5

Tab. 12. Sjuktransportflygningar år 1947.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Antal flyg- ningar	Antal trans- porter	Flygtid		Antal flyg- kilometer		Antal transporterade personer			
			i allt	pr flygning	i allt	pr flyg- ning	pa- tienter	sjukvårds- personal	övr. med- följande	summa
Boden	108	43	93 ^t 30 ^m	52 ^m	20 555	190·3	50	29	125	184
Östersund	53	28	60 ^t 30 ^m	68 ^m	7 001	132·0	32	9	25	66
Hägernäs	112	52	34 ^t 29 ^m	18 ^m	4 296	38·3	52	16	49	117
I allt år 1947	273	123	188 ^t 29 ^m	41 ^m	31 852	116·6	134	54	199	367
1946	306	125	199 ^t 40 ^m	39 ^m	34 923	114·1	132	51	223	406
1945	422	154	319 ^t 50 ^m	45 ^m	58 120	137·7	238	57	266	561
1944	455	164	352 ^t 00 ^m	46 ^m	64 009	140·6	223	72	257	552
1943	297	118	204 ^t 10 ^m	41 ^m	36 564	123·1	125	74	172	371
1942	302	141	177 ^t 19 ^m	35 ^m	30 281	100·3	129	50	158	337